

Programlehetőségek Hidvégardóban és környékén

Tartalomjegyzék

SZLOVÁKIAI PROGRAMLEHETŐSÉGEK.....	4
TORNA /8KM/	4
SZÁDELŐI-VÖLGY /10KM/	4
ÁJ /12KM/	5
SZEPSI (MOLDAVA N BODVOU) /15KM/	6
JÁSZÓ /25KM/	8
GÖLNICBÁNYA (GELNICA) /45KM/	9
MECENZÉF /25KM/	9
STÓSZ /30KM/	9
MAKRANC /15KM/	10
TORNAÚJFALU /8KM/	10
TORNAHORVÁTI /5KM/	10
BÓDVAENDÉGI /2KM/	10
KRASZNAHORKA /29KM/	11
VÁRHOSSZÚRÉT /30KM/	12
BETLÉR /37KM/	13
ROZSNYÓ (ROŽŇAVA) /35KM/	14
KASSA (KOŠICE) /40KM/	15
<i>Kassai (Košice) Állatkert</i>	16
DOBSINA /58KM/	18
KECSŐ /30KM/	20
PELSŐC /35KM/	20
MAGYARORSZÁGI PROGRAMLEHETŐSÉGEK	21
HIDVÉGÁRDÓ	21
TORNASZENTANDRÁS /10KM/	24
BECSKEHÁZA /5KM/	25
BÓDVARÁKÓ /15KM/	25
BÓDVALENKE/5KM/	25
KOMJÁTI /8KM/	26
BÓDVASZILAS /10KM/	27
TORNANÁDASKA /10KM/	27
TORNABARAKONY /15KM/	28
TORNASZENTJAKAB /6KM/	28
SZÖGLIGET /20KM/	29
DERENK /25KM/	30
PERKUPA /20KM/	30
SZÍN /20KM/	31
JÓSVAFŐ/30KM/	31
AGGTELEK /35KM/	33
SZALONNA /25KM/	44
SZENDRŐ /30KM/	45
EDELÉNY /40KM/	46
RUDABÁNYA /40KM/	48
MISKOLC /70KM/	49
VADASPARK /78km/	49
DIÓSGYŐRI VÁR /75km/	50
BARLANGFÜRDŐ /75km/	50
LILLAFÜRED /80KM/	52
SZILVÁSVÁRAD /90KM/	53

SZABADIDŐS TEVÉKENYSÉGEK.....	56
HORGÁSZATI LEHETŐSÉGEK	56
Lázberci víztározó (horgász hely) /75km/.....	56
Lázberci víztározó, Dédestapolcsány /80km/.....	56
Bódva folyó.....	57
Jósza patak.....	57
Rakacai-tó /30km/.....	57
Ménestó /25km/	58
Karicsos horgász-halastó – Bódvarákó /10km/	58
VADÁSZAT, VADLES.....	58
STRAND, FÜRDŐ	60
Stószfürdő /30km/	60
Kazincbarcika /60km/.....	61
Miskolctapolcai Barlang- és Gyógyfürdő /75km/.....	61
SPORTOLÁSI LEHETŐSÉGEK	64
SÍELÉS.....	64
Smolník.....	64
Aranyida /30km/	65
Kojsovská Hala /80km/.....	65
Kavcsány /50km/.....	65
LOVAGLÁS	66
Jósvafő /25km/	66
TÚRÁZÁSI LEHETŐSÉGEK.....	66
GYALOGTÚRÁK.....	66
Szilice - Jablonca útvonal (5).....	66
Baradla-barlangtúra (7).....	68
Kolostor-rom túra (16).....	69
Várhosszúréti túra (18).....	70
Ájfalucska túra (15).....	72
Barka (Bórka) - Szádelő útvonal (6).....	73
Szinpetri - Szelcepuszta - Szin útvonal (3).....	74
Derenk - Szádvár - Szögliget útvonal (4).....	75
Esztramos túra (14).....	78
Debréte túra (13).....	79
Tornai vártúra (17).....	80
TANÖSVÉNYEK.....	82
Baradla tanösvény (Aggtelek - Jósvafő) - sárga jelzés	82
Tohonya-Kurisztlan tanösvény (Jósvafő) - sárga jelzés (12).....	82
Borz tanösvény (Szin-Szelcepuszta) (9)	82
Szádvár tanösvény (Szögliget)	83
Fűrész-ösvény (Jósvafő)	83
Alsó-hegyi Zombolyos Tanösvény	83
Domica és környéke tanösvény (19)	86
Bódva - Perkupa madár tanösvény (11).....	86
Szádvár tanösvény (10).....	87
KERÉKPÁROS KÖRÚTVONALAK.....	89
Hidvégardó - Bódvalenke – Tornaszentandrás - Bódvarákó - Bódvaszilás – Komjáti- Tornanádaska -	
Hidvégardó útvonal.....	89
Hidvégardó – Szádelő - Torna - Áj – Ájfalucska – Hidvégardó útvonal	92
Hidvégardó – Torna - Tornaújfalú - Tornahorvát - Bódvavendégi – Hidvégardó útvonal	95
ÉTKEZÉSI LEHETŐSÉGEK.....	96
MAGYARORSZÁGON.....	96
Becsali Vendéglő /Szendrő 30km/.....	96
Jósza étterem /Jósvafő 20km/	96
SZLOVÁKIÁBAN	97
Ferdinand /Szepsi 10km/	97
Motel Orgován /Szepsi 10km/.....	98

SZLOVÁKIAI PROGRAMLEHETŐSÉGEK

Torna /8km/

Kassától 34 km-re, délnyugatra a Bódva jobb partján fekszik.

Kelet-Szlovákiában, Kassától (Košice) nyugatra egy szabályos kúp alakú szembetűnő dombon emelkednek Torna várának romjai (Zrúcanina Turnianskeho hradu). Mészköves lejtőjén jelentős lelőhelyen egy ritka virág, a tornai vértő (rumenica turnianska) terem, amely a világon sehol másutt nem nő.

Nevezetességei:

A falutól északra emelkedő 366 m magas hegyen állnak **Torna várának** romjai.

A várrom közelében épült fel a 17. században a reneszánsz Keglevich-várkastély, amelyet 1950-55 között rendbehozták. A kastély területének déli részén díszpark és halastó található. A várat a nemesi Tornai család építette a 13. és 14. század fordulóján. Annak ellenére, hogy erődítményét a 16. században megerősítették, a törökök 1652-ben elfoglalták. Az 1848-as tűzvész után rommá vált. A monda szerint várfalain éjszakánként a várúrnő rémképe jelenik meg, aki féltékenységből megölt egy ifjú nemest és az elkövetett bűnt a nővéreire hárította.

Megközelítés: gépkocsival a vár alatti autós-csárdáig, onnan gyalog 30 perc, Torna (Turňa nad Bodvou) községből (vasútállomás) a kék jelzésen kb. 45 perc. Szabad és ingyenes belépés!

A Nagyboldogasszony tiszteletére szentelt 14. századi **gótikus templomában** korabeli freskók találhatók. Harangja szintén 14. századi. A kórus alatt egy reneszánsz stílusú, valószínűleg 1600-ból származó sírfelirat látható

Szádelői-völgy /10km/

Kassától 38 km-re, délnyugatra, Tornától 4 km-re-nyugatra fekszik. 1910-ben Szádelőnek 202 magyar lakosa volt és Abaúj- Torna vármegye Tornai járásához tartozott.

Neve a régi magyar *szád* (= nyílás) és *elő* (= elülső rész) főnevekből származik. A név arra utal, hogy a falu egy meredek falú szurdokvölgy bejáratánál fekszik. Szádelő határában fekszik a vadregényes **Szádelői völgy** a Szár-patak sziklacsodákkal teli szurdokvölgye. A monda szerint itt bukott alá repülő szárnyas lováról a fellázadt gótok által üldözött Dengezik herceg, Attila fia. A holttestet fivére Ellák herceg találta meg és ide temettette el, maga pedig népével együtt az itteni hegyek oltalmában telepedett meg. A patakot az elesett herceg emlékére nevezték el Szár-pataknak a környező hegyeket pedig Szár-hegységnek. A völgy barlangok beszakadásából keletkezett, a 300-400 m magas sziklafalak között a Blatnica-patak rohan.

Áj /12km/

Áj, kis hegyi település, mely a tornai várrom mögötti V-alakú völgy elején fekszik. Tornától 4 km-re, északra, Kassától 38 km-re, délnyugatra, a Szlovák-karszthegységben, az Áj-szurdokvölgy bejáratánál 200-250 m tengerszint feletti magasságban fekszik.

Nevezetességei:

Római katolikus temploma Szent József tiszteletére 1764-ben épült barokk és klasszicista stílusban. Berendezése a 18. század második felében készült. 1637 körül épülhetett fából, amit 1672-ig a református egyház használt. 1713-ban ismét újból építették zsinddal fedve. Nem volt tornya, a templom előtt harangláb volt. 1753-ban romos templomként van ismét feltüntetve. 1756-ban Keglevich József kezdeményezésére épült, kétszakaszos barokk orgonakarzattal. A templom védőszentje Szent József. 1903. február 16-án gyújtogatás következtében leégett 39 házzal együtt. A harangok leestek, de nem történt bajuk. 1903. augusztus 23-án ismét felszentelték. 1930 körül palázták át a zsindelet. Utolsó javítások 1950-ben, 1972-ben és 1994-ben voltak.

A templomot a rozsnyói megyés püspök már 1645-ben kegyhelynek nyilvánította és a búcsújárást engedélyezték. Áj, ma is búcsújáró kegyhely, Barka mellett ez a Kelet- Felvidék második legnagyobb búcsújáró helye. A szeptember 15-ét ünneplő búcsújáró tornaiak feloldozás miatt érkeznek a búcsúba.

A Skapuláré Társulat fénykorában a település katolikus hitélete újabb virágzásnak indult. A Skapuláré Társulatot Bencsik Sándor tornai plébános alapította 1922-ben. Az egyházi engedélyek megszerzése után elkészítették a Fájdalmas Szűz oltárát, amelynek költségét a Jäger család vállalta. A Skapuláré Társulat a két világháború között nagyon népszerű volt, a kommunizmus idején azonban elszorvadt. A 2000-ben elhunyt *Oravec Pál* tornai esperes újjátotta fel a társulatot.

Református temploma a 19. században épült klasszicista stílusban. 1608-tól szervezett református egyház volt a községben. Mivel templomukat a Bebekek elkobozták 1672-ben (Herkó páter), misére ezért Zsarnóra és 1760- tól Szádelőbe jártak. 1850-es években iskola házat építettek, mely 1948-ig működött. 1896-ban a hívek adományai alapján két év alatt építették fel a jelenlegi református templomot. Utoljára 1996-ban renoválták.

A térség turisztikai vonzerejét növelik rendezett utcáin jól fennmaradt hagyományos népi építészeti stílusban épült **parasztházak**. A falu népzenei hagyományai és még ma is élő népszokásai.

A **Gömöri mesenap** elnevezésű rendezvény, évente július 23-án a közeli hegyek-völgyek egykori hiedelmeit, mondáit, népmeséit elevenítik fel.

Áj dalköre az *Árvalányhaj énekkar*. Vezetője: Červená Éva. Alakította 1985-ben Kalász Valéria.

Áji-szurdokvölgy vagy Áj-völgy: bejárata a falu határában található. A *Szádellői-völgy* párhuzamos szurdokvölgy. A falu felett néhány travertin sziklákról lezúduló karszteredetű vízesés látható. Itt található a Köves-patak barlang (*Jaskyňa Skalístý potok*) és Kunia-zsomboly (*Obrovská priepast*) barlangrendszere, amely az Aggteleki-karszt és a Szlovák-karszt

Gyönyörű vadregényes völgy Abaúj- Torna megyében, Falucska falutól dél felé húzódik a tornai lapály felé. Felső része erdős, később hazánk egyik legszebb szikla szorosává válik, melynek legnevezetesebb pontja az úgynevezett Ördöghídja. Számos szép vízesés, egy tágabb tómedence, s a mészsiklák legbizarrabb alakzatai váltakoznak egymással. Kis cseppkőbarlang is van a patak mentén. A vízmosta mészkődarabokat a nép darázskőnek nevezi. Bejárása másfél órát igényel. A völgy nyitása Tornától kocsin fél óra alatt érhető el. Meglátogatása a szomszédos szádellői völgyével kapcsolható össze. Turistáknak ajánlható.

Szepsi (Moldava N Bodvou) /15km/

Szepsi (szlovákul *Moldava nad Bodvou*, németül *Moldau*) város Szlovákiában a Kassai kerület Kassa-vidéki járásában. Kassától 26 km-re délnyugatra a Bódva két partján terül el az E 571-es, Rozsnyó irányába futó nemzetközi út mentén. Bodolló tartozik hozzá. Itt ér véget a Kassai-katlan és kezdődik a változatos Szlovák Karszt vidéke.

Nevezetességei

A **Szojka-kapu** székely kapu, az egyetlen műemlék, mely az 1795-ös tűzvészt átvészelte. A városban szinte minden leégett, csak a templomok falai maradtak meg, csodamód, kicsit megpörkölve, de a kapu is megmaradt. A Latin felirat "égtem, égtem, de el nem égtem..." emlékeztet az eseményre. Másolata 1996-ban a református templom melletti parkban volt felállítva, egykori helyétől nem mesze, a Fő utca 33. sz ház előtt. Az eredeti kapu a Kelet Szlovákiai Múzeum udvarán található Kassán.

A **városi múzeum** a régi kovácsműhely épületében lett elhelyezve a Fő utca 130. sz. alatt. A köépület 1850 körül épült. Az első részében jellegzetes kovácsműhely van, amelyben nyitott tűzhely, és az eredeti kovács eszközök láthatók - (lőkötő és etető hely). A műhely utáni három helység Szepsi gazdag céhjeire emlékeztetnek (csizmadia-, kalapos-, mézeskalácsos céh). A középső helység egy berendezett konyha a 19. sz. végén és a 20. sz. elején használt tárgyakkal. A hátsó helységben Szepsi vonatkozású festmények és fényképek láthatók. Az udvaron mezőgazdasági felszerelés, és egyéb érdekesség található.

A **katolikus plébánia** klasszicista, kétemeletes épület, amelyet a Fő utca 108. sz. alatt találunk. A 18. sz. végén épült. A homlokzaton az első emelet szintjén, falmélyedésben látható Nepomuki Szent János szobra. 1999-ben a plébánia homlokzata fel volt újítva, és ekkor került leleplezésre az a márványtábla is, melyen az utóbbi 700 év alatt Szepsiben szolgáló lelki atyák névsora található.

A **Szepsi cseppkőbarlang** majdnem 3 km-es hosszával Szlovákia 14. leghosszabb barlangja. Az ország legbonyolultabb természetes földalatti labirintusa. Nyilvánosság által nem látogatható.

A **Városháza** egyemeletes saroképület. Az óvárosban található. Négyszög alaprajzú, szecessziós épület a 20. század elejéről, amely mindig városházaként szolgált. A korabeli épületből eredeti a homlokzat és a lépcsőház esztergályozott tölgyfakorlátja. Az épület műemlékként van nyilvántartva.

A **Szepsi Csombor Márton emléktábla** a városi parkban található.

A város **fontos kulturális eseménye** a *Szepsi Napok*, amit 1996 óta, és a *Járási Dal- és Táncünnepe*, amit 1954 óta évente rendeznek.

A **Szent Rókus kápolnát** az 1831. évi kolerajárvány áldozatainak emlékére állították a város északi határában a domboldalon. Ez időtől minden éven augusztusban búcsút tartanak itt. Az oltárkép Szent Rókust, a patrónust ábrázolja, falfestményei pedig e szomorú időkre emlékeztetnek. A kápolna csak a búcsú idején látogatható.

Első említés a **Szepsi templomról** és plébánosról 1290. december 21-én, III. Endre király kiváltságlevelében szerepel. A XI. században országalapító István király rendelete kimondja, hogy minden 10. község építsen egy templomot. Valószínűleg Szepsi első temploma is ekkor épült. Ha igen, akkor ez lehetett elődje annak a háromhajós csúcsíves építménynek, melynek mára csak a szentélye maradt meg. 1449-ben, miután a husziták Somodi mellett vereséget mérnek a magyar hadakra elfoglalják a környéket, a várost és a XIV. században épült templomot is kőfallal erősítik meg. 1646-ban a templom már a reformátusok kezén van, és ekkor egészítik ki a ma is meglévő négyszögletű résszel. Az 1794-es tűzvészben leégett, majd a sokáig elhagyott templomot országos gyűjtésből felújítják, és ekkor látják el a 12 dóriai oszlopon nyugvó boltozattal. A belső teret is ekkor újítják, de azóta már többször cserélték. A templomban 3 oltár van, a főoltár a legrégebbi, melyet a szomolnoki templomból vettek. Tornyát is többször átépítik, az utolsó nagy építkezés a második világháborús károk után történik. Ekkor a tornyot alapoktól falazzák. A templomkertbe még az 1800-as években is temetkeztek, de már csak papi személyeket és nemeseket. Egyházi szempontból Szepsi, illetve a régi Szekeresfalva az egri püspökséghez, az Abaújtúri esperességhez tartozott. Megszerzésére voltak kísérletek a rozsnói püspökség részéről is, sikertelenül. Jelenleg esperesi központ és a kassai püspökség alá tartozik.

A reformáció magját valószínűleg Szepsiben is a husziták vetették el, amikor 1449-ben bevették a várost. A **Szepsi református egyház** keletkezésének évét pontosan megállapítani nem lehet, de egy 1558-ból fennmaradt levél már bizonyítja létezését - templommal, lelkipásztorral, javakkal együtt. Ekkor a katolikus papon és két hívőn kívül az egész város protestáns hiten volt. Az ellenreformáció idején többször gazdát cserélt a templom, de a Rákóczi-szabadságharc leverése után 1711-ben végleg a katolikus egyházé maradt. A templom nélkül maradt hívek a temetőben építettek egy deszkatemplomot és folyamatosan kérvényezték a kőtemplom építését, amire az engedélyt 1772. július 6-án meg is kapták. Egy év alatt felépült a templom, de csak fa tornyocskával, ahogy az engedély megköötötte. Az 1781-es türelmi rendelet értelmében már tornyot és kőkerítést is építhettek. A torony felépült, majd egy éven belül ledőlt. Újraépítették, de egy pár év múlva a nagy tűzvészben leégett, leszakadtak a harangok is. A második világháborúig sértetlenül állt, amikor is a visszavonuló németek a tornyot felrobbantották, tönkretéve ezzel a templombelső is.

Az új rendszer a tornyot már nem engedte az eredeti magasságába visszaépíteni, és így a klasszicista stílusú templom egy kicsit sután hat. Az utolsó felújítást követően egyedi faragott szószerk és kiegészítők kerültek a templomba.

Szepsi zsidóságról csak az 1850-es évek után beszélhetünk, de évszázadokon keresztül jelen voltak Szepsi gazdasági életében. A tokaji borkereskedelem nagyrészt az ő kezükön ment keresztül, és a XVII. századig e lüktető, észak felé haladó kereskedelemnek Szepsi is szerves részét képezte. A ma már Szepsihez tartozó Bodollóban éltek azok a zsidó kereskedők, akiknek Szepsiben voltak üzletei, de a törvények értelmében, északára el kellett hagyni a várost. II. József kalapos király megnyitotta előttük a szabad királyi városokat is, és ekkor kezdődött a falvakról való tömeges betelepülésük a városokba. Szepsibe a zsidók csak 1848 után kezdtek bevándorolni Bodollóból. 1850 elején alakult, illetve tette át székhelyét Szepsibe a Bodollói Izraelita Rabbínatus. Bodollóban ebben az időben 70 - 80 zsidó család élt. Pontos adat nem áll rendelkezésünkre, de 1850 és 1864 között építették fel Szepsi -i templomukat. 1857-ben már 30 zsidó család lakott Szepsiben, összesen 138-an. 1867-ben kimondták a zsidók emancipációját, iskolák, egyesületek alakulhattak, ekkor indult virágzásnak a helyi zsidó hitközösség is. Iskolát alapítottak, de a jegyzőkönyvekből kitűnik, hogy a város nem kezelte egyenlően a felekezeti iskolákat, mert a benyújtott támogatási kérvényeiket rendre elutasította. A hegy alatt megnyitották temetőjüket, amit később kőfallal és boltozatos bejáróval vettek körül. Utoljára az 1960-as évek végén temetkeztek ide. 1939-ben 211 zsidó élt a 2280 lakosú városban.

Az utolsó Szepsi-i főrabbi, Tannenbaum Mózes, 1925-ös palesztinai utazásáról könyvet adott ki, "Mózes utazásai címmel".

A hitleri törvények értelmében 1944 nyarán gettóba zárták a Szepsi zsidóságot, és innen Kassára, majd az auschwitz megsemmisítő táborba deportálták őket. Kevesen tudtak elbújni és kevesen is tértek vissza. Kb. 20-ra tehető a második világháború után hazakerült Szepsi-i zsidók száma. Ezeknek pedig nagy része az átélt borzalmak hatására kitelepült Izraelbe.

Jászó /25km/

Jászó (szlovákul Jasov, németül Jossau) község Szlovákiában a Kassai kerület Kassa-vidéki járásában. Jászóváralja tartozik hozzá. Kassától 22 km-re, nyugatra, a Kassai-medence délnyugati részén, a Bódva partján hosszan elnyúlva fekszik. Neve szláv jása (= erdei tisztás) főnévből ered, eredetileg a falu feletti mészkőhegy a Jászói-kő neve lehetett. Más feltevés szerint a magyar jó (= folyó) és aszó (= száraz völgy) összetétele.

A **premontrei kolostort** a XII. században Könyves Kálmán király alapította, de csak a XIII. század közepén készült el. A középkorban országos jelentőségű hiteles hely volt. Mai formáját a XVIII. századi újjáépítéskor nyerte el. Keresztelő Szent János tiszteletére szentelt temploma 1970-ben leégett, különösen a freskók rongálódtak meg, de helyreállították. A monostor könyvtára 1802-ben épült.

A falutól délnyugatra emelkedő hegyen állnak **Jászó várának romjai**, melyet 1317 körül Károly Róbert emeltetett, királyi vár, a XV. század közepén a husziták birtokolták. 1685-ben Thököly foglalta el, 1707-ben pedig Rákóczié lett. A kuruc harcok után pusztult el.

Gölnicbánya (Gelnica) /45km/

Eperjestől 32 km-re délnyugatra fekszik.

Nevezetességei:

A várost a XII. században alapították, amikor az eredeti szláv lakosság mellé bajorországi bányászok telepedtek le. Gazdag arany-, ezüst- és egyéb fémlelőhelyének köszönhetően Gölnicbánya a történelmi Magyarország egyik legfontosabb bányászvárosává vált.

Régi emlékei közé tartozik a XIII. századi **gótikus várrom**, valamint a XVIII. század közepéből való barokk stílusú városháza /1807/, amelyet korábbi reneszánsz stílusú épületekből alakítottak ki. A városban több **barokk klasszicista polgári ház** található, ezek közül több manzárdtetővel, népi építészeti stílusú XIX. századi bányász- és iparos házak. Anyagát 1766-óta gyűjtötték, azonban csak 1938-ban nyílt meg először a nagyközönség számára.

Jelentős emlékként tartják nyilván az 1831-ben épült **fedett fahidat. Római katolikus plébániatemplomát** Mária mennybemenetelének tiszteletére szentelték a 14. század második felében, a 15. században átépítették. Korának legnagyobb méretű szépeességi temploma volt. A háromhajós, gótikus eredetű templomot egykor erődfal övezte. A katolikus plébánia épülete 1774-ben barokk-klasszicista stílusban épült. Evangélikus templomát 1784-ben építették.

Mecenzéf /25km/

Kassától 28 km-re, nyugatra a Bódva partján fekszik.

Nevezetességei

Az **alsómecenzéfi római katolikus temploma** a 15. században épült gótikus stílusban, 1735-ben barokk stílusban építették át. Főoltára a jászói premontrei kolostor templomából került ide. Felsőmecenzéf **római katolikus temploma** 1777-ben épült. A régi városháza épületében korabeli freskók láthatók. Műemlék kovácsműhely.

Stósz /30km/

Kassától 36 km-re nyugatra fekszik. A falu 450 m magasan fekszik a Szlovák Érchegységben. A Bódva völgyének valószínűleg legfestőibb fekvésű települése.

Nevezetességei

Határában 635 m magasan **Stószfürdő klimatikus gyógyhely** található, melyet légúti betegségekre ajánlanak. Nepomuki Szent János tiszteletére szentelt **római katolikus temploma** a 13. század második felében épült, a gótikus templomot 1542-ben kelet felé hajóval bővítették. Tornya 1611-ben épült. Főoltárát 1727-ben készítették. Utolsó nagyobb megújítása 1937-ben a későgyártó Wlaszlovits család adományából történt. **Evangélikus temploma** 1786 és 1788 között II. József türelmi rendelete nyomán épült fel. **Nepomuki Szent János tiszteletére szentelt kápolnája** 1760-ban épült.

Makranc /15km/

Kassától 24 km-re, délnyugatra az Ida partján fekszik.

Nevezetességei:

Szent István király tiszteletére szentelt **római katolikus temploma** 1907-ben épült neogótikus stílusban.

Tornaújfalu /8km/

Kassától 35 km-re, délnyugatra a Bódva bal partján fekszik.

Nevezetességei

A Keresztelő Szent János tiszteletére emelt **római katolikus templom**. Eredetileg egy 1328-ból származó gótikus építmény, melyet miután több tűzvész miatt is további javításokat végeztek rajta 1780-ban barokk stílusban építettek át. Legutolsó átépítése a 19. század második felében történt.

Klasszicista stílusban 1772-ben épült a **reformátusok temploma**, melyhez csak a 19. század közepén toldhattak tornyot, és ez is átvészelt kisebb-nagyobb károkkal több tűzvészt. 1960-ban és 1998-ban renoválták. A két templom közti területen egy régi porta most **tájházként** szolgál. Itt őrzik a népi kultúra megmaradt emlékeit, használati tárgyakat, viseleteket, szerszámokat.

Tornahorváti /5km/

Kassától 35 km-re, délnyugatra a magyar határ mellett fekszik.

Nevezetességei:

A Szeplőtelen Szűzanya tiszteletére szentelt **görög katolikus temploma** 1765-ben épült.

Bódvavendégi /2km/

Kassától 38 km-re, délnyugatra a Bódva jobb partján a magyar határ mellett fekszik. Közúti és vasúti határátkelő Magyarország felé. A múltban a szomszédos Tornaújfaluval együtt alkotta Nová Bodva községet.

Nevezetességei:

Bódvavendégi **református templom**: A legnagyobb felújítása a templomnak 1909-ben volt Nt. Konyha Pál idejében. A templomot kívül és belül felújították. A környékét rendbe tették. Új bádoglemezt kapott a torony. A templomot belülről kifestették, keramit kockákat raktak le. A padokat és a fa karzatot lefestették, új orgonát vásároltak. Felújították a szószéket, új Űrasztalát csináltattak.

Krasznahorka /29km/

A község nevezetessége a tőle északra emelkedő hegytetőt koronázó vár. A várkápolnában levő 1739-ből származó Segítő Szűzanya kegyképe búcsújáróhely.

Nevezetességei:

Krasnahorkai vár: 8 km-re Rozsnyótól keletre Krasnahorkaváralja (Krásnohorské Podhradie) falu felett található nemzeti emlék. A meredek kúpalakú dombon eredetileg egy XIV. század elején épült gótikus vár volt, de ezt erőddé építették át, később nagyúri lakhellyé. 1812-ig a várat lakták. Utolsó tulajdonosa, Andrássy Dénes, családi múzeummá alakíttatta át és 1906-ban látogathatóvá tette. A vár felújítása 1946-ban kezdődött. Ma is látogatható, korabeli bútor- és lakásberendezés múzeum van benne. Mint az egyik utolsó várúr 1904-ben Krasnahorkaváralján építtetett feleségének egy szecessziós stílusú mauzóleumot, az egész világból hozatott több színű márványból. A mauzóleumban Andrássy Dénes és neje Franciska szarkofágja található. A kutyaszobor Stróbl Alajos műve. A mauzóleum előtt egy parkoló van. Krasnahorkaváralján, az 1910-ből származó volt szecessziós képcsarnokban található a Gömöri képcsarnok. A faluban még egy XV. századból származó gótikus templom is van, klasszicista stílusban átépítve.

Nyitvatartási idő

Május – Szeptember

nap:	órától	Óráig
kedd – vasárnap	8.30	16.30

Október, Április

nap:	belépés:
kedd – vasárnap	9.30, 11.00, 12.30, 14.00, 15.30

November – Március

nap:	belépés:
kedd – vasárnap	9.30, 11.00, 12.30, 14.00

A belépő 4 euró, a fényképezésért 3, a videózásért 10 eurót kell pluszban fizetni.

A vár alatt a kassai országút mellett áll az **Andrássy-mauzóleum**, melyet Andrássy Dénes építtetett 1903-ban.

A Mindenszentek tiszteletére szentelt **római katolikus temploma** az 1430-as években épült gótikus stílusban. Később többször átépítették, utoljára 1787-ben klasszicista stílusban. 1895-ben belülről is teljesen megújították, ekkor kapta mai neogótikus oltárait. A templomban az eredeti középkori freskók nagy része még látható.

Az **Andrássy-galéria** gróf Andrássy Dénes gazdag műgyűjteményének egy részét mutatja be. Az épületet az 1990-es években hozták rendbe. A galéria előtt álló emlékmű Ulman István és Baffy Lajos alkotása, melyet a millecentenáriumi ünnepségek keretén belül avattak fel 1996-ban. A magyar tanítási nyelvű általános iskolája fennállásának 100. évfordulója alkalmából 1999-ben emléktáblát helyeztek el az intézményben.

Várhosszúrét /30km/

Rozsnyótól 6 km-re, délkeletre a Csermosnya-patak partján fekszik. Észak felől Krasznahorka Váraljával, keletről Hárskúttal, délről Szilicével és nyugat felől pedig Jólész községgel határos.

Nevezetességei

Szent György tiszteletére szentelt **kéttornyú római katolikus templomát** 1754-ben az Andrassy család építtette barokk stílusban. 1895-ben gróf Andrassy Dénes költségén historizáló stílusban építették át. A templompitvarban a falon az I. világháborúban elesett hősök emléktáblája található. A falu határában levő Buzgó-forrás kegyhelye onnan ered, hogy három falubeli kislány egy alkalommal itt szedett virágot és egyikük a Szűzanyát látta a fák között lebegni. A látomás után indultak meg a zarándoklatok, a víz csodás erejét pedig több csodás gyógyulás bizonyította.

A falu délkeleti részén a Szilicei-fennsík északi lábánál fekszik az 1964-ben felfedezett hosszúréti **Buzgó-barlang**, amiben egy 32,6 m magas állócseppkő található. Ez az óriási sztalagmit jelenleg a világ legnagyobb cseppkövéként van bejegyezve a Guinness Rekordok Könyvébe.

Temetőjében **kopjafa** emlékeztet a II. világháború idején a község területén dúló harcokban elesett magyar katonák sírhelyére. A kopjafa *Ulman István* helybéli fafaragó műve. A CSEMADOK mellett működő Gyöngyvirág **énekkórus** nagyon sokszor szerepelt már különböző rendezvényeken, falunapokon nagy sikerekkel. A Gömöri Kézművesek Társulása minden évben megrendezi a **Gömöri Kézművesek Táborát** faluban.

Betlér /37km/

Nevezetességei:

Szent Erzsébet tiszteletére szentelt **római katolikus temploma** a 14. században épült gótikus stílusban. 1973-ban restaurálták.

Evangélikus temploma 1794-ben épült klasszicista stílusban. Tornyát 1834-ben építették.

Betléri-kastély: A község északi végén áll az Andrásyak kastélya, amely a 17. század végén várkastélynak épült, itt lakott az Andrásy család, miután Krasznahorka várát elhagyta. A valószínűleg XVI. századból származó régebbi kastély alapjait kihasználva a XVIII. század elején Andrásy István sarokbástyákkal megerősített kastélyt építtetett. Utódai 1792-1795 között klasszicista stílusban építtették át. A kastély körül 70 hektár területű egzotikus fákkal és bokrokkal beültetett parkot létesítettek, több klasszicista és romantikus építménnyel. A park erdőbe megy át, majd tovább egy állatkertbe. A kastély az 1880-as újabb átépítés miatt elvesztette klasszicista jellegét - vadászkastély és nagyúri lakhely lett belőle. A kastélyban ma történelmi lakáskultúra kiállítás van, XV-XVII. századbeli bútorokkal, klasszicista és empire berendezésekkel. További látnivalók: képgyűjtemény - tájképek, portrék, vadászmotívumok; könyvtár több mint 20000 kötetel, fegyvergyűjtemény és vadásztrófeák, egzotikus tárgyak az egész világból, főleg Ázsiából és Afrikából.

Nyitvatartási idő:

május – szeptember

nap	Órától	óráig
kedd - vasárnap	8.30	16.30

április, október

nap	rendszeres belépési időpontok
kedd- vasárnap	9.30, 11.00, 12.30, 14.00, 15.30

november – március

nap	belépési időpontok
kedd - vasárnap	9.30, 11.00, 12.30, 14.00

Árjegyzék: Felnőtt: 4,65€

Gyermek (6-15 éves kor),

Diák (érvényes diákigazolvánnyal): 2,32€

Fényképezés: 3,32€

Videó kamerázás: 9,96€

Rozsnyó (Rožňava) /35km/

Rožňava (Rozsnyó) Gömör felső részének fontos központja és ősi tradíciók városa. A város Szlovákia délkeleti részén – a Slaná folyó völgyében, a Szlovák Érchegeység (Slovenské Rudohorie) lejtői és a Szlovák Karszt Nemzeti park fennsíkjai (Národný park Slovenský kras) között – fekszik.

Rožňava (19 300 lakos) több mint 700 éves bányászvároska, amely a Gömör felső részének festői szívében fekszik. A város a látogatóinak nem mindennapi élményeket nyújt az év minden szakában. Rožňava város minden évben sok kulturális és társadalmi rendezvényt szervez, amelyek közül kiemelhetőek a következők: **a Rožňavai városi napok, a Rožňavai Zenei Tavasz, a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Országos Találkozója, a country bál, a Rožňavai Vásár, a Karácsonyi Vásár és a Gyermekkórusok Karácsonyi Hangversenye.**

Történelem

A várost írásos emlékek először 1291-ben említik, amikor III. András magyar király az esztergomi érseknek adományozta ezt a területet. A város a nevét egy különösen gazdag bánya után kapta, amelyet Rosnoubanának neveztek. Az első városi előjogokat a tradíció szerint Nagy Lajos adományozta a városnak 1382-ben. A középkorban főleg aranyat és ezüstöt bányásztak itt, később a vasérc kezdett egyre nagyobb szerepet játszani. A város számára fontos év volt 1776, amikor Mária Terézia felosztotta az esztergomi érsekség területét, és megalapította a rožňavai püspökséget. Az 1848/49-es forradalmi évek után Rožňava bányászvárosból oktatási és iparvárossá változott. A város híres iskoláit sok fontos (szlovák és magyar) tudományos, irodalmi és művészeti személyiség látogatta. A város fejlődéséhez nagymértékben hozzájárultak a rožňavai püspökök és az Andrássy nemesi család is.

Az első világháború után a várost Csehszlovákia területéhez csatolták, de 1938-ban sok más déli vidékkel együtt visszakerült Magyarország területéhez. A második világháború után a várost ismét Csehszlovákiához csatolták.

Nevezetességei

A város történelmi központja a 15. században kezdett kialakulni. Maga a központ egy tágas térből áll, amely **a legnagyobb négyzet alaprajzú középkori tér** a mai Szlovákia területén. A város főterét **pompás polgárházak és utcahálózat** veszik körül. A város ebben a részében találhatóak meg a város építészeti látványosságai – a **reneszánsz őrtorony** (renesančná strážna veža), a **városháza, a püspöki palota, az ágostonos kolostor, az egykori bányakamara épülete, az evangélikus templom** és több más érdekesség. A város legszebb és legfontosabb nevezetessége a 14. századi **gótikus Szűz Mária Mennybevétele-katedrális**. A történelmi városrészt a látogatók a magasból (a reneszánsz őrtorony erkélyéről) is megcsodálhatják. Azok, akik meg szeretnék ismerkedni a város bányászati múltjával, meglátogathatják a **Bányászati Múzeumot**, amely a Szlovák Karszt természeti szépségeit is bemutatja.

Kassa (Košice) /40km/

Szlovákia második legnagyobb városa, Kassa nemcsak Kelet-Szlovákia központja, hanem a Keleti-Kárpátoknak is, amelyek több nemzet és nemzetiség sajátosságait egyesíti.

Kassa (235 300 lakos) a Hernád folyó mentén fekszik a Kassai-medence nyugati szélén. A város hosszú és gazdag történelemmel rendelkezik, és jelene is nagyon dinamikus. Košice városa évszázadokon keresztül az egész régió legfontosabb kereskedelmi, ipari, kulturális és oktatási központja volt.

Történelem

Középkori Kassa a helyi apátság és a vár között félúton alakult ki. A város írásos említése 1230-ba nyúlik vissza, amikor a települést Villa Cassa néven említik. Ebből a változatból alakult kis a latin Cassovia elnevezés, később a német Kaschau, a magyar Kassa és végül a szlovák Košice is. A város 1342-ben szerezte meg a szabad királyi város rangot. A város számára különösen fontos volt 1369. május hetedike, amikor a város Európában elsőként kapta a király által aláírt címer okmányt. Jelenkorban ezt a napot Kassa város napjaként ünneplik. A XV. században Kassa Magyarország második legnagyobb városa volt hétezer lakossal (Buda után, Pozsony előtt). A XX. század radikális, nagyrészt politikai változásokat hozott a város számára. Kassa több új állam részévé is vált ebben a században. Az első változást 1918 utolsó napja hozta, amikor Kassa Csehszlovákia részévé vált. 1938 is komoly változást hozott, Kassa ekkor hat évre a Horthy féle Magyarország része lett. 1945-ben a várost az elsők között szabadította fel szovjet hadsereg, és ez év áprilisában itt ült össze először hazai földön a csehszlovák kormány. Ennek az ülésnek végeredményeként született az a dokumentum, amelyet kassai kormányprogramként ismerünk. Ebben az időben nagymértékben megváltoztak a város egyéb jellegzetességei is – főleg a város nagysága, nemzetiségi összetétele és arculata. A második világháború végétől a XX. század végéig a város lakossága több mint kétszeresére nőtt. Az új (főleg vidékről érkező) lakosok számára ebben az időben több új lakónegyed született. Ma a város lakosságának nagy része szlovák nemzetiségű, de élnek itt magyarok, németek és romák is. Košice legnagyobb ipari vállalata a Kelet-Szlovákiai Vasmű lett (ma U.S. Steel), amely a város délnyugati részén épült fel.

Nevezetességei

A város nevezetességei után nem kell sokat utazni, a legnagyobb részük a történelmi városközpontban található. Ezek a műemlékek alkotják Szlovákia legnagyobb városi műemlék-rezervátumát. A műemlék-rezervátum központi része az **orsó alakú főtér**, melyet joggal tartanak Szlovákia egyik legszebb terének. A tér valójában egy állandóan nyüzsgő sétány, amelyet sok gyönyörű történelmi épület övez. A város és a tér domináns épülete a gótikus Szent Erzsébet-dóm, amely nemcsak Szlovákia legnagyobb temploma, hanem a nyugati keresztény egyház legkeletebben fekvő székesegyháza is.

A **dóm** északi homlokzatánál áll a XIV. századból származó Orbán-torony. Az különálló **Szent Mihály-kápolna** a XIV. századból származik, és eredetileg csontházként szolgált. A kápolna a **Szent Erzsébet székesegyházzal** és az **Orbán-toronnyal** együtt egy Szlovákiában egyedülálló gótikus épületegyüttest képez.

A főtér főleg nyáron élénk, különösen a **színház és a székesegyház közötti terület**. Ez a rész valójában egy **park**, amelyet egy **éneklő szökőkút** díszít.

A főtér déli részén megismerkedhetünk a **középkori városfalakkal**. Itt az alagsorba belépve az **Alsó-kapu** felújított alapjában találjuk magunkat, amit rendhagyó galériaként és koncertteremként használnak.

Kassa jelképe a **Maratoni futó szobra**. Ez a szobor a minden évben megrendezett Kassai Békemaraton jelképe, amely a világ legrégebbi maratoni futóversenyei közé tartozik.

A város egyik múzeumában látható a híres **kassai aranykincs**. Ez az egyedülálló 11 kg súlyú érmegyűjtemény a XV. és a XVII. század környékéről származik, és Európa 81 pénzverdéje képviselteti magát benne.

Rodostói ház: (Rákóczi utolsó háza – ill. annak másolata a múlt század 40-es éveiben épült és csak fél évszázaddal később lett a Kelet-szlovákiai Múzeum egyik állandó kiállítóhelye. Az eredetije a törökországi Rodostóban található. A török építészet egyedülálló példaként betekintést nyújt II. Rákóczi Ferenc életének utolsó időszakába is, aki száműzetésének éveit egy ilyen épületben töltötte. Hogy az összkép még teljesebb legyen, eredeti berendezésének egy részét Törökországból szállították ide.)

A város üdülőhelye a Hernád partján épült **Kassafürdő**.

Kassán áll a **Kelet-szlovákiai Múzeum** (régebbi Rákóczi Múzeum) 19. század végi épülete is. A zenélő szökőkút a harangjátékkal

Domonkos temploma az 1250-es években már állott, eredetileg gótikus, majd barokkizálták, mai formáját 1894-ben kapta.

A **ferences templom** a 14. század végén épült, később barokkizálták.

Evangélikus temploma 1816-ban épült.

Görög katolikus temploma 1882 és 1886 között épült.

A várostól északnyugatra emelkedő dombon 1736 és 1758 között épült fel a **Kálváriatemplom**. 1773-ban katonai raktár lett, 1820-ban visszaadták az egyháznak és újra felszentelték, 1826-ban XII. Leó pápa teljes búcsút engedélyezett az ide látogatóknak. A templom a kassaiak búcsújáróhelye.

Kassai (Košice) Állatkert

A Szlovákia legnagyobb keleti városában található Kassai Állatkert területét tekintve Európa legnagyobb állatkertjei közé tartozik.

Az állatkert a Kassa-Kavecsán városrészben található, területe 288 ha.

Építése 1979-ben kezdődött és a látogatók előtt 1986-ban nyitotta meg kapuit 7 hektáros területen, 23 egyeddal. Jelenleg csaknem 142 különböző állatfaj tekinthető meg, itt található Szlovákia legnagyobb röpdéje (több, fogságban nevelkedett szirti sast itt tanítottak meg repülni) és Közép-Európában itt élhet az állatkerti barnamedve a legnagyobb kifutóban (2002-ben itt jöttek világra a híres mackó ötös ikrek, amelyek a Guinness rekordok könyvébe is bekerültek).

Egyedülálló az itteni botanikus tanösvény is. Nagyon sikeres a Hucul-lovak tenyésztése, amelyeket 1996-ban a szlovák génalapba is besoroltak. Ez a lófajta kiválóan alkalmas a hippoterápiára. A lovak nemcsak bemutatás céljára nevelkedtek, hanem lovaglás (hippodrom) aktív résztvevőiként is szerepelnek.

Kapcsolat

Tel: +421 (0) 55/63 315 17, +421 (0) 55/63 381 03

Fax: +421 (0) 55/63 391 53

Email: riaditel@zookosice.sk

Web: www.kosice.sk/zoo

Nyitvatartási idő

Nap/Hónap	Órától	Óráig
Hétfő - Vasárnap		
Január, Február, November, December	10.00	15.00
Március, Október	10.00	17.00
Április, Május, Június, Július, Augusztus, Szeptember	9.00	19.00

Belépődíj: 2 €

Diákjegy: 1,2 €

Gyermekjegy (3-6 év között): 0,5 €

Bébi (3 év alatt): ingyenes

Fényképezés: 0,33 €

Kamerázás: 0,66 €

Dobsina /58km/

Rozsnyótól 26 km-re, északnyugatra a Szlovák-érchegység középső részén a Dobsinai patak partján fekszik.

Nevezetességei:

Xavéri Szent Ferenc tiszteletére szentelt **római katolikus temploma** 1792-ben épült empire stílusban.

Evangélikus temploma 1480 körül épült gótikus eredetű, később többször átépítették. Mai formáját a 19. század végi neogótikus átépítéskor kapta.

A határában levő 1870-ben felfedezett **Dobsinai-jégbarlang** kedvelt kirándulóhely.

Valóságos földalatti tündérorságba jut, aki leereszkedik a szlovákiai Dobsina mellett található jégbarlangba. Az 1870-ben felfedezett, geológiai ritkaságnak számító látványosság különleges jégalakzatokkal ejti ámulatba a látogatót. A Szlovák Érchegységhez tartozik a neves Murány vára, a híres dobsinai jégbarlang és a Szlovák-paradicsom, amely Szlovákia egyik legszebb tája: zúgó vízesések, keskeny hasadékok és sziklafalak váltják egymást. A Dobsinától magas hegyekkel elválasztott, a városból csak nagy kerülővel, mintegy kétórás autózással elérhető jégbarlangot felfedezése előtt „Jéglyukként” ismerték.

Egészen 1870-ig azt hitték, mindössze egy szikla tövében rejlő, jéggel teli hasadék ez. Ruffiny Jenő dobsinai bányamérnök felfedezése azonban egy csapásra világhírűvé tette a várost, amelyről kiderült: hétezer négyzetméteresnél is nagyobb területű, 20-25 méter magas barlang található a szomszédságában. A barlang egy észak felé néző hegyoldal gyomrában húzódik. A szűk bejáratról folyamatosan lefelé halad a látogató: útközben kisebb-nagyobb termek nyílnak, amelyek csodálatos jégképződményeket és óriási jégtömböket rejtenek. A barlang jege számtalan egymásra fagyott réteg tömegéből áll, amely néhol sima padozatot, másutt óriási jégfalakat képez, miközben jégcsapok, jégkúpok és jégoszlopok teszik változatossá a látványt. A barlang jege a legváltozatosabb színekben tűnik fel: olykor víztiszta, átlátszó és légtelen, majd fehéres, átlátszatlan és apró légbuborékokat tartalmazó. Néhol állandóan folyó víz hoz némi mozgást a hófehér tájba. A bejáratról induló 18 lépcsőfokon leereszkedve jutunk a 120 méter hosszú és mintegy 60 méter széles, valamint 11 méter magas Jégterembe. A majdnem ötezer négyzetméter alapterületű csarnok alját tükrösima jég borítja, „plafonján” pedig jégkristályok ragyognak. A termet jégoszlopok díszítik.

Az itt látható jégképződményeket alakjuk után egyebek mellett sírkőnek, vízesésnek, fatörzsnek, beduin sáornak és kútnak nevezték el. Tovább haladva lefelé a 80 méter hosszú úgynevezett Ruffiny-folyosóra érünk, ahonnan a „kápolnába”, a csúcsíves csarnokba jutunk. A folyosóról egy 6 méter hosszú, mesterségesen vájt alagút vezet ebbe a helyiségbe: az átjáró egyben a barlang jegének vastagságát is jól érzékelteti. Ez a barlang legszárazabb és leghidegebb pontja, ahol a jégbarlang vize is eltűnik. Itt látható továbbá a Lucifer névre keresztelt jégtuskó, a függöny, az orgona és az üvegoszlop. Ezután kiadós lépcsőmászás következik: a 120 lépcsőfok tetején azonban minden fáradtságot elfelejt a látogató, amint megpillantja a kis jégterem csodás képződményeit. A dobsinai jégbarlang keletkezésében és csodálatos képződményeinek kialakulásában fontos szerepe volt annak a ténynek, hogy a jég tömege lassan, időszakosan képződött rétegenként épült fel, míg végül elérte a mai vastagságát. A barlang fenekén az első vízréteg a hideg levegő beáramlása során megfagyott, majd erre telepedett – ugyancsak vízszintesen – a második, aztán pedig minden további réteg. A többi jégképződmény azonban a meleg levegővel való küzdelemben fejlődik és alakul szakadatlanul: a felülről lecsüngő vagy az alulról felfelé törekvő alakzatokat a víz csepegése formálja. Így keletkezett például a jégfüggönynek, a vízesésnek és a jéglugasnak nevezett képződmény. A jégbarlang ma is alakul, képe szakadatlanul változik.

Nemcsak az évek múlásával, hanem az évszakok változásával is más-más képét tárja elénk a hely. Tavasszal például hüvelykujjnagyságú víztiszta jégkristályokat figyelhetünk meg a falakon. Ezek a hideg levegőben feloldott vízgőz és az ennél jóval hidegebb sziklafalak levegőjének találkozása során alakulnak ki. A jég megmaradásához hozzájárul a barlang kedvező tenger feletti magassága, amely 972 méter. A barlang hőmérséklete -8°C , ami nyáron, a külső levegő hőmérsékletétől függően kissé megemelkedhet. A jégbarlang bejárása körülbelül egy órát vesz igénybe. A látványosság nem igényel különösebb fizikai erőfeszítést, a barlang nehézség nélkül látogatható.

A barlang május 15.-től szeptember 30.-ig tart nyitva. A belépés és a barlang kulturális-oktató célú látogatása 9.00-tól 18.00-ig történik. Belépés és gyógyászati célú benttartózkodás 10.00-tól 16.00-ig tarthat

Árjegyzék:

Felnőtt: 7€

Gyermek: (6-15 éves kor): 3,5€

Diák: (érvényes diákigazolvánnyal): 6€

A várostól északra található a **Dobsinai vízerőmű**.

A neoreneszánsz **városháza** 1870-ben épült.

A történelmi városközpontban **klasszicista stílusú lakóházak** láthatók.

Kecső /30km/

Rozsnyótól 25 km-re, délre a magyar határ mellett fekszik.

Nevezetességei

Urunk mennybemenetele tiszteletére szentelt **római katolikus temploma** 1827-ben épült klasszicista stílusban.

Evangélikus temploma 1820-ban épült klasszicista stílusban.

A falu határában található az Aggtelek-Domica barlangrendszer **Domica bejárata**, melyet 1926-ban fedeztek fel pénzügyőrök az itteni csempészet vizsgálata közben. A barlang szlovákiai szakasza 7 km hosszú.

Pelsőc /35km/

Rozsnyótól 16 km-re, délnyugatra a Sajó partján fekszik.

Nevezetességei

Várának romjai a várostól északkeletre emelkedő 427 m magas hegyen állnak.

Gótikus eredetű 13. századi **református templomát** négytornyos erődített fal vette körül, amely részben fennmaradt. 1617-ben reneszánsz stílusban építették át. A Bebek család temetőkápolnája a 16. század végén épült késő gótikus stílusban, benne a család síremlékei láthatók. Tornya 1807-ben épült klasszicista stílusban.

Az **egykori megyeháza** 1720-ban épült barokk stílusban.

Fridrik András, Fridrik Vilmos, Szarvas János, Szentpéteri Sámuel, Kiss Pál és Juhász János nemzetőrök, az 1848–49-es forradalom és **szabadságharc résztvevőinek síremlékei** a temetőben.

Rudnay Gyula emléktábla.

MAGYARORSZÁGI PROGRAMLEHETŐSÉGEK

Hidvégardó

Hidvégardó község Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, Miskolctól kb. 65 kilométerre, északra. A megye - és így az ország - legészakibb települése.

Elsőként 1283-ban említik. A *hídvég* a Bódva folyó hídjára utal, az *ardó* pedig az „erdő” szóból származik, erdőgazdálkodásra utal.

Római katolikus templom, parókia

A műemléki egyhajós templom eredete a középkorba nyúlik vissza. Jelenlegi barokk formáját az **1777-es** átépítésekor kapta. A kóruson található a templom orgonája. A boltíves mennyezeten és az oldalfalakon található festményeit az **1900-as** évek elején készítették, újrafestésüket pedig **1985-ben** végezték restaurátorok. A főoltárképen a templom védőszentje - **Gyümölcsoltó Boldogasszony** látható, jobb oldalán **Jézus Szíve**-, bal oldalán **Mária Szíve**-szobor áll

A templomot feltehetően egy középkori eredetű kőfal veszi körül, melynek az északi oldalába épült a **Gedeon család kriptája**. A templomhoz tartozó plébánia **2002-ben** lett felújítva. Ekkor egy új faragott kapu is készült, mely csodálatos látványt jelent a szomszédos felújított **Szent Imre** térrel, és az ott található frissen restaurált **Szent János szoborral**.

Református Egyház

3768 Hidvégardó, Tornai út 11. sz.

Lelkész: Meleg Attila

Lelkészi hivatal címe: 3765 Komjáti, Petőfi S. út 34.

Tel.: +36 48 452 044.

A református templom **1794-97** között épült, déli homlokzata előtt tornyocskával. **1834-es** leégése után **1837-ben** felújították. A tornya **15** méter magas, tetején egy bádogkakas látható. Legutóbbi külső és belső nagyfelújítása **2000-2001-es** években volt, amikor elnyerte jelenlegi szép formáját. A szószerk koronája **19.** századi lehet, mely a templom legősibb - máig látható - eleme.

Gedeon-kastély

A község legnagyobb nevezetessége a műemléki védettségű **Gedeon-kastély**, melynek felújítása és faluházzá alakítása **2000-ben** fejeződött be. Ez a kastély **1700-1770** körül épülhetett **copf** stílusban, mely 6 szobából áll. Az egyik szoba a **Teleháznak** ad otthont, ahol a civil szervezetek, a térségmenedzser és a helyi programszervező is helyet kapott. A legnagyobb terme a kiállításoknak és tanácskozásoknak ad otthont. A kúria udvarán található egy régi pince és a **2000-ben** felépült **Kézműves ház**. Itt található még a sportudvar, a piknikező hely és a szabadtéri színpad, mely évenként visszatérő kulturális rendezvényeknek ad helyet. A kézműves ház mind a fiataloknak, mind az idősebb korosztálynak kellemes kikapcsolódást jelent a hagyományos kézműves mesterségek gyakorlása során

Papp-kúria

A település másik nagyobb műemléki jellegű építménye a **Papp-kúria**, mely **1830-ban** épült **klasszicista** stílusban. Jelenleg ez az épület ad otthont a **kétszáz adagos konyhának és étteremnek**, melyek felújítása **2004-ban** kezdődik el. Udvarában található park átépítése is megtörtént, mely kellemes kikapcsolódást nyújt minden korosztály számára.

Millenniumi tér

A falu orsó alakú központjában, a templomtól északra található a **2001-ben** felavatott csodálatos **Millenniumi tér**. Itt látható a **2001-ben** újrifaragott **Szentháromság-szobor**, valamint az **I. és II. világháborúban elesett hősök emlékműve**. A tér alsó részét **12 oszlopfő övezi**, mely honfoglalástól napjainkig egy-egy évszázadnak állít emléket - feltüntetve az adott évszázad helyi és országos jelentőségű történelmi eseményeinek évszámait. A tér imént bemutatott - nevét hűen tükröző - látványa a **kőből faragott talapzatú zászlótartókkal**, és a teret szegélyező pataparti virágágyásokkal, méltán lett a Bódva-völgy egyik legszebb köztere.

Szent Imre tér

A templomtól délre található a **Szent Imre tér**. Ezen a téren egy kőből faragott kereszt, valamint **Nepomuki Szent János öntöttvas szobra** áll a burkolt sétány két végén. E teret 2002-ben újították fel, és a parkban a fák alatt fapadokat állítottak a régmúlt emlékei szerint, így az arra járók meg tudnak ismét pihenni, elbeszélgetni.

Építészeti emlékek, népi lakóházak

A faluban szebbnél szebb építészeti emlékek, népi lakóházak találhatók. Van több olyan ház is a faluközpontban, melyet az 1910-es években építettek, és még ma is áll.

A településen, illetve annak határában több kereszt és kápolna is található a múlt század elejéről, melyeket az utóbbi években újítottak fel. A falu temetőjében található harangláb, melyet 1998-ban állítottak fel a felső-Tiszavidéki hagyományokat visszaidéző fafaragással díszítve akác oszlopfőit. Öntvény harangja 15,75 kilogrammos, mely az elhunytak lelki üdvéért kondul meg időről-időre.

Szikla képződmény

A temető szomszédságában található egy ősrégi sziklaképződmény, mely védett geológiai feltárásként van nyilvántartva.

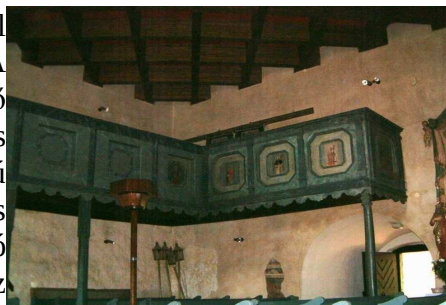

Tornaszentandrás /10km/

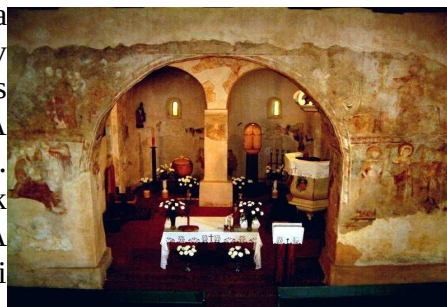
Tornaszentandrás község Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, az Edelényi kistérségben. A megye északi részén fekszik, Edelénytől 30, Tornanádaskától 6 kilométer távolságra.

Katolikus templom

A hazai műemlék állományban páratlan értéket képvisel Tornaszentandrás ikerszentélyes katolikus temploma. A Szent András plébániatemplom a XII. századból való, első írott említése 1283-ból található. A különleges kettős szentély és a hozzátartozó kisebb méretű négyszög alakú hajó a XII. század végén épült. Egyesek szerint II. András király felesége, Gertrúd királyné kíséretébe tartozó merániai stílust képviselő építészek alkalmazták az ikerszentélyes formát. Amíg a külső, a festői tömegalakításával tűnik ki, a belsőben a középkori falkép maradvány, valamint a szádvári várkápolnából származó díszes mellékoltár érdemel figyelmet.

A XIV. század első felében gótikus hajóval bővítették a nyugati irányba. Ebből az időből származnak a diadalív és a falak alakos falképei, melyek Szent András legendáját, apostolokat, és királyokat ábrázolnak. A török alatt rommá vált templom újjáépítését a XVIII. század közepén kezdték meg. A templom barokk berendezése, festett karzata, szószéke ekkor készült. A műemlék jellegű helyreállításnál elsősorban a régebbi korok emlékeit őrizték meg, a barokk jellegű oltárt, szószéket félreállították a falu lakóinak nagy bánatára, hiszen ezt a vegyes díszítésű belsőt ismerték kisgyermekkoruk óta.

E ritka műemlék értékét fokozza a páratlanul szép fekvése, tájba illeszkedése.

Kápolna:

A falu fő utcájának mentén található a szépen felújított, Szent János tiszteletére felszentelt kápolna, ahol minden reggel szentmise van.

Harangláb a település központjában.

Becskeháza /5km/

Miskolctól közúton 80 kilométerre északra, Tornaszentjakab és Hidvégardó közt helyezkedik el.

Nevezetességei:

Református templom

Népi lakóházak

Bódvarákó /15km/

Bódvarákó törpefalu Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, az Edelényi kistérségben. Miskolctól 52 kilométerre északra, a Bódva patak völgyében fekszik.

Nevezetességei:

A Bódva-folyó mentén lévő Esztramos-hegy oldalában lévő **tavas barlang**. Az utóbbi évek leglátványosabban kiépített barlangja, ahol vaslétrákon lehet leereszkedni a függőleges, cseppkövekkel, borsókóvekkel gazdagon díszített falak mellett az aljában csillogó zöld vizű tóhoz. A barlangba az egykori kőbánya táróján keresztül lehet bejutni. 10 év alattiak nem látogathatják. Belépődíj: 2100-3500 Ft

Nyitva tartás szezonban: IV.01.-IX.30

Nyitva tartás szezonon kívül: X.01.-III.31.

Bódvalenke/5km/

Bódvalenke törpefalu Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, az Edelényi kistérségben. Miskolctól 57 kilométerre-északra fekszik.

A települést 1283-ban említik először, *Nenkefolua* néven. Később Nenke, majd Lenke néven is szerepel. A *Bódva* előtag a közeli Bódva folyóra utal.

Komjáti /8km/

Komjáti község Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, az Edelényi kistérségben, Szendrőtől 21 kilométerre, Miskolctól közúton 54 kilométerre, északra.

Református műemlék templom: A kőfallal kerített református templom 1804-ben épült késő-barokk stílusban, valószínűleg a korábbi középkori templom alapjait követve. Alaprajza és keletkezése arra enged következtetni, hogy középkori templom átépítésével készült.

A tornyot feltehetően az egyenes záródású szentélyre építették rá. Jelenlegi külsejét 1912-ben nyerte el, ekkor emeltek keleti, homlokzata elé 17 m magas, hegyes gúlasisakos tornyát. 7X13 m-es hajója téglalap alaprajzú, hátul sarokpillérekre támaszkodó. A tetőteret kék színű, csillagokkal díszített famennyezet zárja le. A gúlasisakos torony jellegtelen, övparkányos homlokzatú, nyílásai félkörívesek. A hajó téglalap alaprajzú, hátul saroktámpilléres, belül kazettás sík mennyezetes, csillagokkal díszítve.

Berendezése egyszerű, a bejárati oldalon keskeny fakarzat csatlakozik a torony emeleti teréhez. Az anyaegyház értékes kegytárgyai között van egy 1693-ból származó kehely és egy 17. századi ezüstpohár.

Katolikus templom: Komjáti katolikusai 1938-ban, a szilasi Upponyi József plébános idején építettek templomot maguknak, ezt megelőzően csak a reformáció megjelenése előtt volt templomuk. Az 1940-ben fölszentelt római katolikus templomot a közelmúltban tornya kivételével elbontották és mögötte emelték az új templomot. A szűz Mária Szent Szíve tiszteletére fölszentelt templom a 20. század végére életveszélyessé vált. Így tornya kivételével a közelmúltban elbontották és egy újat építettek a korábbi hajó mögött.

Vízimalom: A településtől egy km-re található az egykori Nehoda-féle malom, mely 1935-ben épült, és a környék találkozási helye, a társas élet színtere volt. Kertjében látható a kiszáradt vén mocsártölgy hatalmas tuskója és a tulajdonos által állíttatott feliratában egyedi kőkereszt. A malom és környéke felújításra került, ahol turisztikai paradicsom került kialakításra a természetet kedvelők és az aktív turizmusimádók számára. A megtekintéshez előzetes egyeztetés szükséges.

Fáy kúria: A Fáy család napjainkban felújítás alatt álló, a 19. században épült kastélyát a Bódvaszilas felé eső faluszélen találjuk. A család sírkertje az Alsó-hegy oldalán áll ószász-narancsfák árnyékában.

Bódvaszilas /10km/

Bódvaszilas község (becenevén: *Szilas*) Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, az Edelényi kistérségben. Miskolctól 52 kilométerre északra, a Bódva patak völgyében fekszik.

Nevezetességek:

A község középpontjában elsőként a falu fölé emelkedő **római katolikus templomot** pillanthatjuk meg. A kis sziklapadon épült középkori templomot Esterházy Miklós 1772-73-ban szinte alapjaiból építette barokk stílusban. Vele átellenesen a Miklós-hegy oldalában 07 1804-ben klasszicista stílusban épült református templomot láthatjuk.

A **görög katolikusok kápolnája** a főút mentén található.

A község főterén található az **általános iskola, a művelődési ház, a hősi emlékmű és az azt övező park**. A tértől kicsit távolabb a római katolikus templom dombján 1780-ban épült fel a L-alaprajzú, zárt belső udvarú **jószágigazgatói kastély**. Építtetője Esterházy Pál. Eredetileg árkádos kialakítású volt, melyet az évek során többször is átépítettek. A XIX. század végén Koós József vásárolta meg. Innen kapta a nevét: Esterházy-Koós kastély. Jelenlegi formáját 2006-ban nyerte el, és így ma Bódvaszilas Község Önkormányzatának Vendégháza. Távolabb egy domb emelkedik a falu fölé, melyen urasági magtár épült.

A község régebbi részén, a völgyszorosban, a patak mentén kis **parasztházak** idézik a múltat.

A község túlsó részén **két-három szintes lakóházak** sorakoznak, melyek összkomfortosak és minden kényelmet biztosítanak.

Tornanádaska /10km/

Tornanádaska község Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, az Edelényi kistérségben. A szlovák határ mellett fekszik, Aggtelektől 28, Szögligettől 11 kilométer távolságra.

Nevezetességei:

Hadik-kastély - középkori eredetű barokk kastély, mely többszöri átalakítás után nyerte el mai formáját, jelenleg kiegészítő iskolaként és nevelőotthonként funkcionál

Kecskevár - az egykori vár romjai a mai magyar-szlovák határon fekszenek, ezért éppúgy tartóznak velük Tornanádaskához és a szlovák oldalon elhelyezkedő Szádudvarnokhoz

Római katolikus templom - 1776-79 között barokk stílusban építették

Református haranglábtorony

Tornabarakony /15km/

Miskolctól északra, Tornaszentandrásztól délkeletre fekvő zsáktelepülés.

Nevezetességei:

Görög katolikus temploma - a századában épült.

Barakonyi Ferenc (1611-1671) költő, politikus itt élt a településen.

A barakonyi-patak völgyében **különleges vadvirág**, a **kockás liliom** nyílik.

Tornaszentjakab /6km/

Az Északi-középhegység északi peremén, a szlovák határ mentén helyezkedik el, a Gömör-Tornai karszt területén. Tornanádaskától 10, Miskolctól 80 kilométerre található.

Nevezetességei:

Római katolikus templom: A feltehetően XII. századi eredetű kis román templomhoz (mint Vizsolyban) nyugatról gótikus hajót toldottak. A román hajó déli falán három magas résablak és szőlőindás oszloppárokkal közrefogott félköríves záródású kapuzat. A gótikus hajó déli oldalán az egykori bejárat és gótikus ablakok maradványai. Keleti falában a szentélytől kétoldalt egy-egy ablak, utóbbi a későbbi sekrestyében látható.

Az 1746-os egyházlátogatási jegyzőkönyv szerint az ekkor még református kézben lévő templom javításra szorult, de belsejében még látszottak a falfestmények. A század közepén vették vissza a katolikusok, akik helyreállították. A hajót a körítő falakhoz épített falpilléreken nyugvó boltozatokkal fedték le, s a nyugati homlokzat elé tornyot építettek.

Az 1834. évi földrengés után 1875-1876-ban a megrongálódott boltozatot és az apszis falát megújították.

Református templom

Népi lakóházak

Szögliget /20km/

A zsákutcás település Miskolctól 60 kilométerre-északra helyezkedik el egy völgykatlanban, a 26-os útról Sajószentpéternél a 27-es útra áttérve Edelényen át közelíthető meg. A falut átszeli a környező hegyekben eredő Ménes patak. Erdei út (Derenki szekérút) vezet át Körtvélyes (Hrusov)-ig Szlovákiába, de csak gyalog, vagy biciklivel járható.

Nevezetességei:

Szögligeten, a Petőfi utcában áll Duber István tájháza.

Pista bácsi Tájháza (Szögliget Petőfi S. u. 11.) /20km/

Látogatható egész évben előzetes bejelentés (min. 2 nap) alapján: Duber István

Tel.: 30/611-1176; 48/460-071

A településtől mintegy két kilométerre északnyugatra találhatóak Szádvár romjai egy 460 méter magas hegy tetején. **Szádvár** megépítésének időpontja nem ismeretes, a szabálytalan alaprajzú, belsőtornyos vár első említése V. István 1268-ban kelt okleveléből származik. E korai erősség a feltételezések szerint valószínűleg a Ménes-völgy túloldalán magasodó Óvár-tetőn állt, ahol még napjainkban is elmosódott sáncok utalnak az egykori védőművekre.

A XIV. század elején a területet a nagyhatalmú zempléni tartományúr, Aba Amadé nádorispán serege szállta meg, akitől csak Károly Róbert király tudta visszafoglalni 1319-ben. Lehetséges, hogy a korai vár az ostromban olyan jelentősen megsérült, hogy már nem akarták helyreállítani, így helyette a völgy északi oldalán emelkedő jelenlegi Várhegyre húzták fel egy új kővár alapjait az uralkodó parancsára. Néhány évtizedig királyi kezelésben maradt a váruradalom, mígnem 1387-ben Luxemburgi Zsigmond király az őt a trónra juttató bárók közül Bebek Györgynek adományozta.

A XVII. század végére elvesztette hadi fontosságát, a hódító törökök idáig már nem jutottak el. Az utolsó katonai események a Thököly-féle kuruc hadjáratok alatt zajlottak le falai között, a várat elfoglaló felkelőknek még sikerült ugyan Sobieski János lengyel király katonáit visszaverniük, ám később Caprara tábornok császári csapatainak már nem tudtak ellenállni. 1686-ban Bécsben döntés született „Szádvár elrontásáról”, a falakat aláaknázták és felrobbantották.

Derenk /25km/

Az egykori lakosok és leszármazottaik évente, július hónap harmadik vasárnapján megrendezik a derenki búcsút, hagyományaik őrzése céljából. 2008-ban, július 20-án, vasárnap volt a búcsú.

A rendezvény szervezői: az Országos Lengyel Kisebbségi Önkormányzat (OLKÖ), a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei LKÖ, és a megye 12 helyi LKÖ-a.

2003-ban az OLCÖ Derenk romfalut a Magyarországi Lengyelség Történelmi Emlékhelyévé nyilvánította. A romfalú felújítása folyamatban van.

Ha Jósavfő felé vesszük az irányt, akkor Szin település, ha Szögliget felé, a Ménes-tó után található **Szelcepuszta**, amely központja volt a Horthy Miklós által megálmodott egységes vadászterületnek.

A faluból **Szelcepuszta**, ill. **Derenk** felé haladva található a **Ménes-tó**, amely a **Ménes-patak** felduzzasztásával jött létre. A falu határában lévő kőbányák.

Derenki szekérút Szögliget és Hrusov között.

Perkupa /20km/

Perkupa község Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, az Edelényi kistérségben, Miskolctól 49 kilométerre, északra.

Nevezetességei:

Református temploma 1797 és 1799 között épült, tornya 1838-ból való.

Római katolikus temploma 1865-ben Ybl Miklós tervei alapján épült. Perkupát valaha a **száz kőműves falujának** is nevezték.

A híres mesterek kezemunkáját őrzik a **Petőfi utca parasztházai**.

Szépen felújított, látogatható **tájházában** található a **Galyasági Településszövetség irodája** és ez a rendezvényi központja a Gömör-Tornai fesztivál keretében megrendezett falunapnak.

Perkupai Tájház (Perkupa Petőfi u. 22.) /20km/

Nyitva tartás egész évben hétköznapokon: 8:00-16:00

Hétvégeken: előzetes bejelentkezéssel 30/452-7763

Tel.: 48/462-113

Szín /20km/

Szín község Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, az Edelényi kistérségben. A Jósza-patak mentén fekszik, az Aggteleki-karszt délkeleti részén, Aggtelektől 15, Edelénytől 29 kilométerre.

Nevezetességei:

Református templom. A jelenlegi templom 1804-ben épült, késő barokk stílusban. Orgonáját Ringer Ottó építette 1932-ben.

Római katolikus klasszicista stílusú kápolna.

Horthy Miklós vadászkastélya. Az 1930-as években épült, a falu határában lévő Szelcepusztán áll.

II. világháborús emléktábla

Jósvafő/30km/

A ma 380 lelket számláló Jósvafő község az egykori Gömör-Tornai-karszt területén, a Jósza-patak völgyében fekszik. Itt torkollanak a Tohonya-, Kecso- és Kajta-patakok a Jósvába. A község neve először Ilsuafeý formában egy 1272-es oklevélben szerepel. Zsigmond király 1399. október 24-én kelt iratában már a település részletes leírását találjuk. Az oklevél egy működő hámon és egy torony nélküli kőtemplom leírását is tartalmazza. A mai templom erődfallal körülvett, belsejét festett kazettás mennyezet díszíti, de figyelemre méltó a karzat, a szószékkorona és a padok díszítése is. A település környékén több nevezetes barlang is található. 1927-28-ban Kaffka Péter mérnök irányításával vízszintes tárót fúrtak a Baradla-barlang Óriások-termének folytatásában felfedezett barlangszakaszba. Kessler Hubert vezetésével létrehozták a barlang bejárata előtt a Tengersizem-tavat, új szállodát építettek, a kis tó gátjába épített turbina segítségével pedig kivilágították a barlangot. Ezzel Jósvafő bekapcsolódhatott a barlangi idegenforgalomba.

A Dr. Jakucs László vezetésével 1952-ben feltárt Béke-barlang gyógyhatású levegőjének hasznosítására 1964-ben mesterséges tárót hajtottak ki Jósvafő határában, a barlang végponti termébe. Itt ma asztmaszanatórium működik.

Jósvafői Tájház:

A Jósvafői Tájházat 1994-ben alapította a Szinle Barlangi Vendégforgalmi Kft. és a község lakossága az 1985-ben alapított Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság és az Országos Műemlékvédelmi Hivatal támogatásával.

A tájházat magába foglaló épületegyüttes - az ún. Szakáll-porta - 1890-ben épült. A lakóház a vidékre jellemző egy szobasoros, nyeregvetős, oromfalas épület, udvara felől faoszlopos tornáccal, melyben helytörténeti kiállítás és a környék nagy barlangjait, ezek megismerésének történetét bemutató gyűjtemény kapott helyet.

Melléképületei is jellegzetesek: a porta bejárata melletti pinceház - alsó szintjén előtérrel és kőboltozatú pincetérrel, felső szintjén szénatárolóval -, a nyári konyha, istálló, csűr és kocsiszín, valamint különböző ólak.

A helyreállított istállóépületben láthatók a helyi ipar, mező- és erdőgazdálkodás eszközei, Czafik Dezső kovácmester hajdani műhelye, Vostyár István cipésműhelyének kellékei, a kertben pedig egy eredeti formájában helyreállított kendertörő. A hajdani csűrben kialakított kamaraszínpadon folklór műsorokat, helytörténeti és diáképes előadásokat tartanak.

A tájház egész évben várja látogatóit.

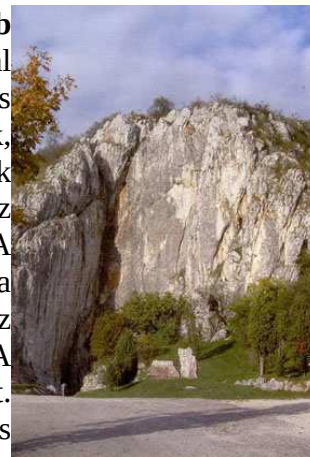
- Nyári időszakban: április 15-től, október 15-ig: 8-16 óráig
- Téli időszakban: látogatási szándékát jelezze a Balda turista-szállón (Jósvafő, Rákóczi u. 1., 48/350-084).

Baradla Galéria

Az 1996 nyarán megnyitott galéria célja a képzőművészet eszközeivel is közkinccsá tenni a természet csodáit, mely Jósvafő és Aggtelek térségében oly pazar bőséggel nyűgözi le a vendégeket. A Baradla Galéria (Szabadság u. 3.) egész évben látogatható, ez irányú szándékát a Petőfi u. 58-ban (a gondnoknál 48/350-064) szíveskedjenek jelezni. A belépés díjtalan.

Aggtelek /35km/

A 665 lakosú őskori település nevét **hazánk legnagyobb cseppkőbarlangja** - a falu határában lévő 51 m magas sziklafal tövében nyíló Baradla - tette ismertté az egész világon. A honfoglalás utáni időből (X-XI. sz.) vasolvasztásra utaló salaknyomokat találtak, de az első írásos oklevél csak 1295-ben említi a községet, Ogogteluk néven. A község református temploma a XII-XIII. században épült, az épület déli falán a román kori falnyílások ma is jól láthatók. A templomtól távol, a falu központjában áll a **harangtorony**, melyet a husziták építettek és őrtoronyként szolgált a háborús időkben. Az 1858. év gyászos esztendőként írta be magát a község történetébe. A **régi iskola** (a mai művelődési ház) kivételével az egész falu leégett. Az újjáépítésben nagy munkát vállalt Baksay Dániel református lelkész, az 1848-49-es szabadságharc huszárőrmestere, aki egy időben a **Baradla-barlang** gondnoka is volt.

Aggtelek és Jósvalő

Általános tudnivalók:

Az Aggteleki Nemzeti Parkban található Béke-, Rákóczi-, Földvári-, Kossuth- és Vass Imre-barlang természetvédelmi célú kiépítése úgy történt, hogy alkalmasak legyenek kisebb létszámú csoportok számára szakvezetéssel történő látogatásra.

Ezen barlangok látogatása csak előzetes bejelentés alapján, szakvezetéssel történik.

A barlangtúrán mindenki saját felelősségére vesz részt.

A barlangokat a balesetek elkerülése érdekében csak olyan személyek látogathatják, akik alkohol, drog- és egyéb szer befolyásoltsága alatt nem állnak.

Béke-barlang

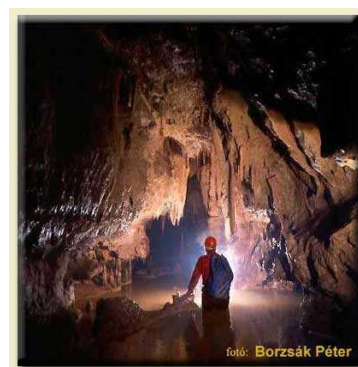
Tudnivalók:

A barlang – a bejárat szakasz kivételével - nincs kiépítve, ill. kivilágítva. A túrához minden résztvevőnek akkumulátoros lámpát biztosítunk. A Béke-barlang ún. "vizes barlang". A túra során fel kell készülni arra, hogy az utat jórészt derékig érő vízben kell megtenni. Megfelelő öltözködés és váltóruha a kihűlés, megfázás elkerülése érdekében ajánlott! A túra jó állóképességet igényel, de egy szelet csokoládéval könnyen pótolhatjuk elvesztett energiáinkat. A túrán résztvevők maximális létszáma a barlang védelme érdekében 10 fő.

A barlangban túrázó csoportok száma maximum 5 csoport/nap.

A barlang leírása:

A barlang bejárata a Gömör-Tornai karszton, az aggteleki Szomor-hegy északi lábánál, 338 tszf.-i magasságban nyílik, egy 1954-ben hajtott mesterséges táróval. A kijárat 271 m tszf.-i magasságban található a jósvafői Kőhorog-oldalában. A barlang és a környező területek fokozott védelem alatt állnak.

Az aggteleki Nagy-völgy víznyelőjétől a jósvafői Komlós-forrásig húzódó Béke-barlang három bejáratral nyílik a felszínre.

A víznyomjelzéssel már korábban kimutatott, a Baradla-barlangtól mintegy 600 m-re található, független rendszer feltárására 1952-ben került sor.

Az elágazó, aktív patakos barlang sokáig hazánk második leghosszabb barlangja volt, de 6400 méterével mára a harmadik helyre szorult. A meanderező, színlőekkel tagolt, 4-5 m széles és 4-10 m magas főágat helyenként a víz teljes szélességben kitölti. A patak vizét több mint 430 mésztufagát duzzasztja vissza ő-ág, amely denevér védelmi okokból nem látogatható.

A túra során, kb. egy kilométer hosszú járatszakasz kerül bemutatásra, amely a következő helyeket érinti: Bejárati-táró, Nagy- tufagát, Narancs-zuhatag, Vörös-terem, Amfora, Óriások és törpék kapuja, Kőgombás kapu, Fürdős-terem, Malomkövek, Öt-tufa, Anyósnyelv, Sündisznó, Nagy-terem, Kötélhágcsós-szifon, majd ugyan ezen az útvonalon kifelé.

A Béke-barlang levegőjének gyógyhatását hamar felismerték, s az országban elsőként 1965-ben gyógy barlanggá nyilvánították. A légúti megbetegedésben szenvedők gyógykezelését kezdetben a főág aggteleki szakaszában végezték. Ma már ez a tevékenység a Jósvafő feletti hegyoldalba (Kőhorog) létesített táróból megközelíthető, erre a célra lezárt szakaszon végzik.

E túra során a látogatók egy kb. két órás felszíni sétát tesznek az Aggtelek és Jósvafő között található mesterséges bejáratig. A barlangban a túra időtartama 3 óra, hossza 2 km. A barlangtúra változatos, vörös és fehér cseppkőzászlók és drapériák, valamint lépcsőzetes medencesort alkotó hófehér mésztufagátak között vezet a Kötélhágcsós-szifonig, érintve a Narancszuhatagot és a Vörös-termet. Az aktív patakos barlangban állandó víz van, ezért gumicsizma vagy váltócipő, valamint vízhatlan vagy váltóruha használata kötelező!

Gyermekcsoportok jelentkezése esetén az alsó korhatár 14 év!

A túrán résztvevők maximális létszáma a barlang védelme érdekében 10 fő.

A túrázóknak akkumulátoros lámpákat és sisakot biztosítunk!

Túraindulás:

Egész évben, előzetes, írásbeli jelentkezés (min. 2 hét) alapján, min. 5 fő jelentkezése esetén.

Jegyár: 7 000 Ft/fő, kedvezményes 4 200 Ft/fő

Jegyek a Baradla-barlang aggteleki bejáratánál válthatók:

3759 Aggtelek, Baradla oldal 1. Tel.: 48/503-003

Előzetes bejelentkezés: Tel.: 48/503-000 Fax: 48/503-002 e-mail: aggtelek@tourinform.hu

Gyermekcsoportok jelentkezése esetén az alsó korhatár 14 év!

Túraindulás:

Egész évben, előzetes, írásbeli jelentkezés (min. 2 hét) alapján, min. 5 fő jelentkezése esetén.

E túra során a látogatók egy kb. két órás felszíni sétát tesznek az Aggtelek és Jósfafő között található mesterséges bejáratig. A barlangban a túra időtartama 3 óra, hossza 2 km. A barlangtúra változatos, vörös és fehér cseppkőzászlók és drapériák, valamint lépcsőzetes medencesort alkotó hófehér mésztufagátak között vezet a Kötélhágcsós-szifonig, érintve a Narancsuhatagot és a Vörös-termet. Az aktív patakos barlangban állandó víz van, ezért gumicsizma vagy váltócipő, valamint vízhatlan vagy váltóruha használata kötelező!

A túrán résztvevők maximális létszáma a barlang védelme érdekében 10 fő.

A túrázóknak akkumulátoros lámpákat és sisakot biztosítunk!

Rákóczi-barlang

Tudnivalók:

A bejárat a volt Esztramosi kőbánya területén található, és megközelítése bányatáron lehetséges. Ezért az itt történő közlekedés körütekintést igényel.

A barlangot célszerű túraruhában látogatni, annak ellenére, hogy a teljes barlangszakasz kiépített, mivel jó esély van arra, hogy kissé összesározódik az ember.

A túrán résztvevők maximális létszáma a barlangvédelem betartása érdekében 8 fő.

Azonos időben a barlangban túrázó csoportok száma 1.

A barlang leírása:

A Rákóczi (1.sz.)-barlang az Esztramosi bánya 7-es szintjén, 170 m tszf. magasságban húzódó, elágazó táróból nyílik. Hasadékát érckutató táró hajtása során harántolták. A bányászok kezdetben jelentős mennyiségű közettörmeléket eresztettek a mélyben húzódó tó vizébe, aminek eredményeként a barlang víz alatti szakaszainak kutatása körülményessé vált. A barlang első szakaszának bejárására és térképezésére 1958-ban került sor. A további járatok feltárását, valamint a két tó kiterjedésének felderítését 1964-ben végezték el. Az 1968-ban megkezdett búrmerülések eredményeként az 1. sz. tóban elért legnagyobb mélység 11 m, a 2. sz. tóban pedig 32 m, de az átlagos fenékmélység közel 20 m. A barlang teljes ismert hossza 218 méter, függőleges kiterjedése 79 m. Legjellemzőbb formái a magasba nyúló kürtők, és az üstös oldások. Az üregrendszer teljes felületét gazdagon borítják a képződmények. A különböző színű és formájú cseppkövek mellett változó méretű szegfűkalcitok, borsókő változatok láthatók. Az érdekességet a különböző típusú képződmények egymásra rakódása növeli. A barlang hazánk egyik legszebb képződményekkel rendelkező barlangja.

Túraindulás:

Egész évben, előzetes, írásbeli jelentkezés (min. 2 hét) alapján, min. 5 fő jelentkezése esetén.

Jegyár: 3 500 Ft/fő, kedvezményes 2 100 Ft/fő

Jegyek a Baradla-barlang jósvafői bejáratánál válthatók.

3758 Jósvafő, Baradla oldal 1.

Előzetes bejelentkezés: Tel.: 48/503-000 Fax: 48/503-002 e-mail: aggtelek@tourinform.hu

Földvári-barlang**Tudnivalók: Jelenleg nem látogatható!**

A barlang a volt Esztramosi kőbánya területén található a legfelső bányaszinten, ezért az itt történő közlekedés -hasonlóan a Rákóczi-barlanghoz- körültekintést igényel.

A barlang csak kézi lámpák segítségével járható. A túrán résztvevők maximális létszáma a barlang védelemének érdekében 10 fő.

Azonos időben a barlangban túrázó csoportok száma 1.

A barlang leírása:

Az Esztramosi-barlang néven fokozottan védetté nyilvánított, de általában Földvári Aladár-barlangnak nevezett rendszer a Bódva-folyó bal partján, szigetként kiemelkedő Esztramos-hegy felső bányaudvarában található. A bányaművelés közben 1964-ben megnyílt barlang sorsa sokáig vitatott volt, lerobbantása is szóba került, de végül is a jogszabály alapján kijelölt 50 m-es védőpillér lehetővé tette fennmaradását. A 190 m hosszú barlang függőleges kiterjedése alig haladja meg a 7 métert.

A feltárás idején a mennyezetről kis felületen csatlakozó hatalmas gomba alakú könyelvek lógtak alá, melyek legtöbbje a robbantások következtében leszakadt. A barlangot cseppkölefolyások, különböző vastagságú cseppkőoszlopok, kisebb méretű álló cseppkövek, bokrokat alkotó görbe cseppkövek gazdagon díszítik. Ugyancsak nagy felületeket borítanak vörösesbarna színű méretes borsókövek is. Sajnálatos módon a képződmények egy része jelentősen megsérült, más része pedig megsemmisült. A jelentős károsodás ellenére csodálatos látványt nyújtott a bánya bezárásáig működő villanyvilágításban.

Vass Imre-barlang

Tudnivalók:

Jósvafő közelében a Papp Ferenc Kutatóállomás mellett található barlang hidrológiai jelentőségéről ismert.

A bemutatott szakasz könnyen járható, de csapadékos időszakban egyes helyeken kisebb vizes szakaszok alakulhatnak ki, ilyenkor célszerű a gumicsizma használata.

1954-ben a BME barlangkutatói tárták fel. A barlang jelenlegi bejáratának közelében árvízi forráskürtön keresztül jutottak a járatokba, ahonnan az elzáró omladék átrobbantásával jutottak tovább. 1955-ben érték el a jelenlegi végpontot. Csapadékos időszakban a végpontot a Lagúnás-szifon elzáródása miatt nem lehet megközelíteni.

Az 5 különböző szinten elhelyezkedő járatrendszer teljes hossza 1000 m. Főként cseppkőoszlopok és szalma cseppkövek jellemzik, de nagy felületeit borítja cseppkőkéreg és -lefolys, bőven találunk görbe cseppköveket (heliktiteket) is. Különleges színvilágát tükrözi legnevezetesebb képződménye a Narancsuhatag.

Az időszakos forrásbarlang vízgyűjtője az országhatáron átnyúlva, a Milada-barlangig tart.

A túra időtartama kb.1 óra, hosszúsága 400 m.

A jegypénztár és a barlangbejárat közötti mintegy 2 km-es út során a túravezető segítségével ismerhetik meg a terület ökoturisztikai értékeit.

Túraindulás:

nyári szezonban: naponta 15.00 órakor

téli szezonban:

előzetes bejelentkezés (min. 3 nap) alapján rugalmasan, 9.00 és 13.00 óra között, min. 5 fő jelentkezéses esetén.

A túrán résztvevők maximális létszáma a barlang védelme érdekében 10 fő.

Jegyár: 3 200 Ft/fő, kedvezményes 1 900 Ft/fő

Jegyek a Baradla-barlang jósvafői bejáratánál válthatók.

3758 Jósvafő, Tengerszem oldal 1. Tel.: 48/506-009

Előzetes bejelentkezés: Tel.: 48/503-000 Fax: 48/503-002 e-mail: aggtelek@tourinform.hu

Látogatási rend:**Baradla-barlang (Aggtelek, Vörös-tó, Jósvalfő)**

Nyitva: 09.00-16.00 óráig (jegykiadás 15.00-ig)

között kivéve október valamennyi szombatján, illetve október 23-25 amikor 09.00-19.00 óráig (jegykiadás 18.00-ig)

Egyéb barlangok esetén külön feltüntetve!

A barlangtúrák nehézségi fokozatai:

*Sétatúrák, **Könnyű túrák, ***Közepesen nehéz túrák, ****Nehéz túrák, *****Extrém túrák

2008. JÚLIUS 25-ÉN, A BARADLA-BARLANG JÓSVAFŐI KIJÁRATÁNÁL MEGNYÍLT

A KESSLER HUBERT EMLÉKHÁZ

Kessler Hubert a magyar barlangkutatás kiemelkedő alakjaként, a Baradla-barlang ez idáig a legeredményesebb igazgatója is volt.

A valamikori igazgatói lakhelyén létrehozott kiállítás mutatja be a hatalmas életművének állomásait, és az ahhoz kapcsolódó tárgyait.

A kiállítás látogatására érvényes az összes barlangtúra típusra megváltott belépőjegy!

A túrákról bővebb információ:

TOURINFORM- Aggtelek

Természetvédelmi és Turisztikai Információs Központ

3759 Aggtelek, Baradla oldal 3. tel.: 48/503-000 fax: 48/503-002

Barlangtúra típusa**túra indulási időpontok**

szeptember 1. □ december 31. **belépő**

teljes/kedvezményes

Aggteleki rövidtúra*

(1óra -1 km)

10.00, 11.30, 13.00, 15.00

(1 fő esetén is)

2 200 / 1 100 / Ft/fő

Vörös-tói túra*

(2 óra)

10.00, 12.00, 14.00

(1 fő esetén is)

2 800 / 1 400 / Ft/fő

Raisz Keresztély emléktúra***

(4 óra - 6 km)

csoportoknak előzetes bejelentkezéssel

(2 héttel előre)

egyéni vendégek a helyszínen is jelentkezhetnek

4 000 / 2 000 / Ft/fő

Hosszútúra*****

(5 óra - 7 km)

csoportoknak előzetes bejelentkezéssel

(2 héttel előre)

egyéni vendégek a helyszínen is jelentkezhetnek

6 000 / 3 000 / Ft/fő

Retek-ági speciális túra*****

(7 óra - 9 km)

csoportoknak előzetes bejelentkezéssel

(2 héttel előre)

egyéni vendégek a helyszínen is jelentkezhetnek

7 000 / 3 500 / Ft/fő

Rákóczi-barlang***

(1 óra - 400 m)

09.00-15.00 között folyamatosan,

1 fő esetén is

3 500 / 1 750 / Ft/fő

Vass Imre-barlang*

(1 óra -400 m + 2 km ökotúra)

előzetes bejelentkezéssel (min. 3 nap)

09.00-15.00 közötti időszakban, korhatár: 10 év

3 200 / 1 600 / Ft/fő

Kossuth-barlang*****

(3 óra) előzetes bejelentkezéssel (min. 2 hét).

létszám 5-10 fő, korhatár: 14 év

7 000 / 3 500 / Ft/fő

Meteor-barlang*****

(3 óra + felszíni túra) előzetes bejelentkezéssel (min. 2 hét).

létszám 5-10 fő, korhatár: 14 év

7 000 / 3 500 / Ft/fő

Béke-barlang*****

(5 óra)

előzetes bejelentkezéssel (min. 2 hét).

létszám 5-10 fő, korhatár: 14 év

7 000 / 4 200 / Ft/fő

Kombinált pótjegyes barlangtúrák

Azon vendégeink részesülhetnek kedvezményes ajánlatunkban, akik a Baradla-barlang aggteleki, illetve vörös-tói szakasza, és az aggteleki, illetve a jósvafői faluséta közül kettőt egymást követő két napon belül megtekintenek.

(A kombinációnak tartalmaznia kell legalább egy barlangtúrát!)

Kombinált pótjegy vásárlására az a látogató jogosult, aki a korábban, de az érvényességi időn belül megváltott belépőjegyét az illetékes barlangpénztárban felmutatja. A felmutatott belépő kerül kiegészítésre a "Kombinált pótjegy megvásárlásával.

A feltüntetett összeg a két túra teljes összköltségét foglalja magában.

A túrák indulásának időpontját az egyes túratípusoknál tüntettük fel

[Aggteleki rövidtúra](#) + [Vörös-tói túra](#)

4 000 / 2 000 / Ft/fő

[Aggteleki rövidtúra](#) + faluséta

2 600 / 1 300 / Ft/fő

[Vörös-tói túra](#) + faluséta

3 000 / 1 500 / Ft/fő

Kombinált pótjegy vásárlására az a látogató jogosult, aki belépőjegyét felmutatva jelentkezik az illetékes barlangpénztárnál, ahol a kedvezményes ún. □Kombinált pótjegyet□ megváltja. A kedvezményes ajánlatban azon vendégeink részesülnek, akik a barlangrendszer fent megjelölt két túraszakaszát egymást követő két napon belül megtekintik.

Barlangtúra kedvezmények

Diákokat, 6-14 év közötti gyermekeket, nyugdíjasokat, természetjáró- és pedagógus igazolvánnyal rendelkezőket, valamint a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat tagjait 50%-os kedvezmény illet meg.

6 éven aluli gyermekek, mozgáskorlátozottak, fogyatékosok, szervezett csoportok hivatalos kísérői a barlangot díjmentesen látogathatják.

Diákcsoportok esetén 15 diák után egy kísérő díjmentes belépésre jogosult.

Azok a vendégeink, akik megtekintik az aggteleki, illetve a vörös-tói barlangszakaszt, valamint az aggteleki vagy jósvafői faluséta közül kettőt egymást követő két napon belül, külön kedvezményben részesülnek!

Családi jegy: [Aggteleki rövidtúra](#) 2 felnőtt+ 2 gyermek
2 felnőtt+ 3 gyermek

6 000 Ft

6 800 Ft

minden további gyermek + 800 Ft
[Vörös-tói túra](#) 2 felnőtt+ 2 gyermek
2 felnőtt+ 3 gyermek

7 000 Ft

8 000 Ft

minden további gyermek +1 000 Ft
[Aggteleki rövidtúra](#) +
[Vörös-tói túra](#)
(kombinált pótjegyes túra) 2 felnőtt+ 2 gyermek
2 felnőtt+ 3 gyermek

12 000 Ft

13 000 Ft

minden további gyermek + 1 000 Ft

A barlanglátogatás szabályai

Az Aggteleki- és a Szlovák-karszt barlangjai 1995 óta az UNESCO világörökség listáján szereplő fokozottan védett barlangok, amelyek megóvása mindannyiunk közös érdeke. Kérjük, segítse munkánkat az alábbi szabályok betartásával:

- Csak a kijelölt útvonalakon közlekedjen, a csoportjától ne maradjon le!
- Kérjük, ne szemeteljen!
- A cseppköveket soha ne érintse meg, mert a bőrünkön lévő zsírréteg örökre megakadályozza a cseppkő további növekedését, fejlődését!
- A cseppkövek letörése, a barlang bárminemű szándékos rongálása szabálysértési eljárást von maga után!
- A barlangban kutyát bevinni és dohányozni szigorúan tilos!
- Barlangkutató csoportok túravezető nélkül csak igazgatói engedéllyel látogathatják a barlangot!

Kellemes, élményekben gazdag túrázást kívánunk!

Felszíni túrák

Jósvafői faluséta (3 óra)

1 000 / 500 Ft/fő

Aggteleki faluséta (3 óra)

1 000 / 500 Ft/fő

Ökotúra túra (6 óra) ----1 500 / 750 Ft/fő

Ökotúra túra (3 óra) ----1 000 / 500 Ft/fő

Esztramos-hegy (2 óra)

Az Esztramos-hegy területe csak kísérettel látogatható, amely szakvezetést nem foglal magában

4 00 Ft/fő **Felszíni túra kedvezmények**

Diákokat, 6-14 év közötti gyermekeket, nyugdíjasokat, természetjáró- és pedagógus igazolvánnyal rendelkezőket.

6 éven aluli gyermekek, mozgáskorlátozottak, fogyatékosok, szervezett csoportok hivatalos kísérői számára díjmentes.

Diákcsoporthoz esetén 15 diák után egy kísérő díjmentes belépésre jogosult. (Kivéve az Esztramos-hegy)

Szalonna /25km/

Árpád-kori körtemplom

Igen jelentős emlék az Árpád-kori körtemplom. A XI. században építették, a XIII. században négyszögletes hajóval bővítették. E korból származó falkép is látható benne a későbbi korok népi stílusú emlékei mellett. A XIII. században készült a szentély belső falán látható, Antiochiai Szent Margit vértanúságát megörökítő falikép. A XV. század elejéről származik a szepességi származású András mester falfestménye, mely a diadalívben - kör alakú mezőkben - a próféták mellképeit ábrázolja, az ívzáradékban Isten báránya látható. A templomot 1562-ben a törökök feldúlták, felújítása során új zsindelytetőt kapott. 1589 körül már a reformátusok kezén volt, ekkor a freskókat lemeszelték, csak az 1970-es években végzett rekonstrukció során váltak újra láthatóvá a falfestmények.

Bejelentkezéssel látogatható.

Információk:

Cím: Szalonna, Kossuth Lajos u. 48.

Telefonszám: 48/458-053

Kapcsolattartó: Lelkészi hivatal: Deme József

Megközelítés: GPS koordináták: 48.4511 / 20.743

Szendrő /30km/

Miskolctól 40 km-re északra található. Szendrő és környéke geológiai felépítése, tájképi formakincse változatos. Nyugati része és a Bódva völgye a Rudabánya-Szalonnai-hegységhez, a Szendrői-rögvidék pedig a Cserháthoz tartozik. Szendrő belterületén, a tektonikus vonalak mentén, melegforrások törnek fel a felszínre.

Nevezetességei:

Szendrői vár romjai:

Alsó vár

Építési idejét nem ismerjük, első tulajdonosát sem. 1360-ban szerepel első királyi hadnagya. Ezután több évszázadon át ismerjük a várnagyok nevét is. 1370-től már a Bebek családé, egészen 1565-ig. Magáról a várról nem szólnak okiratok. 1565-ben Zolthai István elfoglalta az alsó várat Bebek György várnagyától, és német őrséggel látta el. Ettől kezdve királyi végvár Szendrő. Ezután kezdték a felső várat építeni. 1566-tól nagyarányú építkezésekről tudunk. A török veszély miatt sok nemesi család költözött be Szendrő városába, az alsó vár ezek védelmét szolgálta. Az alsó vár és maga a város, a birtokokkal együtt többször is gazdát cserélt. 1633-tól a Csákyak zálogbirtoka, 1639-1643 között Szunyogh Gáspár főkapitány a földbirtokos. 1644-1645-ben I. Rákóczi György seregei ostromolták és rövid időre el is foglalták. 1646-1666 között Wesselényi Ferencé, aki egyúttal a felső vár kapitánya is.

1667-ben Zrínyi Péter vette zálogba, őt azonban 1670-ben a Wesselényi -összeesküvésben való részvételéért kivégezték, és Szendrő alsó vára ismét a király tulajdonába került a birtokokkal együtt. 1672-ben a kurucok támadását megelőzendő a felső vár német parancsnoka felégette az alsó várat és a várost. Az alsó várról többet nem olvashatunk, nyilván elvesztette a jelentőségét. 1690-ben Csáky István országbíró lett Szendrő és a hozzá tartozó birtokok ura.

1694-ben kezdte el kastélyát építtetni, amely valamennyi régi és új adat szerint az alsó vár helyére és részben felhasználásával épült. Az alsó vár alapterülete kicsi volt, teljesen beépítve zömök, 2-3 emeletes, szorosan összezáródó épületekkel, tornyokkal. Eredetileg az alatta kanyargó Bódva folyó jelentette a fő védelmét. A Bebek-vár helyére épült Csáky-kastély romjait Szendrő északi szélén találjuk. Egy részét a közelmúltban lakóépülettel egészítették ki. Ez alatt a kastély téglából épült, három boltozatos helyiségből álló pincéje épen maradt. A téglafalak alsó 1-3 m magas része azonban egészen más jellegű, nagy kövekből rakott alapozást mutat, feltehetően a Bebek-vár maradványai.

Felső vár

Építésének közelebbi időpontját nem ismerjük, 1566 óta tudunk építkezésekről, amik elvégzéséhez több megyét is kirendeltek. 1568-tól a század végéig olasz hadiépítészek, illetve építőmesterek vezették a munkákat. A felső vár története a XVII. században igen változatos. 1604-1606 között hol a császáriaké, hol pedig Bocskay seregéé. 1619-1623 között ismét a császári sereg és Bethlen Gábor csapatai váltják egymást többször is a vár falai között. 1644-1645-ben I. Rákóczi György foglalta el a várat rövid időre, de a császáriak hamarosan visszafoglalták. Mindez sok ostrommal járt, amit a vár erősen megsínylett. 1646-1647 között Wesselényi Ferenc kapitánysága alatt jelentős helyreállítási munkák folytak.

A török többször is pusztított a környéken, de a vár elfoglalásával nem próbálkozott. A kurucok ellen is tartani tudták a császáriak a felső várat, így azok csak az alatta elterülő várost és az alsó várat érték el. A felső vár kapitánya 1683-1700 között az olasz származású, de magyar érzelmű Gvadányi Sándor volt. Utódja, Malvezzi Alfonz 1703-ban a Rákóczi-felkelés kitörésekor igyekezett a várat jó állapotba hozni, de 1704-ben fel kellett adnia a kurucok előtt. Ekkor Szepessy István lett a kapitány, aki utoljára viselte e tisztséget a várban. A vár lerombolását a bécsi haditanács 1702-ben már elhatározta, de ezt a Rákóczi-felkelés megakadályozta. 1707-ben azonban maga a fejedelem rendelte el a vár megsemmisítését, ami ebben az évben meg is történt. A romokat a humusz és a sűrű, bozótos növényzet teljesen befedte. A vár körvonalai azonban, ha nehezen is, de kivehetők.

Alaprajzát többek között egy 1670-ben készült metszet őrizte meg. Szabálytalan alaprajzú, ötszögű, bástyás vár volt, három ó-olasz és két új-olasz (füles) rendszerű bástyával a sarkain. A bástyák és a kötőgátak is kőből készültek. A vár központjában nyolcszögű, vastagfalú torony állt, melyet egy tizenhat szögű, szintén vastag falgyűrű, mint egy belső várat övezett. A vár magas dombon állt, körös-körül meredek oldalakkal. A bástyák csúcsai között mért legnagyobb átmérője kb. 165 m, a középső falgyűrű átmérője 45 m, amelynek közepén kb. 10 m átmérőjű torony állt. A vár teljes területe 0,81 ha, ezen belül a sokszögű belső váré 0,12 ha

Csáky-kastély

Kékfestőház Múzeum

Iskolatörténeti kiállítás

Vitézlő elnevezésű országosan hirdetett gyalogos és kerékpáros teljesítménytúra minden tavasszal a Természetjáró Szakosztály szervezésében

Szendró körül gyalogszerrel elnevezésű túra minden ősszel - Természetjáró Szakosztály szervezésében

Bebek portya jelvényt szerző túramozgalom - egész évben teljesíthető - Természetjáró Szakosztály szervezésében

Edelény /40km/

Miskolctól 25 km-re, északra, a Bódva-völgyben található.

Nevezetességei:

Az edelényi **L'Huillier-Coburg kastély** Magyarország hetedik legnagyobb kastélya, a magyarországi kora barokk építészet kiemelkedő emléke. A kastély építtetője báró L'Huillier Ferenc János 1716-1730 között építette a kastélyt. A kastélynak ezt követően több tulajdonosa is volt. Desseffy Ferenc halála után (aki utód nélkül halt meg), a kastély és az uradalom a kincstárra szállt, majd a XIX. század elején Szász-Coburg-Gothai Ferdinánd György herceg (1785-1851), Koháry Mária Antónia hercegnő férje vette meg a birtokot. A hercegi család 1910-től nagyszabású átépítési munkálatokba kezdett a kastélyban. A kastély 1928-ban az Igazságügyi Minisztériumhoz került, több intézmény is működött benne.

A kastély tervezőjének - stíluskritikai alapon – Giovanni Battista Carlone-t, egri püspöki építész tartják. A kastély hét helyiségében rokokó falfestmények maradtak fenn. Az együttest egykor francia jellegű barokk kert vette körül. A hazai kastélyállományból méretei folytán is kiemelkedő cour d'honneur-ös épület egyéni megjelenésével is különös figyelmet érdemel. A Coburg család által átépített kastélyt külső tömege jelentősebb átalakítás nélkül őrzi eredeti kialakítását. Jelenleg az épület a Magyar Állam tulajdonában és a Műemlékek Nemzeti Gondnoksága vagyonkezelésében van. A Lieb Ferenc által készített freskók helyreállítása elkezdődött. A kastély a felújítás alatt is látogatható.

A sáncátvágások alapján a X. és XI. században épült **borsod névadó vára**. 1999-ben rekonstruálták a föld-fa szerkezetű sánc egy részletét, azon egy kilátót ácsoltak, és fölfalazták az esperesi templom alapjait. A földvár maradványa a Bódva bal partján, lapos szikladombon helyezkedik el, 15 méterrel magasodik a folyó fölé. A domb mintegy 200×100 méteres platóját vették körbe egykor a vár sáncai. A földváron 1987-től végeztek régészeti feltárást. A sáncátvágáskor sok gerendamaradvány került elő, ugyanakkor a munka két építési periódust igazolt, mindkétyszer egy korábbi település romjaira építettek. 2000-ben földmunkákkal rendezték a várbelsőt, melyben történelmi emlékpark kap helyet.

Szabadon látogatható.

Nyitva tartás: sz.: 9:00-17:00, v.: 9:00-17:00

Tel.: 48/425-472

Népi műemlékegyüttes

Edelényi római katolikus templom. Jézus Szíve tiszteletére felszentelt.

Finkei római katolikus templom

Edelényi református templom

Borsodi református templom

Finkei református templom

Szent Kereszt görög katolikus templom

Edelényi Tájház (Edelény Borsodi út 155.)

A város a Bódva-völgy lakás- és gazdálkodási kultúráját, kultúrtörténeti emlékeit bemutató gyűjtemény.

Nyitva tartás: április 1.-október 31. hétfő kivételével mindennap: 9:00-17:00

Téli időszakban nem látogatható.

Információ, tel.: 48/346-224

Rudabánya /40km/

Rudabánya város Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, a Kazincbarcikai kistérségben. A megye északnyugati részén, Kazincbarcikától 15 kilométerre fekszik.

Rudabánya csaknem 3100 lakosú kisváros Borsod-Abaúj-Zemplén megye északnyugati részén a településről elnevezett hegység egyik völgyében. Itt találták meg a 12 millió éves emberszabású majom, a *Dryopithecus brancoi* (korábban *Rudapithecus*) maradványait.

Rudabánya első írásos említése 1299-ből származik, de a település jóval régebbi, egyike az ország legősibb bányahelyeinek. A föld kincseit – réz-, ólom-, ezüst- és vastartalmú ásványokat – évezredek óta bányássza az itt élő ember. Neve az ósláv ruda, azaz érc, vasérc szóból származik. A település középkori jelentőségét bizonyítja, hogy 1350 körül bányavárosi kiváltságokat kapott, egyike volt a hét felső-magyarországi bányavárosnak.

Fennmaradt a 14. sz.-i ezüst várospecsét is, ma a Magyar Nemzeti Múzeumban őrzik.

A 16. században a török veszély és a csökkenő érckészletek hatására elvesztette városi rangját, ezután több mint három évszázadig nem folyt jelentősebb bányászkodás a környéken. A település több nagyhírű család tulajdonában volt. Közülük kiemelkednek a Gvadányiak. Itt született gróf Gvadányi József lovasgenerális, aki katonai pályája befejezése után vált a 18. sz. végi magyar irodalom jeles alakjává.

Az érctermelés a 1880-ban indult újra, és ezzel egy időben vett lendületet a község fejlődése is.

Az itteni vasércbányászat jelentősége Trianon után nőtt meg azzal, hogy itt működött hazánk egyetlen vasércbányája egészen 1985-ig. Jelenleg gipszbányászat folyik a közelében, Alsótelekes határában.

A község számos országos jelentőségű látnivalóval büszkélkedhet. A virágzó bányaváros máig fennmaradt emléke **a református templom**. A 16. sz.-i török pusztítások nyomán romba dőlt nagyméretű háromhajós, gótikus csarnoktemplomból az 1660-as években alakították ki a mai, töredékes formájában is értékes épületet. Középkori részletei – **14. sz.-i kovácsoltvas kapuja, gótikus falképtöredéke, mérműves ablakai**, valamint **Perényi István és Saurer Erhard vörösmárvány síremléke** révén hazánk jelentős egyházi emlékei közé sorolhatjuk. 18. századi festett kazettás famennyezetét az 1970-es években végzett restaurálás mentette meg az enyészettől.

Rudabányán működik a **Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bányászattörténeti Múzeum**, amely hazánk egyik legnagyobb ilyen jellegű gyűjteménye.

A múzeum Földvári Aladár geológusról elnevezett kiállítótermében gazdag ásvány- és őslénykiállítás látható. A világhírű Rudapithecus-leletek másolatait is itt tekinthetik meg az érdeklődők.

Mindezek mellett a nemrég átadott turisztaszálló, a geológiai különlegességnek számító egykori külszíni vasércbánya és a legmélyebb pontján ki kialakult tó, valamint a szép természeti környezet várja az idelátogató turistákat. (A rudabányai bányató közel 60 méteres mélységével jelenleg hazánk legmélyebb állóvize!)

Miskolc /70km/

Miskolc Északkelet-Magyarország legnagyobb városa és Borsod-Abaúj-Zemplén megye székhelye. Budapest és Debrecen után Magyarország harmadik legnépesebb városa, az ország hét regionális központjának egyike.

A turista számára Miskolc legvonzóbb helyei Tapolca (hivatalosan: **Miskolctapolca**), **Lillafüred és Felsőhámor**. Tapolcának hatalmas, **gyönyörű parkja van csónakázótóval és a híres és egyedülálló Barlangfürdővel**, Lillafüred és Felsőhámor pedig bájos települések a Bükkben, legismertebb látnivalóik a **Palota-szálló, az ország legmagasabb vízesése, a Hámori tó, és az Anna- és István-barlangok**.

Miskolc belvárosa tulajdonképpen maga a történelmi Miskolc, az ezen kívül eső városrészek vagy önálló települések voltak, mielőtt a városhoz csatolták őket, vagy később épültek.

A Belvárosban található több is Miskolc jellegzetes épületei közül, bár a leghíresebbek, például a diósgyőri vár vagy a Barlangfürdő más városrészekben vannak.

Széchenyi utca

Városház tér és Szent István tér

Erzsébet tér

Deák tér

Hősök tere

Mindszent tér

Búza tér

Népkert

VADASPARK /78km/

21 hektáron mutatja be a Bükk állat- és növényvilágát, a magyarországi fajok mellett Afrika, Ázsia, Ausztrália állatvilágának képviselői is megtalálhatóak itt.

DIÓSGYŐRI VÁR /75km/

A honfoglalás előtt itt állott gyűrű alakú földvár helyén a XIII. sz. második felében kezdték építeni a nagy kővárat. 1271-ben az oklevelek már új várról beszélnek. A Diósgyőri várat Ernye bán családja fejlesztette igazi erősséggé és rendezte be fényűző módon. Az ekkori támadó fegyverekkel szemben bevehetetlen erősség volt. Nagy Lajos tovább építette, és a lengyel kapcsolatok miatt fontos politikai bázis lett. A Vár ekkor élte fénykorát. Zsigmond királytól kezdve a Mohácsi vészig a mindenkori királynő birtokában volt, ezután különböző családok zálogos bérletébe került. Ekkorra katonai jelentősége már nincs, bár sokszor védelmet nyújtott Miskolc városának és a környező falvaknak a vidék sarcolására induló kisebb portyázó török csapatok ellen. A Vár pusztulása a török időkben kezdődött. 1673-ban kuruc kézre került, emiatt 1674-ben a kassai császári parancsnok 1500 főnyi hadcsoporthoz küldött elfoglalására. Ez a diósgyőri Vár egyetlen ismeretes ostroma. A tüzéségi tűz által felgyújtott és kiégett erősség várjellege megszűnt. Rommá 1678. július 11-én vált. Ezen a napon, nehogy német csapatok költözzenek be, kuruc katonai különítmény érkezett a várakron belül húzódó külső kőfalak és a felvonóhíd bejáratát védő két őrtorony lerombolására. Ezután már csak a környék építkezéseinek kőforrásává vált. Műemléki feltárására 1953-tól kezdve került sor. A folyamatos restaurálás következtében Diósgyőr Vára az ország egyik legjelentősebb középkori műemléke. Az építészeti feltárás során számos a Vár történetére, az elmúlt évszázadok életére jellemző lelet, felszerelési tárgy, épületrész került elő. A Vár a turisztikai látványossága mellett rendszeresen helyt ad nemzetközi és országos szabadtéri rendezvényeknek. A Vár kazamatáiban látható Közép-Európa legnagyobb alakszámú - 67 darabos - panoptikuma. A hat jelentben Nagy Lajos király udvara, középkori mulatság, lovagi torna, vásár, Magyar György pokoljárása, a kassai címeradományozás látható.

BARLANGFÜRDŐ /75km/

A régészeti leletek szerint már az őskorban lakott hely volt Tapolca, s minden bizonnyal az ősember is felfedezte, milyen jó a meleg barlangi vízben fürdőzni. Az írott források jóval későbbre teszik a kezdeteket, a XVI. században törökök, és a közelben állomásozó császári csapatok, a környező település görög kereskedői, és asszonyai fürdésre, gyógyulásra és mosásra használták a tapolcai meleg vizet. A tapolcai apátság

"vagyonfelmérésében" 1717-ben olvasható először a fürdő üzleti célokra történő hasznosításának terve, javaslata, mely szerint "víz van, de a hozzá kapcsolódó épület, vagy valamiféle fedél, az hiányzik". A püspök parancsára a vizet három tavacskába terelték, melyek fölé kamrácskákat építettek, hogy ki-kí státusához és rangjához méltóan egyedül, vagy az övéivel, külön-külön medencében folytathassa és élvezhesse a fürdözést.

A XVIII. század közepén ismét a gazdátlanság enyészete lesz úrrá a fürdőn és környékén, az épület fedele beszakad, a gőz munkája összeomlasztja a faépítményt. 1837-ben Popovics Vazul lesz az új apát, s az ő munkálkodása alatt jegyzik fel először, hogy "a kisszerű és silány tapolcai fürdőépületet jobb karba helyeztetett és több fürdőépületekkel szaporított.

A XX. század elején érzékelhetően fellendül Tapolca látogatottsága, s magával hozza a fürdő erőteljesebb fejlesztésének igényét. A terület tulajdonát Miskolc városa megvásárolta. E szerződésben megbújik a város terjeszkedési szándéka, mely az üdülőkörzet bekebelezését rejteti, valamint a Miskolc számára létfontosságúvá vált ivóvíz folyamatos, jó minőségű és nagy mennyiségű kinyerését célozza. Ekkor vezetik el először csőhálózatban a vizet, és kikötik, hogy e területen 2000 méteren belül saját tulajdonú közfürdőt senki nem létesíthet. Ez időben jön létre Pazár István vezetésével a Miskolci Vízmű.

1939-ben lebontják a régi fürdőépületet, s 1941. május 28-án megnyitják a Termálfürdőt, mely az európai fürdők listáján a 3. helyre kerül. A '70-es években megszűnik a barlangfürdő és a tavi fürdő egysége azzal, hogy utóbbi helyére szabadtéri, betonkupolás medencét építenek, melyet összekötnek egy vágaton keresztül a barlangi fürdőtérrel. Még ezen évek elején újabb bővítés kezdődött, melynek során, a már meglévő barlangrendszerből nyugatra újabb tereket tárnak fel a fürdő alapterületének növelése céljából, mely a fürdő történetében a legnagyobb rekonstrukciós munka.

A jelenlegi szolgáltatások közül a régi, meleg vizes fedett medencét első sorban azok kedvelik: itt a 34-35 fokos vízben akár órákon át is el lehet ücsörögni, miközben megvitatják a világ dolgait, a személyes történeteket. A melegvizes, belső, kis jacuzziban is szívesen ücsörög minden korosztály képviselője. A fürdőcsarnokban kialakított új, nagyobb pezsgőfürdőt inkább a fiatalok részesítik előnyben, mivel erőteljesebb, s hidegebb a vize.

A szauna is nagy népszerűségnek örvend. Leginkább azok keresik fel, akik szeretnének egy kis súlyfeleslegtől megszabadulni, vagy csak egy kellemes izzadással párosult megtisztulásra vágnak. A forróság után hideg vízzel tusolhatnak, vagy a külső medence vizében hűthetik le magukat. Ez utóbbi is télen-nyáron várja a fürdőzőket, akár csak a kibővített barlangrendszer. A modern világításnak köszönhetően nem csak a fürdőzés jelent élményt az egyméteres vízben, hanem a természetesen barlangjáratokban is gyönyörködhetnek a vendégek. Ehhez hasonlót a kontinensen sehol sem találnak a vendégek.

A sziklára szerelt díszes vízköpők alá állva dögönyözni lehet, a mesterségesen létrehozott folyóban, ami sodor magával, illetve a római fürdőben úszni, vagy be lehet ülni a "csillagvizsgáló terem" derékmasszázsos üléseibe. Aki elfáradt, az kiülhet a fürdőcsarnok teraszára, vagy a medence szélén található nyugágyakra. Nyáron sokan napoznak a zöldterületen. Főleg a gyerekes családok kedvelik a főépület előtt található részt, ahol gyermekmedence és egy felfújható, félgömb alakú mászóka várja az apróságokat. Sokszor akár a megtelt táblát is ki lehetne tenni, ez is indokolja az újabb bővítéseket. Miközben a csemeték a kisvízben pancsolnak, a szülők nyugodtan napozhatnak, fürdőzhetnek, vagy az árnyékba húzódva uzsonnázhatnak, gyöngyöző, hideg itallal hűsíthetik magukat a forróságban.

A fürdőhöz kapcsolódó gyógyászati részlegben hydroterápia, iszapkezelés, tangentor, orvosi- és frissítő masszázs, elektroterápia, reumatológus szakorvosi rendelés várja a vendégeket. A létesítményben a mozgáskorlátozottak akadálymentes közlekedése is biztosított.

LILLAFÜRED /80km/

A Garadna és a Szinva-völgy találkozási pontján, a Hámori-tó partján épült klimatikus üdülőhely. Nevét 1892-ben az akkori földművelődésügyi miniszter gróf Bethlen András javaslatára, Vay Béla megyei főispán leányáról Pejachevich Tivadarné Vay Erzsébetről - kinek beceneve volt Lilla -, kapta. Miskolcra Lillafüredre vivő útvonal az ország legszebb szurdokvölgyeinek egyikén vezet át. Sokat emlegetett pontjai közé tartozik a nagy kereszttel megjelölt Molnár-szikla és a Puskaporosi-szurdok.

Lillafüred neve egybeforrt az 1927-30 között épült fényűzően berendezett Palota Szállóval. A szállót lépcsőzetes függőkert és nagy kiterjedésű park övezi. A parkból, a szálló teraszairól, szobáiból a vadregényes szépségű Szinva völgyére és a Hámori-tóra láthatunk. Maga a tó nem természetes, a Fazola család kezdeményezésére 1813-ban építették meg a völgyzáró gátat, amely visszaduzzasztotta a Garadna patak vizét. A Palotaszálló adott helyt 1933-ban az Írók Gazdasági Egyesülete íróhatének (ennek emléké, tábla őrzi a Herman Ottó emlékház falán).

Ezen a - Kodolányi János által szervezett - rendezvényen hetvenöt író vett részt, köztük Móricz Zsigmond, Kosztolányi Dezső, és nem utolsósorban József Attila. Itt és ekkor fogantak az Óda remekművei: "Itt ülök csillámló sziklapadon..." A közvetlenül a Palotaszálló épülete mellett a mélybe zuhanó Szinva-patak vízesésének moraja szintén hozzátartozik Lillafüred hangulatához.

Az üdülőhely környékének nevezetes látnivalói a cseppkövekről, illetve ősrégészeti leleteikről híressé vált barlangok. Lillafüredet Miskolcra nemcsak közúton, hanem a Kiliánból induló hangulatos kisvasúton is meg lehet közelíteni. Az 1921-től közlekedő kisvonat szép hegyi tájakat, festői völgyeket szel át, egészen Garadnáig el lehet utazni vele.

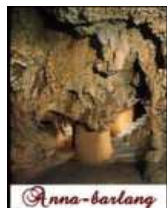

Szent István - cseppkő-barlang

Változatos, színes cseppkőképződményeivel a Bükk legszebb barlangja.

Anna - barlang

Mésztufában képződött a mennyezetről megkövesedett gyökerek, fűszálak, moharészletek csüngnek le, kelvirághoz hasonló mésztufagömbökben, csipkefinomságú képződményekben gyönyörködhetünk.

Barlangtúrák: ápr. 15 - okt. 14 okt. 15 - ápr. 14

Szt. István barlang 9:00 - 16:00 óránként 9:00 - 15:00 óránként

Anna-barlang 10:00 - 15:00 óránként Zárva

Hámori-tó

A lenyűgöző környezetben lévő Hámori-tó a Garadna-patak felduzzasztásával keletkezett. Ma kedvelt horgász- és csónakázótó, télen a jégen korcsolyázni is lehet. Több mint 1 kilométeres sétaút vezet a partján.

Lillafüredi
palotaszálló

Lillafüredi
vízesés

Hámori tó

SZILVÁSVÁRAD /90km/

Bemutató

Szilvásvár a Bükk hegység nyugati oldalán a tengerszint felett 345 méterre terül el. Egeről 30 km, távolságra. Autóúton Ózd, Kazincbarcika és Eger felől, vasúton Putnok és Eger felől közelíthető meg. A két vasúti megállótól kb. 15 perces sétával érhetünk a falu központjába, vagy a Szalajka-völgy bejáratához. A busszal érkezőknek a Szalajka-völgyi, azaz Eger felől a második, Ózd és Kazincbarcika felől a harmadik buszmegállóban érdemes leszállniuk, ha a völgybejáratához szeretnének jutni. A falun belüli közlekedés a kis távolságok miatt gyalogosan sem nehézkes, de lehetőség nyílik kerékpárkölcsönzésre és lovas kocsizásra is. A Szalajka-völgybe kirándulóknak az előbbieken kívül érdemes az erdei vasút csodálatos útját is kipróbálni.

Szalajka-völgy

A természet kincsestára

A Szalajka-völgy Magyarország egyik legszebb magashegységi völgye. Bejáratáig, Szilvásvár központjából, gyalogosan érdemes fölsétálni. Itt található az erdei vasút állomása és kerékpárkölcsönző azoknak, akik nem a gyalogtúrát választják. A sétaúton haladva a természet valóságos kincsestára, látnivalók sokasága gyönyörködteti a kirándulókat. Utunkat végigkíséri a Szalajka-patak s itt láthatóak a halastavak, a pisztrángtenyészet, Sziklaforrás, Erdei Múzeum, a Fátyol-vízesés, az Istállós kői ősemberbarlang.

Fátyol-vízesés

Sziklaforrás, pisztrángos-tavak

A karsztforrásokból eredő patakok vizéből lerakódott mésztufa érdekes lépcsőszerű képződményt hozott létre, melyen a fátyolosan lezúduló tiszta víz, csodálatos látványt nyújt. E vízesés hazánk egyik legkiemelkedőbb szépségű természeti ajándéka. Itt sorakoznak Magyarország legszabályosabb forrásmész-kő gátjai. Kialakulásuk egy hosszú, máig is tartó folyamat eredménye.

A Sziklaforrás a hegység egyik legnagyobb vízhozamú, a patakot tápláló karsztforrása. Jéghideg, tiszta vize a kirándulók jó szomjoltója.

A gyalogtúrát szinte végigkísérik a pisztrángos tavak s a köztük lévő pisztrángtelepek, ahol a szivárványos és sebes pisztrángokat tenyésztik.

Lipicai ménes

Szilvásvár - Csipkésút

Az első lipicai ménest 1580-ban Lipizzán alapították a Habsburg uralkodóház számára.

"itt a legjobb lovakat tenyészék, melyek a császári udvar számára lesznek elővezetve. Ezek a legkiválóbb és legtűrőképesebb lovak legyenek. Kemény és köves talajon járjanak ott, ahol kevés fű nő"

A barokk kor ízlésvilága szerint kitenyésztett lófajtát 1806 óta tenyésztik Magyarországon. A lipicai ménesnek 1952 óta Szilvásvár és Csipkésút ad otthont. E "hegyi lófajta" fejlődéséhez jelentősen járul hozzá a Bükk-fennsík köves hegyvidéki talaja. Jelenleg Szilvásváradon 80 anyakanca és a fedezőménnek biztosítják e páratlanul értékes fajta továbbfejlődését. A jelenlegi lóállomány 250 körül alakul. A csikók három éves korukig a Bükk-fennsík kiemelten védett helyén nevelkednek. Így válnak erős, jó tűrőképességű lovakká. A szilvási lipicai ló, főként fogatos használatra alkalmas fajta. A fogatsportban elért hazai és nemzetközi sikerei is ezt bizonyítják.

A faluban a lovas tanyán, és a legszebb apaállatok Palavichini örgróf parádés istállójában tekinthetők meg.

Középkori Börtönmúzeum és Panoptikum

Az érdekes kiállítás elsősorban a középkori Felvidék, Kassa, Debrecen, Eger írásos és tárgyi emlékeinek felhasználásával, múzeumok, szobrászok, jelmeztervezők közreműködésével létesült. A korszak büntetés-végrehajtási gyakorlatát mutatja be, mely a gazdag tárgyi anyag mellett látványos, panoptikumszerű jelenetekkel történik. A múzeum a centrumban a buszparkoló melletti épületben található.

A Szilvásvárad Erdei Vasút rövid története

A Márkus Ágoston egri mérnök tervei alapján megépített keskeny nyomtávú, gőzüzemű erdei vasút 1908-ban kezdte meg működését. 1910-ben lovag Wessely Károly adta örgróf Pallavicini Alfonz Károlynak, aki a második világháborúig üzemeltette. A harmincas években (majdnem 30 km hosszú vonalon) főleg a faanyag, és mészkő szállítására használták. Az államosítás óta a vasutat az erdőgazdaság üzemelteti. 1966-tól a gőzmozdonyok helyét a dízelmozdonyok vették át. A hatvanas évek végétől az árufuvarozás egyre inkább háttérbe szorult, a turizmus fellendülésével pedig a személyi forgalom lett a meghatározó. Évente megközelítőleg 200 ezer turistát szállítanak a szerelvények. 1999 októberében került forgalomba a Szilvi nevű gőzmozdony egy korabeli vasúti szalonkocsival együtt. A vonal hossza közel 5 km. A vonat megállójától könnyen megközelíthető az Istállóskői Ősember barlang, a Fátyol-vízesés, a Szabadtéri Erdei Múzeum, az Erdészeti Múzeum, a pisztrángos tavak és a Lipicai Ménes.

Szilvásvárad Erdei Vasút

Cím: 3348 Szilvásvárad, Szalajka- Fatelep

Tel.: (36) 355-197, (36) 564-004, (30) 289-72-01

E-mail: szilvasvarad@egererdo.hu

Web: www.kisvasut.hu/szilvasvarad

Szolgáltatás: Keskeny nyomközű vasút. Valamennyi vonat 2. osztályú kocsikkal közlekedik.

Felnőtt jegy: 300 Ft

Gyermek jegy: 150 Ft

Nosztalgia Felnőtt jegy: 600 Ft

Nosztalgia gyermekjegy: 300 Ft

5 év alatt és 75 év felett az utazás díjtalan.

Ezekén túl még érdemes megtekinteni a Kerektemplomot, amely egy klasszicista református templom, az Orbán házat, amely egy múzeum, a Lovas Múzeumot és ménistállót, a Millenniumi Kilátót és Tanösvényt.

SZABADIDŐS TEVÉKENYSÉGEK

Horgászati lehetőségek

Lázbérci víztározó (horgászhely) /75km/

Terület: 74,8 ha

Fogható halak: ponty, amur, süllő, csuka

Napijegy-vásárlási lehetőség: Dédestapolcsányi erdészház

Elvihető nemes halak száma: 2 db

Elvihető egyéb halak mennyisége: 10 kg

Nappali horgászati lehetőség: napkeltétől-napnyugtáig

Saját csónak használható.

A vízparton parkoló található.

A vízparton vagy közvetlen közelében büfé található.

Lázbérci víztározó, Dédestapolcsány /80km/

A lázbérci-tájvédelmi Körzet legértékesebb, és a vízminőség megőrzése miatt szigorúan védett része a festői fekvésű, hegyekkel övezett mesterséges tó.

A Lázbérci-tó ma kedvelt kiránduló- és horgászhely. Partján tanösvények haladnak (Ostrea geológiai tanösvény és Szalamandra tanösvény), amelyeken pihenő, tűzrakóhelyeket is kialakítottak. A környező települések - Dédestapolcsány, Bánhorváti - szálláshelyeket, és egyéb látnivalókat kínálnak.

A tározó 1967-69 között épült, a Bán-patak völgyének elzárásával, 77 hektár területet foglal el, és 6,2 millió köbméter vizet tud befogadni. Mintegy 100 ezer, a környékbeli településeken lakó embert lát el ivóvízzel.

Szabadon látogatható.

Bódva folyó

A Bódva folyó a Szlovák-Érchegység déli területén ered, felső szakasza a Tornai karsztvidék területére esik, ebből eredően vízminősége karbonátos jellegű. Magyarország területére Hidvégdó határán lép be.

A Bódva folyó magyarországi szakaszának hossza 61 Km. Boldva község területén torkollik be a Sajó folyóba. A folyó hazai szakaszán bizonyítottan mintegy 35 halfaj él, az uralkodó halfaj a rózsás márna, fejes domolykó, valamint keszegfélék. Az alsó szakaszon gyakori még a csuka.

Jósza patak

A Jósza patak Jósza község területén fakad, illetve a Jósza forrás kráterjében lép ki a külszínre. A Jósza patak természetes halfaunáját a Sebes pisztráng, a Fejes domolykó, a Nyúl domolykó, Petényi márna, Fenékjáró küllő, Fűrge csele alkotják, mesterséges úton került betelepítésre a szivárványos pisztráng. Ritkuló védett faj a Pataki ingola, de ide sorolható a már említett Petényi márna és a Fűrge csele is.

Rakacai-tó /30km/

Szalonnától alig 1,5 km-re a falu határában duzzasztották fel a Rakaca-patakot, mely a Bódva jelentős mellékveze. A völgyzáró gáttal kialakított mesterséges tó az aszályos nyári időszakokban is állandó vízmennyiséggel táplálja a Bódvát. A Rakacai-tó, Magyarország egyik legnagyobb (5,5 millió m³, 1,5 km² és 3 km hosszú) víztározója. A víztározó és környéke, gyönyörű környezetben jelentős üdülőhellyé fejlődött. A vízi sportot és a horgászatot kedvelők találhatnak itt kikapcsolódásra lehetőséget.

Az 1112 fős lakosú község határában, festői környezetben lévő Rakacai-víztározó pihenési, horgászati lehetőséget biztosít. Napijegy helyben vásárolható.

Fogható halak: ponty, amur, dévér, süllő, csuka

Cím: 3754 Tanácsház tér 1.

Telefon: 48/558-204

Fax: 48/558-204

Szlovákia azon országok közé tartozik, amelyek gyönyörű magas hegyekkel, magaslatokkal és dombokkal büszkélkedhetnek. Köztük sok folyó, patak és különféle csermely folyik. A legtöbbjükön sokféle típusú tevékenység folytatható.

A vízi sportok kedvelői hajóznak rajtuk, vagy a forró nyári napokon fürdenek bennük.

Ménes-tó /25km/

A Bódva vízgyűjtő területe 1730 km². Jelentősebb mellékfolyója a Jósua és a Rakaca. A Bódva a legnagyobb mederesésű folyó Magyarországon, amely átlagosan 83,8 cm/km. A víz átlagos sebessége 2-4 km/h, szélessége 8-14 m.

Karicsos horgász-halastó – Bódvarákó /10km/

Az Esztramos-hegy lábánál, a Bódva-folyó völgyében, Bódvarákó község közelében található a horgász tó.

A tó nyitva tartása: péntek, szombat, vasárnap, 06.00 órától - napnyugtáig.

Napijegy ára: 2400 Ft/2 bot. (Állami horgászjegy szükségeltetik.)

Előzetes egyeztetés esetén egyedi igények kiszolgálására is van lehetőség.:

éjszakai- és hétközi horgászat - megfelelő számú jelentkező esetén,

szalonnasütés, bográcsolás, rekreációs-, bemutató halászat, halértékesítés tópartról)

Horgászfelszerelés kölcsönözhető!

Elérhetőség: Babajkó Bt. 3763 Bódvaszilas Jókai u. 15. Tel.: 48/454-029, 06-30- 625-8077, e-mail: bilako@t-online.hu

Vadászat, vadles

Szlovákia ugyan kicsi, de gyönyörű ország, változatos, tagolt természeti tájjal. A hegyvidékek, az északi dombvidék kiterjedt erdőségei, a délen elterülő síkság kiváló lehetőségeket biztosítanak a vadászatra, amelynek Szlovákiában nagyon gazdag hagyománya van.

A vadászsport rajongóit bizonyára megörvendeztetni az a tény, hogy a szlovák vadászterületek jó karban vannak, és még ma is olyan vadászható állatfajokkal büszkélkedhetünk, melyek Európa többi országában nem fellelhetők. A vadászterületek összesen kb. 4,4 millió hektárt tesznek ki.

Vadászat hegyvidéken

A Nagy-Fátra vagy az Alacsony-Tátra, de a többi hegység vadászterületei is felejthetetlen vadászélményeket kínálnak. Lehet itt vadászni szarvasra, őzre vagy vaddisznóra, és nem számít ritkaságnak a nagy ragadozókkal -medvével és farkassal- való találkozás sem. A külön engedéllyel rendelkező vadászok évente két tucat medvét és néhány farkast ejtenek el. A legszebb szarvas trófeák a Bártfa (Bardejov), Svidník (Felsővízköz), Homonna (Humenné) közelében levő hegyekből és Pol'ana térségéből származnak.

Őz vad gyakorlatilag Szlovákia egész területén található, de nagyon közkedvelt vadászterületnek számít a Záhorie. Gazdag vaddisznóállomány van Rimaszombat (Rimavská Sobota), Losonc (Lučenec), Léva (Levice) és Nagykürtös (Veľký Krtíš) környékén.

Ha Önt leginkább a medvevadászat érdekli, akkor elmondjuk, hogy a medvék tavaszi és őszi kilövését Szlovákiában engedélyezte a Környezetvédelmi Minisztérium. A legtöbb vadászatot Észak- és Északkelet-Szlovákiában szervezik.

Vadászat síkvidékeken

Szlovákia alföldi sík tájai kiváló feltételeket biztosítanak az apróvad számára. A vadászat kedvelői találkozhatnak itt a tipikus mezei apróvaddal, mint például fogollyal, mezei fűrjjel. A mezei nyúl, a fácán inkább a kis erdőkkel tarkított, melegebb és szárazabb sík vidékeket kedveli. Az apróvadra történő vadászat nagyon közkedvelt, és leggyakrabban Nyugat-Szlovákia síkságain szerveznek ilyen vadászatonkat.

Szervezett vadászat

Szlovákiában több utazási iroda kínálatában szerepelnek vadászattal kapcsolatos szolgáltatások, beleértve magának a vadászatnak a megszervezését is (pl. CS-Tour, Tatralov, Montravel). További információt az Utazási Irodák és Ügynökségek Szlovákiai Szövetségénél (Slovenská asociácia cestovných kancelárií a cestovných agentúr (www.sacka.sk)) szerezhetnek az érdeklődők. Vadászati lehetőségekről a SZK Erdői (Lesy SR) állami vállalatnál lehet tájékoztatást kérni. A vállalatnak saját utazási irodája van, amely elsősorban a vadászat népszerűsítésével foglalkozik, és kb. 520 idegenforgalmi létesítménnyel rendelkezik szerte Szlovákiában.

Vadfigyelés

Ha vadászpuska nélkül érkezik, és az a célja, hogy zavartalanul figyelje a vadat, megcsodálja az állatok méltóságteljes mozgását, tökéletességét, vagy élvezni szeretné az erdő varázsát és hangulatát, a vadászösvényeken olyan vadász lesek és eldugott helyeket talál, amelyek felejthetetlen élményeket kínálnak. Az erdei ösvényeken, réteken sétálva élvezheti az erdei gyümölcs (málna, szeder, eper, vörös és fekete áfonya) finom ízét, szedhet illatos gombát vagy gyógyfüveket.

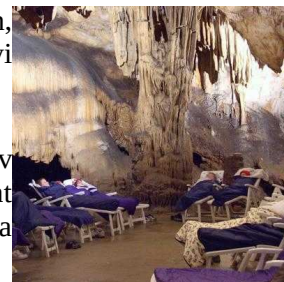
„Vadászat fényképezőgéppel“

Ha ön nem igazán tartozik a vadászok közé, de az állatok megfigyelésénél többre vágyik, a tétlen szemlélődést vagy a puskát fényképezőgépre cserélheti. Ez a vadban gazdag csodálatos természet gondoskodik arról, hogy nagyszerű „zsákmánnyal” térjen haza. Csak Önön múlik, hogy hova és melyik évszakban indul el vadászni.

Strand, fürdő ***Stószfürdő /30km/***

Kelet-Szlovákiában, a Volovské vrchy – hegyek gyönyörű fás környezetében, "civilizáción kívül" fekszik a klimatikus Stószfürdő. A légúti és munkahelyi betegségek gyógyítására irányul, megalakulása 1883-hoz köthető.

A legjelentősebb gyógytényező a nem mindennapi friss levegő, s ennek pozitív hatását a rákgyógyításban részt vett gyermekek és felnőttek egyaránt megtapasztalhatják. Gyógymódok: klimatikus gyógyítás, inhalációk, víz- és a villamos gyógy mód.

A fürdő közeli parkjában értékes fás növények és gyönyörű fák találhatók, a közeli Jasovská jaskyňa – barlang pedig a szpeleoterápiában, a felső légutak gyógyításában jelentős.

Kapcsolat

Tel: +421 (0)55/466 75 25, +421 (0)915/102 970

Email: marketing@kupele-stos.sk

Web: www.kupele-stos.sk

Nyitva: TÉLEN és nyáron egyaránt!

Indikáció

- hivatásból adódó betegségek
- légzőszervi megbetegedések
- anyagcsere- és belső elválasztású mirigyek működési zavarai
- idegrendszeri megbetegedések
- onkológiai megbetegedések
- nőgyógyászati megbetegedések

A terápia módja

- elektroterápia
- klimatoterápia
- masszázsok
- inhaláció
- balneoterápia
- barlangterápia

Kazincbarcika /60km/

A fürdő 5 hektáros területen, gyönyörű környezetben, 4 medencével (pancsoló-, gyermek-, élmény-, úszómedence), valamint óriáscsúszdával várja májustól szeptemberig a kikapcsolódni vágyókat.

Aktív szórakozást kínál a strandröplabdapálya és a tenispálya.

Cím: Kazincbarcika, Mátyás király u. 50.

Telefon: 48/512-937

E-mail: lura01@axelero.hu

Nyitva tartás: Májustól szeptemberig H-V 9-19 h-ig

Fax: 48/512-937

Miskolctapolcai Barlang- és Gyógyfürdő /75km/

Európában is egyedülálló a természetes termál- és barlangfürdő "dögönyözői", melyek erős vízszugárral masszíroznak.

Szikla alagút vezet a 2 tavi medencéhez, melyek vize ízületi, reumatikus, szív- és érrendszeri betegségekre, a barlang kristálytisza, páradús levegője a légutakra van jó hatással.

A fürdözést speciális fényhatások, föld alatt folyó pezsgőfürdők teszik különleges élménnyé.

A Miskolc-tapolcai Barlang- és Gyógyfürdő az alábbi betegcsoportok gyógykezelésére alkalmas:

- * Mozgásszervi betegségek,
- * Légzőszervi betegségek,
- * Gyomor-bélrendszeri betegségek,
- * Szív- és érrendszeri betegségek.

A betegségcsoportokon belül a gyógyfürdőben kezelt betegségek:

- * Arthrozis,
- * Degeneratív gerincbetegségek,
- * Osteoporózis okozta gerinc funkció károsodása,
- * Rheumatoid arthritis aktivitás mentes állapotában,
- * Spondylarthritis ankylopoetica,
- * Krónikus polyarthritisek,
- * Ortopédiai gerinc- és végtagműtéteket követő rehabilitáció,
- * Gerincsebészeti utókezelés,
- * Traumatológiai műtétek utókezelése,
- * Kontraktúrával, izomspazmussal járó neurológiai betegségek.

Betegségek, melyeknél ellenjavallt a gyógyintézményben nyújtott kezelések igénybevétele:

Minden olyan kórkép, ami általában a fürdőkezelés ellenjavaslatát képezi:

- * közlekedésre, önálló mozgásra képtelen, felügyeletet igénylő személy,
- * korlátozott kooperációs készség,
- * inkontinencia,
- * eszméletvesztéssel járó állapot,
- * fertőző betegség,
- * fennálló daganatos betegség,
- * a bőr gyulladásos betegségei,
- * Cardinalis decompensatio.

Betegségek, melyeknél ellenjavallt a fürdő használata a barlangkörnyezet miatt:

- * Asthma bronchiale,
- * idült Bronchitis chronica stádiumában fokozott gondosság szükséges a magas páratartalom miatt,
- * Klaustrofobia.

Kapcsolat

Cím: Miskolctapolca, Pazár István sétány

Tel: 46/560-030

Nyitva tartás:

Hétfőtől vasárnapig: 9h - 18h

Nyári szezonban: 9h - 19h

Éves karbantartási szünet: 3 hét január hónapban.

Belépő árak: 2008.június 1-től augusztus 31-ig

Gyerekek részére a belépés 2 éves korig ingyenes!

Az árak bruttó forint összegben értendők, és amennyiben külön kitétel nem jelzi, napi egyszeri belépésre jogosítanak.

Hétköznapi:

Felnőtt napi 2x belépés: 6 órás - 2.900,-Ft 3 órás - 2.100,-Ft

Gyermek, diák, nyugdíjas napi 2 x belépés: 6 órás - 1.900,-Ft 3 órás - 1.400,-Ft

Családi, min. 2 felnőtt + 1 gyermek 18 év alatt: 3 órás - 1.400,-Ft/fő

Csoportos felnőtt: 3 óra - 2000,-Ft/fő

Csoportos gyerek,diák, nyugdíjas: 3 óra - 1.400,-Ft/fő

Délutáni jegy 16 órától: 3 óra - 1.200,-Ft/fő

Hétvége, ünnepnap:

Felnőtt napi 2 x belépés: 6 órás - 3.300,-Ft 3 órás - 2.100,-Ft

Gyermek, diák, nyugdíjas napi 2 x belépés: 6 órás - 2.200,-Ft 3 órás - 1.400,-Ft

Családi, min. 2 felnőtt + 1 gyermek 18 év alatt: 3 órás - 1.400,-Ft/fő

Csoportos felnőtt: 3 óra - 2000,-Ft/fő

Csoportos gyerek,diák, nyugdíjas: 3 óra - 1.400,-Ft/fő

Délutáni jegy 16 órától: 3 óra - 1.200,-Ft/fő

SPORTOLÁSI LEHETŐSÉGEK

Síelés Smolník

Alap információk

A lesikló pálya tövének tengerszint feletti magassága	590 m n.m.
A lesikló pálya tetejének tengerszint feletti magassága	720 m n.m.
Túlszárnyalóság	130 m
Szállítási kapacitás	300 sz/óra
Lesiklópályák száma	1
Síterep - nem igazított terep	1
Síterep – közepes	1
Lesiklópálya teljes hosszúsága	0.50 km
Esti síelés	van lehetőség
Kivilágított szakaszok hosszúsága	500 m

Idény

Szezon kezdete	December
Utóidény	Február

A központ szolgáltatásai

Outdoor

skiparagliding, kutyafogat, jégpálya korcsolyázásra, skialpinizmusi túrák lehetségesek, nemfenntartási sífutó pályák, szánkó pálya, lovaglás, activity pre deti, jazero (-20 km), vysokohorská túra, pešia turistika

Közlekedés / Parkolási lehetőségek

Ingyen parkolás a felvonóktól	300 méteren belül
Helyszám	30 db

Aranyida /30km/

Név	Aranyidai sípálya (Szlovákia)
Szélesség (lat)	N 48° 46,4970'
Hosszúság (lon)	E 20° 59,1750'
Magasság	1080 m
Település	Zlata Idka
Megye	külföld

A Miskolchoz legközelebb eső, általában jó hóréteggel borított és kedzők-haladók-profik számára is jó kikapcsolódást jelentő szlovák síparadicsomra mutat a koordináta. Egészen pontosan a beülős sílift felső pontjára, innen indul a 3,5 km-es sípálya. Egy felvonás kb. 20 perc, 600 forint, de bérlet is váltható. A pálya és a lift napnyugtáig működik. Miskolcra 102 km-re van (a GPS szerint) autóval, menetrend szerint közlekedő autóbusszal egyaránt elérhető. Télen ajánlott a hólánc használata!

Kojsovska Hola /80km/

A Skipark Erika rendkívül hóbiztos, viszonylag nagy szintkülönbségű sítérp Kassától mindössze 25 km-re. Változatos sípályái mellett számos lehetőség nyílik itt a pályán kívüli freeride lesiklásra is. A sízésen kívül lehetőség van itt sífutásra és téli kirándulásra. Sítúrázóknak ideálisak a környék jelölt turistaútvonalai. A szolgáltatások bőségesek, találunk itt éttermet és büfét, síszervízt, síiskolát, fedett uszodát és őrözt parkolót.

Magasság	650 - 1240 m
Szintkülönbség	590 m
Sípályák hossza	6.4 km

 1.2 km 3.3 km 1.9 km

Liftek száma: 6

 1 5

Kavecsány /50km/

Kassa közvetlen környezetében, a várostól alig 10 kilométerre van a kavecsányi sípálya. Itt lehet felszerelést bérelni. 6 sípálya áll rendelkezésre, hóágyúkkal tartják rendben a pályákat. Magyarul is beszélnek, sőt a síoktatók némelyike beszéli nyelvünket. Jahodna, más néven Epreštevó kicsit magasabban fekszik, mintegy 20 km-re van a várostól.

Mobil telefonszám: +421 55 799 611

www.kavecany.sk

Lovaglás ***Jósvafő /25km/***

Hucul lovakon tereplovaglási, sétakocsikázási és szánkózási lehetőség.

Árak:

Lovaglás terepen: 1 200 Ft/óra

Sétakocsizás és szánkózás: 1 800 Ft/óra

A hucul ménes állományának egy része Jósvafőn, az ún. Kúria épületegyüttesben (Táncsics M. u. 1. Tel: 48/350-052) található, ahol előzetes bejelentkezés után vehetők igénybe a fenti szolgáltatások, naponta 8-15 óra között.

Lovaglásra és sétakocsizásra - előzetes bejelentés után - az alábbi helyeken kínálkozik még lehetőség:

- Aggtelek - Vattay András, Vass Imre u. 21. Tel.: 48/343-126
- Aggtelek - Vasasné Horváth Éva, Kossuth u. 66. Tel.: 30/225-6346
- Putnok - Gulyás István, Csemetekert 2. Tel.: 48/430-041

TÚRÁZÁSI LEHETŐSÉGEK

Gyalogtúrák

Szilice - Jablonca útvonal (5)

Szilice

Szilice (szlovákul Silica) község Szlovákiában a Kassai kerület Rozsnyói járásában. 2001-ben 599 lakosából 533 magyar, 33 szlovák és 29 cigány volt.

Fekvése:

Rozsnyótól 16 km-re-délre a Szilicei-fennsík közepén a magyar határ mellett fekszik.

Története:

1386-ban Zedlyche néven említik. Neve a szláv sedlo (= falu) főnévből ered. Első ismert birtokosa Szalonnai István volt, később több tulajdonosa is volt. 1910-ben 993, túlnyomórészt magyar lakosa volt. 1920-ig Gömör-Kishont vármegye Rozsnyói járásához tartozott.

A jégbarlang bejárata

Nevezetességei

- * Református temploma 1526-ban épült, erődfalai XVI. századiak. Berendezése XVIII. századi.
- * Szilicei jégbarlang.
- * Temetőjében népművészeti fakeresztek találhatók.

Jablonca

Jablonca (szlovákul Silická Jablonica) község Szlovákiában a Kassai kerület Rozsnyói járásában. 2001-ben 254 lakosából 247 magyar volt.

Fekvése:

Rozsnyótól 20 km-re, délkeletre a Torna völgyében a magyar határ mellett fekszik.

Története:

A község területén már a kőkorszakban is éltek emberek, ezt bizonyítják a Sólyomvár alatti Zsivány-barlangban talált leletek. 1386-ban "Zedlyche" alakban említik először, a Pelsőci Bebek család birtoka volt. A falu a középkorban Torna várának uradalmához tartozott. 1427-ben 58 portája adózott. Régi temploma 1500 körül épült, 1867-ben elbontották és felhasználásával építették meg az új katolikus templomot. 1828-ban 136 házában 695 lakos élt.

Vályi András szerint "JABLONCZA. Magyar falu Torna vármegye földesura H. Eszterházy Uraság, és több urak, lakosai katolikusok, fekszik Tornához 1 2/4 mértföldnyire, 's hajdan Turótzsi szerint a' Csehek megerősítették; rétje jó, legelője elég, makkja, gyümölcsös fája hasznosak."

1910-ben 556, túlnyomórészt magyar lakosa volt. 1920-ig Abaúj-Torna vármegye Tornai járásához tartozott. 1938 és 1945 között Magyarország része volt. 1944-ben árvíz pusztította.

Nevezetességei

- * Református temploma 1789-ben épült, tornya XVIII. századi.
- * Római katolikus temploma 1867-ben épült a Szent Kereszt Felmagasztalása tiszteletére. A templomot 2006-ban felújították.
- * Határában láthatók Sólyomkő várának romjai. A várat Tekes fia Isván kucsói bán, vagy fiai építették a XIII. század második felében. Először 1386-ban említik, de 1399-ben már elhagyatott volt.
- * Határa kedveld túrázóhely és vadászparadicsom.

Baradla-barlangtúra (7)

Állomásai:

Baradla-barlang

A több bejáratral nyíló Baradla-Domica-barlangrendszer nemcsak a térségnek, de hazánkban is legkiemelkedőbb barlangtani értéke, amely aktivitása, hossza és cseppkődíszessége alapján a mérsékelt égöv legjelentősebb barlangjának tekinthető. A barlang idegenforgalmi fejlesztését az 1920-as években kezdeményezték. Ekkor készült el a jósvafői kijárat, valamint a ma is használatos több mint száz híd, majd 1935-ben kigyulladt a fény a látogatott szakaszokon.

Az Igazgatóság szervezésében 1, 2, 5 és 7 órás, különböző hosszúságú és nehézségű barlangtúrák tehetők a Világörökség részévé nyilvánított Baradla-barlangban Aggtelekről, ill. Jósvafőről.

A barlangban az állandó hőmérséklet +10 °C, kérjük, a túrák során ennek megfelelően öltözzenek!

Nyitva tartás:

- A Baradla-barlang az év minden napján látogatható.

Béke-barlang

E túra során a látogatók kb. két órás felszíni sétát tesznek az Aggtelek és Jósvafő között található mesterséges bejáratig. A barlangban a túra időtartama 3 óra, hossza 2 km. A barlangtúra változatos, vörös és fehér cseppkőzászlók és drapériák, valamint lépcsőzetes medencesort alkotó hófehér mésztufagátak között vezet a kötélhágcsós szifonig. Az aktív patakos barlangban állandó víz van, ezért gumicsizma vagy váltócipő, valamint vízhatlan vagy váltóruha használata kötelező!

Alsó korhatár 14 év! A túrán résztvevők maximális létszáma a barlang védelme érdekében 10 fő. A túrázóknak akkumulátoros lámpákat biztosítanak!

Kolostor-rom túra (16)

Martonyi község Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, az Edelényi kistérségben.

Miskolctól közúton 50 km-re északra található.

A terület már az őskorban is lakott volt.

Martonyi, Borsod-Abaúj-Zemplén megye Északi részén helyezkedik el, Miskolctól 50 km-re. Az első írásos adat a településről 1249-ből származik, amikor Martonyi Szalonnához tartozó föld volt, amit az

Örsúr nembéliek eladtak Thekus sárosi ispánnak és testvéreinek, és határát leírták.

1293-ban Mile határjárásban már, mint falu szerepel. A település leghíresebb építménye a Háromhegyi Pálos **templom- és kolostorrom**. A Pálos rendet az esztergomi Boldog Özséb alapította.

A kolostort Martonyi nemesek Thekus fiai alapították 1341-ben. 1347-ben épült fel gótikus stílusban. A Boldogságos Szűz tiszteletére emelt templom szentélyének három oltárát János egri segédpüspök szentelte fel. A törökökkel vívott háborúk idején, 1550 körül vált lakhatatlanná. A XVI. szd. végétől romos állapotban van. A kolostor templomának falai és diadalíve a felújítást / 2001 /követően jó állapotban láthatók. Az építmény a község névtáblájától 4 km-re található, amely csodálatos környezetben közelíthető meg. Kiváló gyalogtúra azoknak, akik kedvelik a természetet.

1402 - től a Bebekek kezén találjuk a falut. A család egyik ága Mátyás királytól bányászati jogot nyert a falu határának ércbányáira. Az 1940-es évek végéig, működött a falu határában egy vasércbánya, melynek érctelepét - az ott talált tokos balta tanúsága szerint - a bronzkorban is fejthették. A Martonyiban üzemeltetett bányában 1951-ig összesen 166 ezer tonna barnavasércet termeltek ki, a Diósgyőri Vasgyár részére. A török korban hódoltságai terület lett. 1577 - ben a települést hatalmas jégverés pusztította, s ekkor a község lakói annyira elszegényedtek, hogy nem fizettek adót a töröknek, így csak 1641 után hódoltak meg az egri Darat Izpáhia előtt.

A XIX. század közepén több birtokos - így a Vatay, Ragályi, Csiszár, Széky, Pásztor, Koós, Madarassy, báró Wesselényi, Kalas, Rókusfalvy, Horváth, és Dobozy családok - kezén találjuk.

A két világháború között egy római katolikus és egy református elemi iskolája volt. Szeszgyára is működött a Tagi tanyán. A falu református temploma 1786 -ban épült a korábbi fatemplom helyén. Ez a templom 1811 - ben lett a tűz martaléka és 1827 - re épült újjá a fagalériás toronnyal, melyet 1907 - ben alakítottak át a mai formájára. A templom mennyezete sík vakolt berendezéséből csak a copf szószéke eredeti.

Római - görög katolikus temploma különálló harangtornyával együtt 1988 -ban épült Horváth János Ybl-díjas építész-mérnök tervei alapján, Kiss János szendrői kanonok közbenjárásával. Egyedi, különleges építészeti megoldásával szépen illeszkedik a község panorámájába.

Látnivalók

* Rakacai-tó (kb. 2 kilométerre)

A településen több régi századforduló /1900 /körül épített falusi ház látható. A Pálos kolostor gyalogosan a helységjelző táblától 4 km-re van. A faluban római-görög és református templom található.

Várhosszúréti túra (18)

Állomásai:

Várhosszúréti

Egykori nevén Krasznahorka-Hosszúréti. Régi hazánk egykori Gömör és Kishont vármegyéjében, a rozsnyói járásban fölkelhető kegyhely, ahol a szeplőtelen fogantatás, de különösképpen a Lourdes-i Szent Szűz tisztelete folyik. A XIX. század második felében létesült, miután néhány falubeli kislány, Szakali Júlia, Dóczi Mária és egy bizonyos T: E. nevű leánygyermek az egyik májusi délután elmentek virágot szedni a Buzgó forráshoz. Egyszer csak Szakali Júlia a Szűzanyát vélte a fák között lebegni.

A többiek azonban nem láttak senkit és semmit. Ma is elevenen él a környéken az a meggyőződés, hogy Júliának a Szent Szűz ezen kívül többször is megjelent. Júlia ezt későbbi szent életével is bebizonyította. A látomás a környék népét nagy lázba hozta és ennek nyomán megindultak a zarándoklatok. A forrás környékét kiépítették és azóta csodás gyógyulások is bizonyították a Buzgó vizének csodás erejét. Különösen szembetegség esetén tulajdonítanak neki rendkívüli hatást. Megközelíthető Krasznahorkaváralja irányából közúton.

Krasznahorkai-cseppkőbarlang

A Krasznahorkai barlang az állandó folyású földalatti patakkal, 1200 m teljes hosszal, a Szlovákia legszebb barlangjai egyike és egyes részeinek szintráló díszletei világunkátumma nevezhető. A barlangba a klasszikus cseppköves díszleteken kívül excentrikus alakzatok is található. Nagyon különlegesek a karfiol alakú díszletek, amelyek a Szlovákiai karszt egyik barlangjában sem fordulnak elő.

A barlangba egy 80m hosszú műalagút vezet.

A végén bemeneti folyosó van, ahol egy patak folyik. 50 m után egy szűk átmeneten "Perejový dóm" terembe jutunk, amelyik 12 m hosszú tóval végződik, amelyik fölött kötél traverz található. Ehhez a traverzhoz kötődnek a padocskák, amelyek kb. 200 m szakaszú magas meanderen vezetnek, a fenekén kitöltve vízáramlattal.

A meandert egy halom szakítja meg. Ezt létrával oldjuk meg. A meander másik része az Abonyi elnevezésű teremben végződik nagyobb tóval, újra egy kötél traverzal. Egy rövid szakasz után a vízáramlat fölött egy létra segítségével feljutunk az úgynevezett rozsnýói barlangászok cseppkövéhez, amelyik a 32,6 m magasságával és 14 m széles alapjaival a Guinness rekordok könyvében is szerepel a világ legmagasabb cseppköveként. Különleges, hogy ha belegondolunk, hogy ez az óriás valószínűleg egy még nagyobból származik, amelyik egy földrengésnél összeomlott. A cseppkő kialakulása a fölötté a többör kedvező hatásának köszönhető, amelyik a szilicei fennsík szélén található. Ez a többör biztosítja a víz állandó utánpótlását, amelyik jelenleg életben tartsa a cseppkövet. A víz az egész barlang fő részén átfolyik. Visszatérünk a patakhoz és 150 m fojtassuk a víz áramlattal szembe a hátsó részbe, ahol szintén gyönyörű díszletekkel találkozunk. Egy szűk lyukon a Marikin tóhoz jutunk. A barlangot 1964-ben fedezték fel és 1972-től védett természeti alkotás 200, ha védő területtel.

Ájfalucska túra (15)

Ájfalucska

Ájfalucska (szlovákul Hačava) község Szlovákiában a Kassai kerület Kassa-vidéki járásában. 2001-ben 241 lakosából 167 szlovák és 68 cigány volt.

Fekvése

Kassától 42 km-re, délnyugatra, az Áji-völgy bejáratánál fekszik.

Története

A falu a XV. században keletkezhetett, amikor pásztorok érkeztek ide. A XVIII. században Vizi fűrésztelepe, a XIX. században vasércbányája és vasolvasztója működött. Később magnezitet bányásztak területén. Lakói földműveléssel, kézműiparral foglalkoztak.

Vályi András szerint "FALUTSKA. Bodnárvágása, Bagnerhay, Hatsava. Tót falu Torna vármegyében, földesura Gróf Keglevich Uraság, lakosai ó hitűek, fekszik magas hegyek között, egy mély völgyben, Barkához nem messze, 's ennek főliája. Határa sovány, és őszi gabonát nem igen terem, malma sincsen, harmadik Osztálybéli. "

Fényes Elek szerint "Falucska, Hacsava, orosz falu, Torna vmegyében, közel Szepes és Abaúj vármegyékhez, magas hegyek közt, egy mély völgyben: 9 rom., 645 gör. kath. lak.; görög kath. parochiával. Határa hegyes, kősziklás, sovány; őszi gabonát nem igen terem; erdeje fenyves és bikkes; vashányákban dolgozik. A szomszéd Bodokai pusztának gyönyörű erdeje, fűrészmalma, s érczolvasztó koha van. F. u. gr. Keglevich."

1910-ben 661, többségben szlovák lakosa volt, jelentős magyar kisebbséggel. A trianoni békeszerződésig Abaúj- Torna vármegye Tornai járásához tartozott.

Nevezetességei

* Ortodox temploma 1760 körül épült barokk-klasszicista stílusban.

Itt született

* 1790-ben Matej Hrebenda vak szlovák népi költő. A faluban emlékműve áll.

Áji-völgy

Gyönyörű vadregényes völgy Abaúj- Torna megyében, Falucska falutól délfelé húzódik a tornai lapály felé. Felső része erdős, később hazánk egyik legszebb sziklaszorosává válik, melynek legnevezetesebb pontja az úgynevezett Ördöghídja. Számos szép vízesés, egy tágabb tómedence, s a mészsiklák legbizarrabb alakzatai váltakoznak egymással. Kis cseppkőbarlang is van a patak mentén. A vízmosta mészkődarabokat a nép darázkőnek nevezi. Bejárása másfél órát igényel. A völgy nyitása Tornától kocsin fél óra alatt érhető el.

Barka (Bórka) - Szádelő útvonal (6)

Állomásai:

Barka (Bórka)

Rozsnyótól 23 km-re található a Csermosnya (Čremošná) patak völgyében. Írásban 1409-ben említik, mint a Torna-i (Turňa) várbirtok részét, pedig bizonyosan sokkal régebbi. A lakosság a földművelés mellett eredetileg otthoni fafeldolgozásból élt, a XIX. században a helyi vasércbányákban dolgoztak. A XIX. század első felében a községben kisebb vasgyár működött. 1873-ban Barkán pestisjárvány és 1879-ben hatalmas árvíz pusztított. 1918-tól a Csehszlovák Köztársasághoz tartozott, de 1938 - 1945 között az I. Bécsi döntés értelmében a mai Dél-Szlovákia egyéb részeivel együtt a Magyar Királysághoz került. 1945-től ismét Csehszlovákia, illetve 1993-tól a Szlovák Állam tulajdona.

Szádelő

Szádelő (szlovákul Zádiel): falu a mai Szlovákiában, a kassai kerület Kassa-vidéki járásában. A szlovákok a szomszédos Szádudvarnok községgel egyesítették Zádielske Dvorníky néven, ma újra önálló község.

Fekvése:

Kassától 38 km-re, délnyugatra, Tornától 4 km-re nyugatra fekszik. 1910-ben Szádelőnek 202 magyar lakosa volt és Abaúj-Torna vármegye Tornai járásához tartozott.

Nevének eredete:

1317-ben Zadeley néven említik. Neve a régi magyar szád (= nyílás) és elő (= elülső rész) főnevekből származik. A név arra utal, hogy a falu egy meredek falú szurdokvölgy bejáratánál fekszik. Keletkezése: Elfogadottá vált az a tény, hogy a gyepűrendszer korából származik, elnevezése a „száj” és „élő” szavak összevonásából alakult ki. A község a keletkezését valójában az ellenreformációnak köszönheti. Az 1678-1680-as és az azokat követő években az ellenreformáció következtében felbomlott a tornai és a szádudvarnoki református gyülekezet. 1700 körül ezen gyülekezetek tagjai menedékhelyet kerestek az eddig néptelen szádelői völgyben. A völgy ekkor Gróf Keglevics József tornamegyei főispánnak volt a tulajdona. Erdőt irtanak, növelik a szántóföldeket. 1785-ben kisebb tűzvész pusztított a községben, majd 1811-ben leég az egész falu. A falut újra felépítik. A faluban senki sem tanult, ekkor még nem volt iskola. Az első iskolát 1863-ban építették fel Thúri János és Mihály gyümölcsösén. 1906. május 11-én a faluban ismét tűz pusztít, amely az egész falut elsöpörte.

Látnivalók:

Határában fekszik a vadregényes Szádelői völgy a Szár-patak sziklacsodákkal teli szurdokvölgye. A monda szerint itt bukott alá repülő szárnyas lováról a fellázadt gótok által üldözött Dengezik herceg, Attila fia. A holttestet fivére Ellák herceg találta meg és ide temettette el, maga pedig népével együtt az itteni hegyek oltalmában telepedett meg. A patakot az elesett herceg emlékére nevezték el Szár-pataknak a környező hegyeket pedig Szár-hegységnek. A völgy barlangok beszakadásából keletkezett, a 300-400 m magas sziklafalak között a Blatnica-patak rohan.

Szinpetri - Szelcepuszta - Szin útvonal (3)

Állomásai:

Szinpetri

Ősidők óta lakott hely. A fölötte emelkedő hegyoldal egyik barlangjában a kutatók bronzkor végi emberi település nyomaira, cserépedény-darabokra és csonteszköz leletekre bukkantak. A XII. században Petri királyi birtok, majd a XIII. század vége felé Tekus ispán és a tőle leszármazó családok kezére kerül. Petri nevét a család birtokainak elosztását rögzítő 1340. évi oklevél említi.

Ez a helynév a magyar Péter személynévnek i-képzős származéka, melynek jelentése Péteré. A megkülönböztető szerepű szin előtag a szomszédos településsel kapcsolatos. A község korábbi neve Gálospetri volt. 1427-ben 12 jobbágyporta adózott itt. 1595-ben református temploma is volt, melynek további sorsa ismeretlen. A Dózsa Gy. u. 65. sz. alatt álló homlokzati tornyos, református templom műemlék jellegű épület. 1792-93 között késő barokk stílusban épült, a torony sisakja 1877-ben készült el. A belső térben 250 ülőhely van, famennyezete kazettás jellegű, egyszerű, sötét színűre festett.

Szelcepuszta

E hely vadban gazdag erdőivel ma is jelentős vadászterület. A mai Szelcepuszta helyén árpád-kori vasműves településre utalnak a környező hegyoldalak, illetve völgyek nevei: Verő-oldal, Verő-tető, Patkós-völgy, Patkós-oldal, valamint a Szelce-völgyben szántás közben felbukkanó kohósalak maradványok.

Szin

A Jósza-patak partján fekvő település határa az Aggteleki Nemzeti Park része.

Külterületi lakott helyei: Alsómalom, Felsőmalom, Szelcepuszta.

Nevét a középkori okiratokon hol Színnnek, hol Szénnek írják.

Neve az egyfajta gazdasági épületet jelentő régi, magyar nyelvemlékbeli szín vagy szén főnévből keletkezett.

A XII. században a tornai királyi erdőuralomhoz tartozott, majd a XIII. század. végétől Tekus ispán és a tőle leszármazó Színi vagy Széni család birtoka. Nevét a Tekus ispán leszármazottainak osztozkodását rögzítő 1340 évi oklevél Zeyn formában említi. 1399-ben már kőből épült tornyos temploma volt, mely az 1600-as években a református egyházhoz tartozott.

A falu lakossága Thököly kurucait támogatta, ezért Sobieski János lengyel király Bécs felszabadításából Lengyelország felé hazatérőben az ősi templomot felégett.

A lakosság egyik fő jövedelmi forrása a bortermelés volt Lélekszáma a múlt század folyamán 700-800 között mozgott.

A falu mai református templomát a homlokzati tornyocskával 1804-ben kezdték építeni, későbarokk stílusban.

A leégett templom, a felújítás után 1894-ben kapta toronysisakját. Ezzel a torony magassága 25 méter.

Derenk - Szádvár - Szögliget útvonal (4)

Állomásai:

Derenk

Története:

A település középkori eredetű. Népessége megfogyatkozott a török hódoltság és a Rákóczi-szabadságharc alatt, majd egy 1711-es pestisjárvány következtében teljesen elnéptelenedett. Az 1715-ös összeírás szerint lakatlanul állt. Urai, az Esterházy grófok lengyel jobbággyokkal telepítették be újra. A népesség őrizte etnikai öntudatát, egészen 1943-ig nem asszimilálódott.

A trianoni békeszerződés után Derenk választhatott, hogy Magyarországhoz vagy az újonnan alakult Csehszlovákiához akar tartozni. A lakosok Magyarország mellett döntöttek.

A valaha virágzó falu közepén, távolabb az Iskola megmaradt romjai.

1938-tól Horthy Miklós - aki vadászterületet akart itt létrehozni - megkezdte a falu kiürítését a tulajdonosok teljes körű kárpótlásával. A lakosság zöme Borsod-Abaúj-Zemplén megye különböző falvaiba költözött. A legtöbben Emőd-Istvánmajorban, Ládbesenyő-Andrástanyán és Sajószentpéteren telepedtek le.

1943-ra a település teljesen megszűnt, templomát, épületeit lebontották. Ma már csak az iskola romos épülete, a templom helyén épült kápolna és a közeli temető jelzi, hogy ezen a helyen valaha egy település állt.

Nevezetességei

Az egykori lakosok és leszármazottaik évente, július hónap harmadik vasárnapján megrendezik a derenki búcsút, hagyományaik őrzése céljából. 2008-ban, július 20-án, vasárnap lesz a búcsú.

A rendezvény szervezői: az Országos Lengyel Kisebbségi Önkormányzat (OLKÖ), a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei LKÖ, és a megye 12 helyi LKÖ-a.

2003-ban az OLKÖ Derenk romfalut a Magyarországi Lengyelség Történelmi Emlékhelyévé nyilvánította. A romfalú felújítása folyamatban van.

Szádvár

Szádvár megépítésének időpontja nem ismeretes, a szabálytalan alaprajzú, belsőtornyos vár első említése V. István 1268-ban kelt okleveléből származik. E korai erősség a feltételezések szerint valószínűleg a Ménes-völgy túloldalán magasodó Óvár-tetőn állt, ahol még napjainkban is elmosódott sáncok utalnak az egykori védőművekre.

A XIV. század elején a területet a nagyhatalmú zempléni tartományúr, Aba Amadé nádorispán serege szállta meg, akitől csak Károly Róbert király tudta visszafoglalni 1319-ben. Lehetséges, hogy a korai vár az ostromban olyan jelentősen megsérült, hogy már nem akarták helyreállítani, így helyette a völgy északi oldalán emelkedő jelenlegi Várhegyre húzták fel egy új kővár alapjait az uralkodó parancsára. Néhány évtizedig királyi kezelésben maradt a váruradalom, mígnem 1387-ben Luxemburgi Zsigmond király az őt a trónra juttató bárók közül Bebek Györgynek adományozta.

A XVII. század végére elvesztette hadi fontosságát, a hódító törökök idáig már nem jutottak el. Az utolsó katonai események a Thököly-féle kuruc hadjáratok alatt zajlottak le falai között, a várat elfoglaló felkelőknek még sikerült ugyan Sobieski János lengyel király katonáit visszaverniük, ám később Caprara tábornok császári csapatainak már nem tudtak ellenállni. 1686-ban Bécsben döntés született „Szádvár elrontásáról”, a falakat aláaknázták és felrobbantották.

Szögliget

Fekvése:

A zsákutcs település Miskolctól 60 kilométerre-északra helyezkedik el egy völgykatlanban, a 26-os útról Sajószentpéternél a 27-es útra áttérve Edelényen át közelíthető meg. A falut átszeli a környező hegyekben eredő Ménes patak.

Története:

Szögliget a 13. század második felében magyar lakosságú településként szerepelt az oklevelekben, a falu Szádvárral együtt jött létre, lakói a vár jobbágysai voltak. A vár azonban feltehetően az Óvár-hegyen épült eredetileg, és csak a 14. század elejének tartományúri harcai során történt elpusztítását követően építették fel jelenlegi helyén. A várat 1686-ban rombolták le a bécsi udvar utasítására. Ezután az uradalmi központ Bódvaszilásra került át.

A falu római katolikus temploma is a várral egy időben épülhetett 13. század második felében. A református templom 1798-1800 között épült.

A második világháború alatt a Szögliget és Rozsnyó közötti erdőkben tevékenykedett a Petőfi Brigád nevű partizán egység.

Szögligethez tartozik a falutól északnyugatra fekvő Derenk romközség, melynek házait Horthy Miklós leromboltatta, mert összefüggő vadászterületet akart itt létrehozni. A vadászterület központja Szelcepuszta volt, ahol egy fából épült vadászkastélya volt a kormányzónak, amit az ötvenes években lebontottak.

A település határában a '90-es évek elején még több szénégető is működött, ezzel teremtve munkát a falu lakosainak. Mára azonban egyik sem üzemel.

Esztramos túra (14)

Állomásai:

Bódvarákó

A közel másfél ezres kisközség a tokaji Kopasz-hegyet körülölelő település-háromszög egyik csúcsaként a Bodrog folyó partján terül el.

Kedvező földrajzi fekvése biztosította történelmi múltját. Régészeti leletek bizonyítják, hogy már a rézkorban önálló kultúrával rendelkezett e terület. Az 1900-as években mezővárosi ranggal bírt. A település a magyar történelem számos, jelentős eseményének volt helyszíne: Rákóczi-szabadságharc, 1848-49-es forradalom és szabadságharc stb.

Természetes és épített környezete nyaranta sok látogatót vonz. Természeti környezetéből kiemelkedik a Tokaj-Bodrozug Tájvédelmi Körzet, melynek flórája és madárvilága európai jelentőségű, de nyugodtan mondhatjuk, hogy Magyarországon talán a legnagyobb, urbanizált gólyakolóniája látható az utak menti villanyoszlopokon és kéményeken. A Bodrog folyó kiválóan alkalmas vízi sportokra, horgászatra, pihenésre. Épített környezetéből, a teljesség igénye nélkül meg kell említenünk a késő gótikus, Mátyás király korabeli római katolikus templomot és kolostort, a görög katolikus templom csodálatos ikonosztázát, az 1848-49-es forradalom és szabadságharc több mint száz éves obeliszkjét, a Máriássy-kúriát, a Rákóczi-házat és Rabi Isajah Steiner (Csodarabbi) lakóházát és sírját.

Esztramos

Különös hely az Esztramos. Már a neve is titokzatos. Kis kiterjedése ellenére természeti értékek valóságos tárháza még ma is, annak ellenére, hogy folyamatos bányászati tevékenység koptatta, pusztította természeti képződményeit. A bányászat viszont nemcsak eltüntetett, hanem fel is tárt rengeteg információt, így a messze földön híres barlangokat és az egyedülálló kalcitkristályokat. A csonka tetőről a bányafalakon, a felszínen tanulmányozhatjuk a cseppkölefolyásokat.

Az Esztramos tömegének zöme repedezett, üregesedett, jól karsztosodó mészkőből épült fel. Az Esztramos legjelentősebb természeti kincsét az itt található barlangok, azok ásványkiválásai, illetve a barlangi üledékekből előkerült ősmaradvány együttes jelenti.

Debréte túra (13)

Állomásai:

Tornaszentandrás

Tornaszentandrás falu - miként a környék többi települése - a tornai erdő ispánság megszerzésével jött létre a XII-XIII. század fordulóján. A régészeti feltárások szerint temploma is ekkor épült.

Nevét temploma védőszentjéről, Szent Andrásról kapta.

A község a honfoglalás kori települések közé tartozik. E táj őskortól lakott hely volt. A falu a tornai erdőispánsághoz tartozó királyi birtok volt. Az első okleveles említést 1283-ból ismerjük. IV. László király ekkor Vid fia Bengrének adományozta Szentandrás falut a környező falvakkal hasonlóan.

A település a Bebek birtokok egyik központja volt. Egy 1388-as oklevél szerint itt lakott Bebek Detre nádor tiszttartója. 1410 körül került a Bebek család birtokába a szádvári vár, amely körül kialakították a szádvári uradalmat. Szentandrás falut is az uradalomhoz csatolták és az hosszú századokon át osztozott az uradalom sorsában. Az 1430-as összeírás Bebek nádor fiainak 20 portáját említi a faluban.

A törökök pusztítása nem kerülte el a települést. 1576-ban a török felégette a falut. A lakosok elpusztultak, vagy elmenekültek és a templom gazdátlanul, romosan állott több mint 150 évig. 1577-ben azt írták, hogy a Szádvárhoz tartozó "Szent András Kovácsi pusztá faluhely". A gyér 17. századi adatokból kiderül, hogy teljesen nem pusztult el a falu, néhány házzal szerepel az 1605-ös, 1612-es, 1626-os összeírásban.

A 17. század végén a szádvári uradalom az Esterházy család kezébe került, akik a 18. század elején megkezdték a lakatlan, vagy gyéren lakott falvak újratelepítését. 1730 körül Szentandrás is benépesítették a Felvidékről hozott szlovák családokkal.

A betelepített emberek vas, ill. mész-kőbányászattal valamint erdőgazdálkodással foglalkoztak.

Kiegészítő tevékenység volt a háztáji állattartás. Az Esztramos- hegyben végzett bányászat megélhetést nyújtott a környező települések lakóinak. A bánya 2 éve bezárásra került, ezzel növelte a térséget oly nagyon sújtó munkanélküliek arányát.

Tornabarakony

Piciny település az Aggteleki Nemzeti Park közelében, a Szalonnai-hegységtől keletre, a Barakonyi-patak völgyében. Itt a „világvége” – keskeny műút nem megy tovább.

Az iparosodás és a központosítás következtében századunk derekától nagyfokú elvándorlás indult meg. A falu jelenleg 30 lakója van. Az itthon maradottak lelkesen őrzik hagyományait, s a velük való találkozásokban egy csodálatos múlt éled újjá. Az utóbbi időben azonban néhány városi ember vásárolt itt házat: talán üdülőfalu lehet a csendes kis községből.

Tornabarakonyba autóbusszal Bódvaszilásról vagy Komjátiból lehet eljutni. Mindkét község megközelíthető vonattal és autóbusszal is a Miskolc- Edelény-Tornanádaska vonalon.

Debréte

Neve személynévből keletkezett. A középkorban a szomszédos Szentjakabbal együtt Tornavár uradalmához tartozott. A XIV. században a Szalonnaiakból kisarjadt Tornai családé, annak kihaltai után sokszor változtak földesurai, volt többek között a Bebekeké, a Szapolyaiaké, a Mágóchiaké, végül házasság révén 1677-ben a Keglevich család birtokolta. Ma lélekszáma nem éri el a 20 főt.

Tornai vártúra (17)

Állomásai:

Szádudvarnok

Szádudvarnok (szlovákul Zádielske Dvorníky) Méhészdudvarnok településrésze, egykor önálló falu Szlovákiában a Kassai kerület Kassa-vidéki járásában.

Története

A területén a régészeti leletek tanúsága szerint már az újkőkorban és a korai bronzkorban is éltek emberek. A 13. században királyi birtokként Torna várának uradalmához tartozott. Szádudvarnokot 1314-ben említik először, a 14. században több birtokosa volt. 1440-től Bebek Imre tulajdona, majd a Giskra János vezette husziták foglalják el. 1476-tól a Szapolyai családé, majd 1536-tól ismét a Bebekeké. 1598-ban 52 lakott és 5 lakatlan ház állt a településen. 1617-ben Keglevich Miksa vásárolta meg. A 18. században magyar-szlovák vegyes lakosságú falu magyar többséggel. 1828-ban 89 házában 698 lakosa volt, többségben római katolikusok. 1910-ben 442, túlnyomórészt magyar lakosa volt. A trianoni békeszerződésig Abaúj- Torna vármegye Tornai járásához tartozott.

Torna

Kelet-Szlovákiában, Kassától (Košice) nyugatra egy szabályos kúp alakú szembetűnő dombon emelkednek Torna várának romjai (Zrúcanina Turnianskeho hradu). Mészköves lejtőjén jelentős lelőhelyen egy ritka virág, a tornai vértő (rumenica turnianska) terem, amely a világon sehol másutt nem nő. A várat a nemesi Tornai család építette a 13. és 14. század fordulóján. Annak ellenére, hogy erődítményét a 16. században megerősítették, a törökök 1652-ben elfoglalták. Az 1848-as tűzvész után rommá vált. A monda szerint várfalain éjszakánként a várúrnő rémképe jelenik meg, aki féltékenységből megölt egy ifjú nemest és az elkövetett bűnt a nővéreére hárította.

Megközelítés: gépkocsival a vár alatti autós-csárdáig, onnan gyalog 30 perc, Torna (Turňa nad Bodvou) községből (vasútállomás) a kék jelzésen kb. 45 perc. Szabad és ingyenes belépés!

Szádelő

Szádelő (szlovákul Zádiel): falu a mai Szlovákiában a Kassai kerület Kassa-vidéki járásában. A szlovákok a szomszédos Szádudvarnok községgel egyesítették Zádielske Dvorníky néven, ma újra önálló község.

Fekvése

Kassától 38 km-re, délnyugatra, Tornától 4 km-re nyugatra fekszik. 1910-ben Szádelőnek 202 magyar lakosa volt és Abaúj-Torna vármegye Tornai járásához tartozott.

Nevének eredete

1317-ben Zadeley néven említik. Neve a régi magyar szád (= nyílás) és elő (= elülső rész) főnevekből származik. A név arra utal, hogy a falu egy meredek falú szurdokvölgy bejáratánál fekszik. Keletkezése: Elfogadottá vált az a tény, hogy a gyepűrendszer korából származik, elnevezése a „száj“ és „élő“ szavak összevonásából alakult ki. A község a keletkezését valójában az ellenreformációnak köszönheti. Az 1678-1680-as és az azokat követő években az ellenreformáció következtében felbomlott a tornai és a szádudvarnoki református gyülekezet. 1700 körül ezen gyülekezetek tagjai menedékhelyet kerestek az eddig néptelen szádelői völgyben. A völgy ekkor Gróf Keglevics József tornamegyei főispánnak volt a tulajdona. Erdőt irtanak, növelik a szántóföldeket. 1785-ben kisebb tűzvész pusztított a községben, majd 1811-ben leég az egész falu. A falut újra felépítik. A faluban senki sem tanult, ekkor még nem volt iskola. Az első iskolát 1863-ban építették fel Thúri János és Mihály gyümölcsösén. 1906. május 11-én a faluban ismét tűz pusztít, amely az egész falut elsöpörte.

Látnivalók

Határában fekszik a vadregényes Szádelői völgy a Szár-patak sziklacsodákkal teli szurdokvölgye. A monda szerint itt bukott alá repülő szárnyas lováról a fellázadt gótok által üldözött Dengezik herceg, Attila fia. A holttestet fivére Ellák herceg találta meg és ide temettette el, maga pedig népével együtt az itteni hegyek oltalmában telepedett meg. A patakot az elesett herceg emlékére nevezték el Szár-pataknak a környező hegyeket pedig Szár-hegységnek. A völgy barlangok beszakadásából keletkezett, a 300-400 m magas sziklafalak között a Blatnica-patak rohan.

Tanösvények

Baradla tanösvény (Aggtelek - Jósavfő) - sárga jelzés

A Baradla-barlang aggteleki és jósavfői bejáratát a felszínen, a barlang víznyelői és forrásai között, a fedett és a nyílt karszt határán köti össze a 7,5 km-es, kb. 120 m szintemelkedésű túraútvonal.

Az útvonalon a látogatók kiemelkedő szépségű természeti környezetben szerezhetnek ismereteket a terület földtani, vízrajzi, zoológiai, botanikai és kultúrtörténeti értékeiről.

Az ösvény mentén elhelyezett 18 db tájékoztató tábla számozása Aggteleken kezdődik, de a túra természetesen mindkét irányból megkezdhető, és mintegy 3 óra alatt bejárható a sárga sáv útjelzést követve.

A tanösvényről részletes kirándulásvezető füzet készült. Szabadon látogatható.

Tohonya-Kuriszlán tanösvény (Jósavfő) - sárga jelzés (12)

A sárga sávval jelzett, 26 megállóhelyet ajánló 8,4 km-es, kb. 250 m szintemelkedésű körtúra az Aggteleki-karszt felszínalaktani képződményekben egyik legváltozatosabb területét mutatja be az érdeklődőknek.

A változatos földtani képződmények mellett számos botanikai, zoológiai és vízrajzi érték tanulmányozható a tanösvényen, illetve itt tekinthető meg az ország egyetlen hucul ménese is.

A túraútvonal Jósavfő központjából indul, bejárása kb. 3-4 órát vesz igénybe. Rövidített változatán a 18-19. megállók közötti szakaszcsoport a piros jelzésen haladva vissza lehet térni a faluba. A tanösvényről részletes kirándulásvezető füzet készült.

Szabadon látogatható.

Borz tanösvény (Szin-Szelcepuszta) (9)

A 2001-ben kiépített tanösvény célja, hogy a természeti értékek mellett a területen folyó erdő- és vadgazdálkodással, jellegzetes erdőtípusokkal, az erdők gazdag élővilágával kapcsolatos ismeretek elsajátítására ösztönözze a látogatókat. A 2,8 km-es tanösvény 15 információs táblával ellátott megállóhelyet érint. A tanösvényt bemutató kirándulásvezető füzet az Északerdő Rt. Jósav- Tornai Erdészeti Igazgatóságán szerezhető be (3761 Szin, Szabadság u. 84. Tel.: 48/564-510).

Információ:

Északerdő Rt. Jósav- Tornai Erdészeti Igazgatóság

3761 Szin, Szabadság u. 84. 48/564-511, 48/564-511

Szádvár tanösvény (Szögliget)

A 4,5 km-es tanösvény kiinduló, és egyben végpontja a Szalamandra Ház. Önálló jelzése nincs, meglévő turistaútvonalakon, ill. jelölés nélküli erdei utakon halad. Az elágazási pontokat nyilak jelzik. A sajátos karsztos felszínen egyaránt megtaláljuk a hegyvidéki, a mediterrán, illetve a kontinentális erdőssztyepra jellemző fajok képviselőit. Itt található a térség egyik legjelentősebb kultúrtörténeti értéke, a romjaiban is impozáns látványt nyújtó Szádvár. Ismertető beszerezhető az aggteleki Tourinform Irodában, a Szalamandra-házban, Jósmafőn a Baradla-barlang kijárata mellett található Tengerszem Szállóban.

Fürkész-ösvény (Jósmafő)

Az állomáshelyeket jelölő táblák mindegyikén megjelenik a tanösvény logója, egy fürkészdarázs mesefigura, aki egy-egy, a természetben található tárgyakkal, jelenségekkel összefüggő szórakoztató feladat elvégzésére, vagy játékokra szólítja a túrázókat.

A feladatok a jelenségek, növények, állatok alaposabb megfigyelését, a természeti környezet sokoldalú megtapasztalását, árnyaltabb természetszemlélet kialakítását szolgálják. Megoldásuk során természettudományos ismeretekre is szert tehetnek a látogatók. Az ösvény bejárása 1,5-2 órát vesz igénybe, főként óvodás és kisiskolás csoportoknak ajánljuk.

Alsó-hegyi Zsombolyos Tanösvény (Bódvaszilas) - fehér körben piros T (8)

A 8,5 km-es körtúra az Alsó-hegy jó néhány kiemelkedő jelentőségű zsombolyához (függőleges aknabarlang) vezeti el a látogatókat. A 2000-ben létesült tanösvény 14 állomáshelyet érint, amely kb. 5 óra alatt járható be. A 355 méter színtemelkedésű terep csak gyakorlott turisták számára ajánlott.

Túravezető füzet beszerezhető:

Bódvaszilas, Flamingó Virágüzlet (József A. u. 2.)

Figyelem! A tanösvény fokozottan védett területet érint, valamint az útvonala környéken nagy számban található aknabarlangok miatt a terepen való mozgás fokozott óvatosságot igényel! Ezért kérjük, hogy a kijelölt utat ne hagyják el.

Állomásai:

Meteor-barlang

Megközelítés: Bódvaszilas felől az országos kék turistajelzésen (2,2 km), túlhaladva a Pócsakői-víznyelőn, és jobb oldalról megkerülve a Nagy-vizes-töbröt érintjük el a barlang bejáratát rejtő hatalmas víznyelőt. (a Nagy-vizes-töbröt bal oldalán kerülve egy kicsit rövidíthetünk). A vasajtóval biztosított függőleges bejárat nyílás ennek az alján található.

Beszerezés: A Titánok csarnokáig 12 m és 15 m biztosítókötél (beépített létra van az első, ill. a második aknában),+ az Agyagos-teremig még 20 m (1N,1K), és 10 m kötél szükséges. Minden akna beszerelhető természetes kikötésekkel is.

Bejárési útmutató: A víznyelőbarlang kibetonozott bejáratán lemászva egy 4-5 méter hosszú kuszoda elején találjuk magunkat, mely végén egy enyhe szűkület található, és ez jobbra kanyarodva tart függőlegesen lefelé. Ezután kitágul a járat, és két kisebb letörésen, létrán lemászva haladhatunk lefelé. Innen érhetjük el a "csúszda" bejáratát ahol lefelé menet két ferde kőlap között gyorsan lejutunk.

Felfelé haladva a csúszdától balra, a vele párhuzamos patakmederben kapaszkodhatunk fel szükség esetén, bár ennek az ára az, hogy a tetején a beékelődött kövek közötti szűk résen kell majd kibújni. A csúszda után lefelé közvetlenül a Majmos-terembe érkezünk.

Tovább követjük a víz útját lefelé egy lyukon át, miután alaposan megnéztük, hogy honnan is érkezünk be a terembe. Mindig lefelé tartva hamarosan elérjük az I-akna beszállását. Ebben 10 métert ereszkedhetünk a beépített létrán (E10), a szép formájú, de nem túl monumentális aknában. Nagyobb vízhozam esetén az aknától jobbra egy szűkületen át juthatunk a Kútkerülő-járatba, amely a Főág hasadékanak tetejében vezet, ha itt haladunk elkerülhetjük a vízzel való találkozást. Itt egy karvastagságú cseppkőről ereszkedhetünk vissza az aktív részbe.

Ezután egy 2-3 méteres kis mászható letörés, a "Kút" következik, amelyet a Kútkerülő járat természetesen megkerül. A letörés után hamarosan elérjük a II-aknát, amely, mintegy 8 m mély. Itt is létrán mászhatunk le s (E8), ez az akna már a Titánok csarnokának, Magyarország egyik legnagyobb barlangtermének, a bejárat felőli részébe vezet.

A Titánok csarnoka a benne található hatalmas cseppkőoszlopkőről kapta a nevét. Magába a terembe három útvonalon juthatunk be: vagy közvetlenül a beérkezés helyén a vizet követve a beépített létrán a patakmederbe lemászva egy alacsonyabb szakaszon áthaladva közvetlen a terem közepébe érkezhünk. E lyuk felett átlépve, és néhány métert előrehaladva lemászhatunk a nagy cseppköveken, vagy jobbra tartva egy kisebbfajta cseppkőerdőn áthaladva egy ferde heliktites hasadékból óvatosan leereszkedve juthatunk le ugyanoda.

A heliktites hasadék előtt van egy kényes átlépés, amelyet nem árt biztosítani, ha tapasztalatlan társakkal túrázunk. Magában a teremben kedvtől, és ízléstől függően többkevesebb időt tölthetünk pusztán sétálással és nézelődéssel, a legtöbb túra ezek után vissza szokott fordulni. A csarnok túlsó végén felfelé, majd lefelé haladva, a terem végétől 5-6 méterre két kötőmb között lefelé traverzálva egy kis hasadékba jutunk. A hasadék tetején jobbra bemászva egy kis cseppkőes termecske után egy ferde, lapos szűkület következik.

A túloldali fülkéből már lenézhetünk a Lakatos-akna 15 méteres mélységébe. Az akna feletti cseppkővet körbekötve (azzal szemben) és az azt kiegészítő nittről ereszkedhetünk le a barlang legszebb termébe (Tk, N, E15). A terem túlsó végén egy újabb 8 méteres aknán át érjük el az Agyagos-termet (E8), amely a barlang jelenlegi legmélyebb pontja (131.0 m).

Ha a Titánok-csarnokába beérkezve a víz útját követjük, a terem alatt, akkor a Patakos-ág disznófürdő agyagos járatba jutunk, amely egyre inkább lealacsonyodva egy sárszifonnal végződik.

Bódvaszilas

A település a 27-es út mentén fekszik, vasúton a Miskolc - Tornanádaska vonalon érhető el. A mai Bódvaszilas és a szomszédos települések az Árpád-korban a tornai királyi uradalomhoz, azt követően hat évszázadon át Torna vármegyéhez tartoztak. Bódvaszilast - Zilas néven - először az 1283. évi oklevél említi. A község közepén emelkedő sziklapadkán már a XII. században templomot emeltek.

Egy 1430 körül készült portaösszeírás szerint a Bebekeknek, Szádvár urainak 43 portájuk volt Zylas faluban, amely ekkor már Torna vármegye legnépesebb községeinek egyike volt. 1642-ben a vármegye hatóságai itt ülészttek. A XVII. században a szádvári uradalommal együtt Szilas is az Esterházy család kezére került, amely a múlt századig birtokolta.

A két világháború között egy ideig járási székhely volt.

Komjáti

Neve "Komnati" valószínűleg szláv eredetű. Jelentése: lakószoba, konyha. Első okleveles említése 1283-ból származik, ekkor IV. László király adományozza a Vid fia Sengének. Így a középkortól nemesi kézben lévő falu volt, a 15. században a Kőszegi, Lenkei és Komjáti család tulajdona. 1347-ben Nagy Lajos, 1415-ben Zsigmond király megerősítette a Kőszegi, Komjáti családot birtokaiban és 1415-ben Konstanzbán címet is adományozott. A 17. században a Bódva partján faszerkezetű nemesi udvarháza volt. A török időkben lakossága megfogyatkozott, a 18. század elején mindössze három jobbágycsalád lakta, akik már mind reformátusok lehettek. 1720 után kezdett benépesülni, új lakói leginkább katolikusok voltak. Az 1848/49-es szabadságharc alatt földesura Komjáthy Sámuel, Torna megye alispánja. 1896-ban épült ki a tornai vasútvonal, ekkor állomást építettek helyben, az akkori faluszéken. Az 1930-as évek végén római katolikus és református népiskolával, általános továbbképző iskolával rendelkezett. A 20. században nagyobb birtokosa Fáy Barna (főszolgabíró) és Pongrácz Ernő volt. 1950-ben önálló tanácsú község, 1970 és 1990 között Bódvaszilas társközsége. Komjáti ma körjegyzőségi székhely, 335 lakossági számmal.

Vecsembükki-zsomboly

A egész Gömör-Tornai-karsztvidék legmélyebb barlangja. Az országhatárral kettészelt sziklás, meredek oldalakkal kiemelkedő Alsó-hegy Szilasi-fennsíkján a névadó Vecsembükk csúcstól mintegy 250 m-re ÉNy-ra nyílik, a mai országhatártól alig 40 m-re. A több száz töbrökkel tarkított átlagosan 500 m magas karsztfennsík legfőbb jellegzetességei: a zsombolyok, amelyek lényegében a függőleges aknabarlangok. A lefolyástalan zömében triász mészkőből felépülő karsztba beszivárgó vizek fennsík lábánál (170-230 m tszfm.) sorakozó karsztforrásokban látnak napvilágot. Azonban mind máig sem sikerült feltárni közöttük az ember által is járható összefüggést. A karsztvízszinten húzódó feltételezhetően horizontális járatokat még a legmélyebb Vecsembükki-zsomboly sem éri el, csupán megközelíti azokat (kb. 50 m-re).

Bódvaszilásról a kék+, majd a kék barlang turistajelzésen, kb. 1 óra gyaloglással érhetjük el (3,5 km). Sziklával övezett tekintélyes méretű (3 x 5 m átmérővel) bejárati szádája 521 m tszf. magasságban van, előtte barna védőkorlát húzódik.

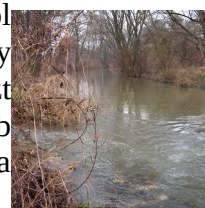
Domica és környéke tanösvény (19)

A tanösvény a Domica-barlang bejáratától indul. Útvonalán öt információs tábla található a következő témákkal: Gömör-Tornai-karszt, Domica-barlang, állat- és növényvilág, geológia és geomorfológia, mezőgazdaság. Áthalad a 24 hektáros Domicai-karrmező nemzeti természetvédelmi területen. A legnagyobb érdekességei a karrmezők, szakadékok és barlangok. A tanösvény hossza 4,5 km.

Szádelői-völgy tanösvény

A tanösvényt történelmi, természettudományos és tájvédelmi szempontból létesítették. Útvonala teljes kört ír le, a 215 hektáros Szádelői-völgy természetvédelmi területen. Megismerteti a látogatókkal a Szlovák-karszt keleti részének legfontosabb természeti jellemzőit. A tanösvény legérdekesebb része a Szádelői-völgy, mely legkeskenyebb részén csak 10 m széles és a Blatnica-patak fennsíkba való bevágódásával keletkezett.

Bódva - Perkupa madár tanösvény (11)

Állomásai:

Perkupa

Perkupa: község település Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, Miskolctól 49 kilométerre, északra.

Története

Először 1340-ben említik Precopa alakban, neve valószínűleg szláv eredetű (jelentése: keresztárok földhányással). Birtokosai kezdetben a Színi és a Szalonnai családok voltak. 1526-tól a Bebekék tulajdonába került. 1562-ben a törökök felégették. A 16. századtól lakói döntően reformátusok. 1686 után a szádvári uradalom részeként az Esterházyak szerezték meg. 1896-ban vasútállomást kapott. 1919-ben Perkupa és Szalonna községek között húzódott a cseh csapatok demarkációs vonala.

A község közelében földalatti működődésű anhidrit bányát üzemeltettek, melynek termékét őrlő üzemben dolgozták fel és a mezőgazdaságban talajjavításra használták. A bányát és az őrlőüzemet gazdaságtalanság miatt bezárták.

Itt nyugszik Kalász László költő, aki a falu szülötte.

Látnivalók

Református temploma 1797 és 1799 között épült, tornya 1838-ból való. Katolikus temploma 1865-ben Ybl Miklós tervei alapján épült. Perkupát valaha a száz kőműves falujának is nevezték. A híres mesterek keze munkáját őrzi a Petőfi utca parasztházai. Szépen felújított, látogatható tájházában található a Galyasági Településszövetség irodája és ez a rendezvényi központja a Gömör-Tornai fesztivál keretében megrendezett falunapnak.

Ördög-gát

A Rudabányai-hegységet Alsótelekes és a Bódva-völgy között délnyugat-északkeleti irányban átvágó vadregényes, középső szakaszán szűk sziklaszurdokká szűkülő Telekes-völgyben található. A Telekes-patak vize száraz időszakban a völgy legérdekesebb, leglátványosabb részén, megkapó szépségű, lenyűgöző "ördög-gát" előtti víznyelőben tűnik el.

A völgy változatos formákat mutató sziklaszurdoka szürke köves, növényzet nélküli. Mederfenekén vagy partján kanyarog az ösvény. Csapadékos időben vízesés és tavacska alakul ki, a "Keringő" mellett, ahol megkerülhetjük az áttört sziklatarajt. A vízfolyással szembe haladva a párszáz méterre jobboldalon a patakmeder felett kb. 12 m-rel, találjuk az ördög-gát-lyuk barlangot. Szűk alig kúszható jobb oldali járatában zsomboly van. Az 1930-as évek ásatásai az újabb kőkorszakból a bükk-i kultúrát képviselő edénytöredékeit, a bronz- és a vaskor különféle eszközeit, üveggyöngyöket, továbbá több szkíta tárgyakat (bronz és vas nyílhegyek), valamint egy különösen érdekes csontfaragvány hoztak a felszínre. Szemközt, a keleti, meredek, karros hegyoldal kanyarulatában, a patak szintje felett kb. 30 m-rel, bokrok, sziklatarajok közt bújik meg a Csengő-kút (-zsomboly). A 24m mély aknabarlangja. A Meteor barlangkutatói dr. Dénes György vezetésével 1958-ban hatoltak le először. Aljában szép cseppkő- és borsóképződmények díszlenek. Nevét a bedobott, a zsomboly függőleges aknafalának pattanó kő csengő hangjáról kapta.

Szádvár tanösvény (10)

Állomásai:

Szádvár

Szádvár megépítésének időpontja nem ismeretes, a szabálytalan alaprajzú, belsőtornyos vár első említése V. István 1268-ban kelt okleveléből származik. E korai erősség a feltételezések szerint valószínűleg a Ménes-völgy túloldalán magasodó Óvár-tetőn állt, ahol még napjainkban is elmosódott sáncok utalnak az egykori védőművekre.

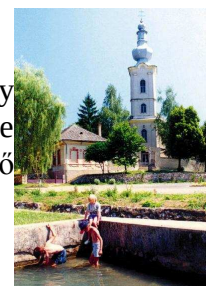
A XIV. század elején a területet a nagyhatalmú zempléni tartományúr, Aba Amadé nádorispán serege szállta meg, akitől csak Károly Róbert király tudta visszafoglalni 1319-ben. Lehetséges, hogy a korai vár az ostromban olyan jelentősen megsérült, hogy már nem akarták helyreállítani, így helyette a völgy északi oldalán emelkedő jelenlegi Várhegyre húzták fel egy új kővár alapjait az uralkodó parancsára. Néhány évtizedig királyi kezelésben maradt a váruradalom, mígnem 1387-ben Luxemburgi Zsigmond király az őt a trónra juttató bárók közül Bebek Györgynek adományozta.

A XVII. század végére elvesztette hadi fontosságát, a hódító törökök idáig már nem jutottak el. Az utolsó katonai események a Thököly-féle kuruc hadjáratok alatt zajlottak le falai között, a várat elfoglaló felkelőknek még sikerült ugyan Sobieski János lengyel király katonáit visszaverniük, ám később Caprara tábornok császári csapatainak már nem tudtak ellenállni. 1686-ban Bécsben döntés született „Szádvár elrontásáról”, a falakat aláaknázták és felrobbantották.

Szögliget

Fekvése

A zsákutcs település Miskolctól 60 kilométerre-északra helyezkedik el egy völgykatlanban, a 26-os útról Sajószentpéternél a 27-es útra áttérve Edelényen át közelíthető meg. A falut átszeli a környező hegyekben eredő Ménes patak.

Története

Szögliget a 13. század második felében magyar lakosságú településként szerepelt az oklevelekben, a falu Szádvárral együtt jött létre, lakói a vár jobbágysai voltak. A vár azonban feltehetően az Óvár-hegyen épült eredetileg, és csak a 14. század elejének tartományúri harcai során történt elpusztítását követően építették fel jelenlegi helyén. A várat 1686-ban rombolták le a bécsi udvar utasítására. Ezután az uradalmi központ Bódvaszilásra került át.

A falu római katolikus temploma is a várral egy időben épülhetett a 13. század második felében. A református templom 1798-1800 között épült.

A második világháború alatt a Szögliget és Rozsnyó közötti erdőkben tevékenykedett a Petőfi Brigád nevű partizán egység.

Szögligethez tartozik a falutól északnyugatra fekvő Derenk romközség, melynek házait Horthy Miklós leromboltatta, mert összefüggő vadászterületet akart itt létrehozni. A vadászterület központja Szelcepuszta volt, ahol egy fából épült vadászkastélya volt a kormányzónak, amit az ötvenes években lebontottak.

A település határában a '90-es évek elején még több szénégető is működött, ezzel teremtve munkát a falu lakosainak. Mára azonban egyik sem üzemel.

Kerékpáros körútvonalak

Hidvégardó - Bódvalenke – Tornaszentandrás - Bódvarákó - Bódvaszilas – Komjáti-Tornanádaska - Hidvégardó útvonal

Hidvégardó

Hidvégardó község Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, Miskolctól kb. 65 kilométerre, északra. A megye – és így az ország – legészakibb települése.

Története

Elsőként 1283-ban említik. A hídvég a Bódva folyó hídjára utal, az ardó pedig az „erdő” szóból származik, erdőgazdálkodásra utal.

A 14. században már nemcsak temploma, hanem iskolája is volt a falunak, a török időkben azonban elnéptelenedett, csak az 1730-as években népesült be újra.

A trianoni békeszerződés után határ menti település lett.

Látnivalók

* Gedeon-kastély

A feltehetően Gedeon Kelemen által, az 1700-1770-es években építtetett copf stílusú kastély 6 szobából áll. A kastély L alaprajzú, földszintes épület. Utca felőli homlokzatán háromtengelyes középrizalit uralkodik, melynek timpanonjában Istenszemes stukkódísz található. Az épület jelenleg a Teleháznak és a kézműves háznak ad otthont. [1]

* Papp-kúria (1830, klasszicista stílusú)

* Római katolikus templom (középkori eredetű, 1777-ben barokk stílusban átépítve)

* Református templom (18. századi)

* Szent Anna-kápolna

* Millenniumi tér

* Népi lakóházak

* Szent Imre-tér és Nepomuki Szent János-szobor

Bódvalenke

Bódvalenkét először 1283-ban említik Nenkefoluanéven. Később Nenke, majd Lenke néven szerepel, a Bódva előtagot később kapja a térség több falvával együtt, ami a folyóra utal, melynek völgyében található. A település Miskolctól 57 km-re található a 26-os út mentén.

Bódvalenke rangja község, irányítószáma 3768, telefonkörzete a 48-as. Területe 663 ha, a körülbelül 200 fő lakosság 59 lakóházban éli mindennapjait.

A község 1965-ben közigazgatásilag egyesült Hidvégardó település vezetőségével, ahol még két falu Becskeháza és Tornaszentjakab, továbbá egy tanya, az Antal-major ügyeit is intézik. Illetve a több település együtt tart fenn Hidvégardóban óvodát és általános iskolát, illetve orvosi rendelőt.

Tornaszentandrás

Tornaszentandrás falu - miként a környék többi települése - a tornai erdő ispánság megszerzésével jött létre a XII-XIII. század fordulóján. A régészeti feltárások szerint temploma is ekkor épült.

Nevét temploma védőszentjéről, Szent Andrásról kapta.

A község a honfoglalás kori települések közé tartozik. E táj őskortól lakott hely volt. A falu a tornai erdőispánsághoz tartozó királyi birtok volt. Az első okleveles említést 1283-ból ismerjük. IV. László király ekkor Vid fia Bengrének adományozta Szentandrás falut a környező falvakkal hasonlóan.

A település a Bebek birtokok egyik központja volt. Egy 1388-as oklevél szerint itt lakott Bebek Detre nádor tiszttartója. 1410 körül került a Bebek család birtokába a szádvári vár, amely körül kialakították a szádvári uradalmat. Szentandrás falut is az uradalomhoz csatolták és az hosszú századokon át osztozott az uradalom sorsában. Az 1430-as összeírás Bebek nádor fiainak 20 portáját említi a faluban.

A törökök pusztítása nem kerülte el a települést. 1576-ban a török felégette a falut. A lakosok elpusztultak, vagy elmenekültek és a templom gazdátlanul, romosan állott több mint 150 évig. 1577-ben azt írták, hogy a Szádvárhoz tartozó "Szent András Kovácsi pusztá faluhely". A gyér 17. századi adatokból kiderül, hogy teljesen nem pusztult el a falu, néhány házzal szerepel az 1605-ös, 1612-es, 1626-os összeírásban.

A 17. század végén a szádvári uradalom az Esterházy család kezébe került, akik a 18. század elején megkezdték a lakatlan, vagy gyéren lakott falvak újratelepítését. 1730 körül Szentandrás is benépesítették a Felvidékről hozott szlovák családokkal.

A betelepített emberek vas, ill. mész-kőbányászattal valamint erdőgazdálkodással foglalkoztak.

Kiegészítő tevékenység volt a háztáji állattartás. Az Esztramos-hegyben végzett bányászat megélhetést nyújtott a környező települések lakóinak. A bánya 2 éve bezárásra került, ezzel növelte a térséget oly nagyon sújtó munkanélküliek arányát.

Bódvarákó

A közel másfélezres kisközség a tokaji Kopasz-hegyet körülölelő település-háromszög egyik csúcsaként a Bodrog folyó partján terül el.

Kedvező földrajzi fekvése biztosította történelmi múltját. Régészeti leletek bizonyítják, hogy már a rézkorban önálló kultúrával rendelkezett e terület. Az 1900-as években mezővárosi ranggal bírt. A település a magyar történelem számos, jelentős eseményének volt helyszíne: Rákóczi-szabadságharc, 1848-49-es forradalom és szabadságharc stb.

Természetes és épített környezete nyaranta sok látogatót vonz. Természeti környezetéből kiemelkedik a Tokaj-Bodrozug Tájvédelmi Körzet, melynek flórája és madárvilága európai jelentőségű, de nyugodtan mondhatjuk, hogy Magyarországon talán a legnagyobb, urbanizált gólyakolóniája látható az utak menti villanyoszlopokon és kéményeken.

A Bodrog folyó kiválóan alkalmas vízi sportokra, horgászatra, pihenésre. Épített környezetéből, a teljesség igénye nélkül meg kell említenünk a késő gótikus, Mátyás király korabeli római katolikus templomot és kolostort, a görög katolikus templom csodálatos ikonosztázát, az 1848-49-es forradalom és szabadságharc több mint száz éves obeliszkjét, a Máriássy-kúriát, a Rákóczi-házat és Rabi Isajah Steiner (Csodarabbi) lakóházát és sírját.

Bódvaszilás

A település a 27-es út mentén fekszik, vasúton a Miskolc - Tornanádaska vonalon érhető el.

A mai Bódvaszilás és a szomszédos települések az Árpád-korban a tornai királyi uradalomhoz, azt követően hat évszázadon át Torna vármegyéhez tartoztak. Bódvaszilást - Zilas néven - először az 1283. évi oklevél említi. A község közepén emelkedő sziklapadkán már a XII. században templomot emeltek.

Egy 1430 körül készült portaösszeírás szerint a Bebekeknek, Szádvár urainak 43 portájuk volt Zylas faluban, amely ekkor már Torna vármegye legnépesebb községeinek egyike volt. 1642-ben a vármegye hatóságai itt ülészttek. A XVII. században a szádvári uradalommal együtt Szilas is az Esterházy család kezére került, amely a múlt századig birtokolta.

A két világháború között egy ideig járási székhely volt.

Komjáti

Elnevezés eredete

Neve "Komnati" valószínűleg szláv eredetű. Jelentése: lakószoba, konyha.

Történeti leírás

Első okleveles említése 1283-ból származik, ekkor IV. László király adományozza a Vid fia Sengének. Így a középkortól nemesi kézben lévő falu volt, a 15. században a Kőszegi, Lenkei és Komjáti család tulajdona.

1347-ben Nagy Lajos, 1415-ben Zsigmond király megerősítette a Kőszegi, Komjáti családot birtokaiban és 1415-ben Konstanzban címert is adományozott. A 17. században a Bódva partján faszerkezetű nemesi udvarháza volt. A török időkben lakossága megfogyatkozott, a 18. század elején mindössze három jobbágycsalád lakta, akik már mind reformátusok lehettek. 1720 után kezdett benépesülni, új lakói leginkább katolikusok voltak. Az 1848/49-es szabadságharc alatt földesura Komjáthy Sámuel, Torna megye alispánja. 1896-ban épült ki a tornai vasútvonal, ekkor állomást építettek helyben, az akkori faluszéken. Az 1930-as évek végén római katolikus és református népiskolával, általános továbbképző iskolával rendelkezett. A 20. században nagyobb birtokosa Fáy Barna (főszolgabíró) és Pongrácz Ernő volt. 1950-ben önálló tanácsú község, 1970 és 1990 között Bódvaszilas társközsége. Komjáti ma körjegyzőségi székhely, 335 lakossági számmal.

Tornanádaska

A 27-es út mentén fekszik a szlovák határhoz közeli település, amely mellett közúti határátkelő található. Vonattal a Miskolc-Tornanádaska vonalon jutunk el ide.

Az Árpád-korban Nádasd volt a falu neve, amely egy 1280. évi királyi adománylevélben már szerepelt. A Torna névrész az egykori vármegye emlékét őrzi. Lakói 1570-ben a törökdúlás elől elmenekültek, de utána újra benépesült a település.

A XVIII. században a Gyulay grófok, a XIX. században a Hadik család volt a falu birtokosa. Itt található a Bódva-völgyi vasút végállomása. Határátlépőhelye a Magyarország és Szlovákia

Hidvégardó – Szádelő - Torna - Áj – Ájfalucska – Hidvégardó útvonal

Hidvégardó-ról feljebb olvashat!

Szádelő

Kassától 38 km-re, délnyugatra, Tornától 4 km-re nyugatra fekszik. 1910-ben Szádelőnek 202 magyar lakosa volt és Abaúj-Torna vármegye Tornai járásához tartozott.

Neve a régi magyar *szád* (= nyílás) és *elő* (= elülső rész) főnevekből származik. A név arra utal, hogy a falu egy meredek falú szurdokvölgy bejáratánál fekszik.

Szádelő határában fekszik a vadregényes **Szádelői völgy** a Szár-patak sziklacsodákkal teli szurdokvölgye. A monda szerint itt bukott alá repülő szárnyas lováról a fellázadt gótok által üldözött Dengezik herceg, Attila fia. A holttestet fivére Ellák herceg találta meg és ide temettette el, maga pedig népével együtt az itteni hegyek oltalmában telepedett meg. A patakot az elesett herceg emlékére nevezték el Szár-pataknak a környező hegyeket pedig Szár-hegységnek. A völgy barlangok beszakadásából keletkezett, a 300-400 m magas sziklafalak között a Blatnica-patak rohan.

Torna

Kassától 34 km-re, délnyugatra a Bódva jobb partján fekszik.

Kelet-Szlovákiában, Kassától (Košice) nyugatra egy szabályos kúp alakú szembetűnő dombon emelkednek Torna várának romjai (Zrúcanina Turnianskeho hradu). Mészköves lejtőjén jelentős lelőhelyen egy ritka virág, a tornai vértő (rumenica turnianska) terem, amely a világon sehol másutt nem nő.

Nevezetességei:

A falutól északra emelkedő 366 m magas hegyen állnak **Torna várának** romjai.

A várom közelében épült fel a 17. században a reneszánsz Keglevich-várkastély, amelyet 1950-55 között rendbehozták. A kastély területének déli részén díszpark és halastó található. A várat a nemesi Tornai család építette a 13. és 14. század fordulóján. Annak ellenére, hogy erődtípményét a 16. században megerősítették, a törökök 1652-ben elfoglalták. Az 1848-as tűzvész után rommá vált.

A monda szerint várfalain éjszakánként a várúrnő rémképe jelenik meg, aki féltékenységből megölt egy ifjú nemes és az elkövetett bűnt a nővéreére hárította.

Megközelítés: gépkocsival a vár alatti autós-csárdáig, onnan gyalog 30 perc, Torna (Turňa nad Bodvou) községből (vasútállomás) a kék jelzésen kb. 45 perc.

Szabad és ingyenes belépés!

A Nagyboldogasszony tiszteletére szentelt 14. századi **gótikus templomában** korabeli freskók találhatók. Harangja szintén 14. századi. A kórus alatt egy reneszánsz stílusú, valószínűleg 1600-ból származó sírfelirat látható

Áj

Áj, kis hegyi település, mely a tornai várrom mögötti V-alakú völgy elején fekszik. Tornától 4 km-re, északra, Kassától 38 km-re, délnyugatra, a Szlovák-karszthegységben, az Áj-szurdokvölgy bejáratánál 200-250 m tengerszint feletti magasságban fekszik.

Nevezetességei

Római katolikus temploma Szent József tiszteletére 1764-ben épült barokk és klasszicista stílusban. Berendezése a 18. század második felében készült. 1637 körül épülhetett fából, amit 1672-ig a református egyház használt. 1713-ban ismét újból építették zsinddal fedve. Nem volt tornya, a templom előtt harangláb volt. 1753-ban romos templomként van ismét feltüntetve. 1756-ban Keglevich József kezdeményezésére épült, kétszakaszos barokk orgonakarzattal. A templom védőszentje Szent József. 1903. február 16-án gyújtogatás következtében leégett 39 házzal együtt. A harangok leestek, de nem történt bajuk. 1903. augusztus 23-án ismét felszentelték. 1930 körül palázták át a zsindelet. Utolsó javítások 1950-ben, 1972-ben és 1994-ben voltak.

A templomot a rozsnói megyés püspök már 1645-ben kegyhelynek nyilvánította és a búcsújárást engedélyezték. Áj, ma is búcsújáró kegyhely, Barka mellett ez a Kelet- Felvidék második legnagyobb búcsújáró helye. A szeptember 15-ét ünneplő búcsújáró tornaiak feloldozás miatt érkeznek a búcsúba.

A Skapuláré Társulat fénykorában a település katolikus hitélete újabb virágzásnak indult. A Skapuláré Társulatot Bencsik Sándor tornai plébános alapította 1922-ben. Az egyházi engedélyek megszerzése után elkészítették a Fájdalmas Szűz oltárát, amelynek költségét a Jäger család vállalta. A Skapuláré Társulat a két világháború között nagyon népszerű volt, a kommunizmus idején azonban elszorult. A 2000-ben elhunyt *Oravec Pál* tornai esperes újjátotta fel a társulatot. **Református temploma** a 19. században épült klasszicista stílusban. 1608-tól szervezett református egyház volt a községben. Mivel templomukat a Bebekek elkobozták 1672-ben (Herkó páter), misére ezért Zsarnóra és 1760-tól Szádelőbe jártak. 1850-es években iskola házat építettek, mely 1948-ig működött. 1896-ban a hívek adományai alapján két év alatt építették fel a jelenlegi református templomot. Utoljára 1996-ban renoválták. A térség turisztikai vonzerejét növelik rendezett utcáin jól fennmaradt hagyományos népi építészeti stílusban épült **parasztházak**. A falu népzenei hagyományai és még ma is élő népszokásai. A **Gömöri mesenap** elnevezésű rendezvény, évente július 23-án a közeli hegyek-völgyek egykori hiedelmeit, mondáit, népmeséit elevenítik fel. **Áj dalköre** az *Árvalányhaj énekkar*. Vezetője: Červená Éva. Alakította 1985-ben Kalász Valéria.

Áj-szurdokvölgy vagy Áj-völgy: bejárata a falu határában található. A *Szádelői-völgygel* párhuzamos szurdokvölgy. A falu felett néhány travertin sziklákról lezúduló karszteredetű vízesés látható. Itt található a Köves-patak barlang (*Jaskyňa Skalný potok*) és Kunia-zsomboly (*Obrovská priepast*) barlangrendszere, amely az Aggteleki-karszt és a Szlovák-karszt. Gyönyörű vadregényes völgy Abaúj- Torna megyében, Falucska falutól dél felé húzódik a tornai lapály felé. Felső része erdős, később hazánk egyik legszebb szikla szorosává válik, melynek legnevezetesebb pontja az úgynevezett Ördöghídja. Számos szép vízesés, egy tágabb tómedence, s a mészsziklák legbizarrabb alakzatai váltakoznak egymással. Kis cseppkőbarlang is van a patak mentén. A vízmosta mészkődarabokat a nép darázskőnek nevezi. Bejárása másfél órát igényel. A völgy nyitása Tornától kocsin fél óra alatt érhető el. Meglátogatása a szomszédos szádelői völgyével kapcsolható össze. Turistáknak ajánlható.

Hidvégardó – Torna - Tornaújfalu - Tornahorvái – Bódvavendégi – Hidvégardó útvonal

Hidvégardó-ról feljebb olvashat!

Torna-ról feljebb olvashat!

Tornaújfalu

Kassától 35 km-re, délnyugatra a Bódva bal partján fekszik.

Nevezetességei

A Keresztelő Szent János tiszteletére emelt **római katolikus templom**. Eredetileg egy 1328-ból származó gótikus építmény, melyet miután több tűzvész miatt is további javításokat végeztek rajta 1780-ban barokk stílusban építettek át. Legutolsó átépítése a 19. század második felében történt. Klasszicista stílusban 1772-ben épült a **reformátusok temploma**, melyhez csak a 19. század közepén toldhattak tornyot, és ez is átvészelt kisebb-nagyobb károkkal több tűzvészt. 1960-ban és 1998-ban renoválták.

A két templom közti területen egy régi porta most **tájházként** szolgál. Itt őrzik a népi kultúra megmaradt emlékeit, használati tárgyakat, viseleteket, szerszámokat.

Tornahorvái

Kassától 35 km-re, délnyugatra a magyar határ mellett fekszik.

Nevezetességei: A Szeplőtelen Szűzanya tiszteletére szentelt **görög katolikus temploma** 1765-ben épült.

Bódvavendégi

Kassától 38 km-re, délnyugatra a Bódva jobb partján a magyar határ mellett fekszik. Közúti és vasúti határátkelő Magyarország felé. A múltban a szomszédos Tornaújfaluval együtt alkotta Nová Bodva községet.

Nevezetességei: **Bódvavendégi** református templom: A legnagyobb felújítása a templomnak 1909-ben volt Nt. Konyha Pál idejében. A templomot kívül és belül felújították. A környékét rendbe tették. Új bádoglemezt kapott a torony. A templomot belülről kifestették, keramit kockákat raktak le. A padokat és a fa karzatot lefestették, új orgonát vásároltak. Felújították a szószéket, új Úrasztalát csináltattak.

Végigjárva a Torna-vidék természeti kincseit, megcsodálva épített örökségét felemelő érzésben lesz részük.

Tiszta szívvel ajánlom ezt a kellemes kikapcsolódást ígérő és egyben lélekemelő túrákat.

ÉTKEZÉSI LEHETŐSÉGEK

Magyarországon

Becsali Vendéglő /Szendrő 30km/

Cím:

3752 Szendrő, Hősök tér 11

Kapcsolat:

Mobil: 06-30-694-7530

Mobil: 06-30-694-7540

Nyitva tartás:

Minden nap: 12:00 - 18:00

Jósza étterem /Jósvafő 20km/

Cím:

3758 Jósvafő, Petőfi u. 43.

Kapcsolat:

(48) 350-005, (48) 350-086

Szlovákiában

Ferdinand /Szepsi 10km/ Cím:

Okružná ul. 20

045 01 Moldava nad Bodvou

Nyitva tartás:

Hétfőtől csütörtökig: 12:00- 22:00

Péntektől szombatig: 12:00-24:00

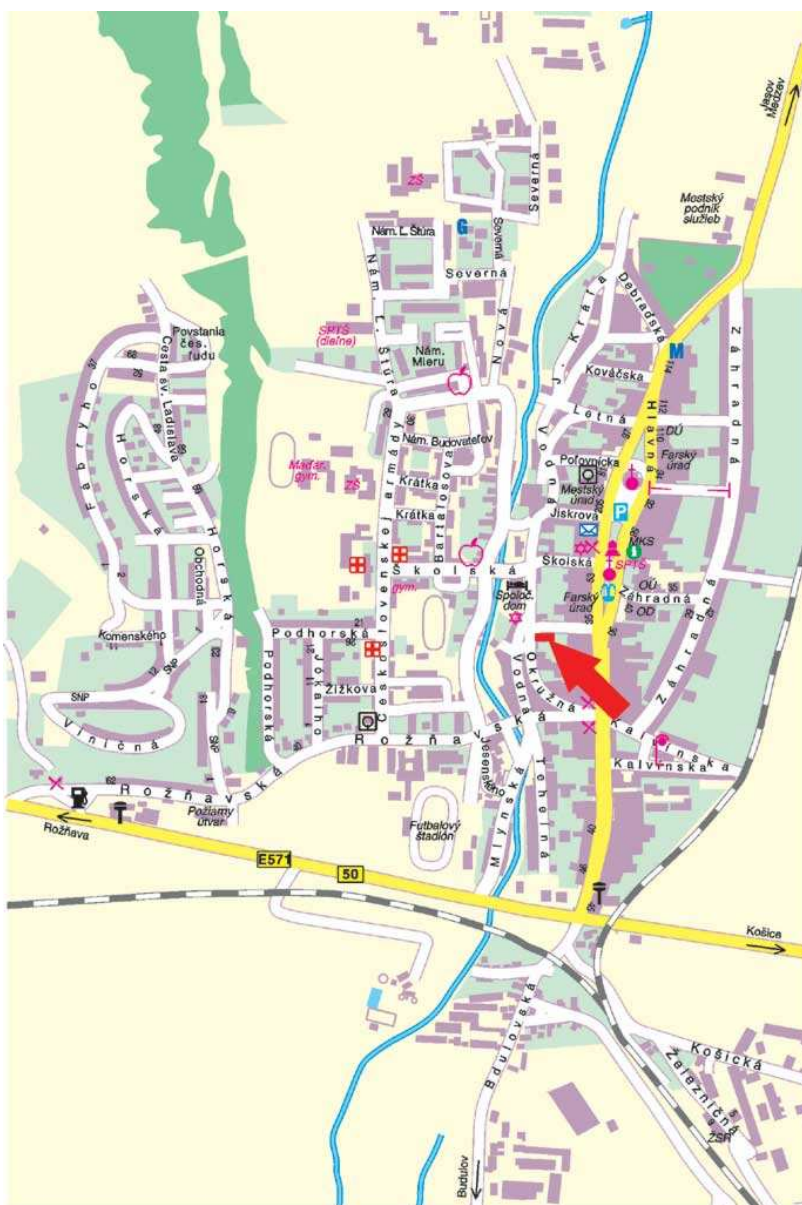
Vasárnap: 12:00-23:00

Kapcsolat:

tel.:+421 55 4898811

fax:+421 55 4898811

e-mail:restaurant@ferdinand.sk

**Motel Orgován /Szepsi 10km/
Cím:**

Rožňavská 82

045 01 Moldava nad Bodvou

Nyitva tartás:

Hétfőtől csütörtökig: 11:00- 23:00

Péntektől szombatig: 11:30-01:00

Vasárnap: 11:30-22:30

Kapcsolat:

Telefon: (0421)055 460 43 57

Mail: info@orgovan.sk

